Arbeidsmarktmonitor Sport 2013

In opdracht van Calibris, NOC*NSF, HSO en KVLO

Joost van der Horst
Frank Peters
Jos Frietman

Nijmegen, maart 2014

Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt

©2014 Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt, Nijmegen

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt te Nijmegen.

No part of this book/publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

2 Onderzoeksopzet 3

3 Beantwoording onderzoeksvragen 7

4 Kerngegevens mbo-gediplomeerden 19
4.1 Ontwikkeling intredeposities 19
4.2 Loopbaanontwikkeling 20
4.3 Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties 21

5 Kerngegevens hbo-gediplomeerden 23
5.1 Ontwikkeling intredeposities 23
5.2 Loopbaanontwikkeling 24
5.3 Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties 25
5.4 VBO-leergang 25

6 Kerngegevens werkgevers 27
6.1 Arbeidsmarkt sport en bewegen 27
6.2 De combinatiefunctionaris/buurtsportcoach 28
6.3 Ontwikkeling van de formatie 28
6.4 Vacatures 29
6.5 Ontwikkelingen 30

Bijlagen
Bijlage 1 – Tabellen mbo: ontwikkeling intredeposities 33
Bijlage 2 – Tabellen mbo: loopbaanontwikkeling 43
Bijlage 3 – Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties (mbo) 49
Bijlage 4 – Tabellen hbo: ontwikkeling intredeposities 55
Bijlage 5 – Tabellen hbo: loopbaanontwikkeling 65
Bijlage 6 – Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties (hbo) 73
Bijlage 7 – Tabellen VBO leergang 79
Bijlage 8 – Tabellen werkgevers 85
Bijlage 9 – Tabellen voor schatting omvang/ontwikkelingen sportmarkt 99
Bijlage 10 – Tabellen voor steekproef werkgeversonderzoek 103
Bijlage 11 – Verantwoording onderzoeksaanpak 104

1 Inleiding

In 2006, 2008 en 2011 is de Arbeidsmarktmonitor Sport (AMMS) uitgevoerd. Dat heeft geresulteerd in een goed overzicht van de arbeidsmarkt van afgestudeerden / gediplomeerden van de mbo- en hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen, de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in deze sector, en ontwikkelingen daarin. Calibris, NOC*NSF, HSO en KVLO vinden het van belang om de arbeidsmarkt voor sport en bewegen goed te volgen en hebben het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt daarom een nieuwe meting laten verrichten: de Arbeidsmarktmonitor Sport 2013 (AMMS2013). In voorliggend rapport worden de resultaten daarvan gepresenteerd.

Aan de monitor hebben ruim 400 werkgevers, meer dan 700 mbo- en hbo-afgestudeerden en bijna 180 alumni van de leergang vakbekwaamheid bewegingsonderwijs deelgenomen.

Net als in de voorgaande monitor vindt het merendeel van de gediplomeerden een sportgerelateerde baan. Deze banen liggen meestal op het niveau van hun opleiding. Uit de loopbaanontwikkeling van mbo'ers blijkt bovendien dat, naarmate het moment van afstuderen verder terugligt, het percentage mbo'ers met een baan op hoger opleidingsniveau flink toeneemt. Dat geldt in veel mindere mate ook voor hbo'ers. Het gaat vaak om deeltijdbanen zonder langdurige arbeidsovereenkomsten. Alhoewel in de loopbaan het gemiddeld aantal uren per baan toeneemt, blijft (vooral bij de mbo-gediplomeerden) de omvang van de banen aan de lage kant (gemiddeld 20 tot 25 uren per week).
In bijna de helft van de organisaties in de sporteigen sector is de formatie van sport- en bewegenfuncties de afgelopen jaren toegenomen. In de andere sectoren geldt dat voor een derde van de organisaties. Het merendeel van de werkgevers heeft geen moeite om hun vacatures te vervullen. Vergeleken met de vorige monitor zijn de organisaties in de sporteigen sector iets positiever over de verwachte toename in het aantal betaalde medewerkers met een sport en bewegenfunctie in de komende vijf jaar. Organisaties in de andere sectoren zijn beduidend minder positief.

Deze rapportage is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt eerst kort aangegeven hoe het onderzoek is uitgevoerd. Ook wordt aangegeven hoeveel en welke afgestudeerden en werkgevers aan het onderzoek hebben meegedaan (een uitgebreidere beschrijving en verantwoording daarvan is te vinden in bijlage 11). In hoofdstuk 3 worden de onderzoeksvragen beantwoord. Daarna volgen drie hoofdstukken waarin de belangrijkste uitkomsten van de monitor worden beschreven. In hoofdstuk 4 gebeurt dat voor de mbo-gediplomeerden, in hoofdstuk 5 voor degenen met een hbo-opleiding en in hoofdstuk 6 voor de werkgevers. Gedetailleerde gegevens over deze groepen respondenten staan in de bijlagen.

2 Onderzoeksopzet

- In de Arbeidsmarktmonitor Sport 2013 zijn bij afgestudeerden en werkgevers gegevens verzameld over de volgende thema's:
  - bij afgestudeerden: gevolgde opleiding(en), uitstroombestemming, loopbaangeschiedenis en baankenmerken (waaronder belang van kerntaken en opleidingseisen);
  - bij werkgevers: omvang en personeelskenmerken, opleidingseisen functies op het gebied van sport en bewegen, vacatures en werving, vervangingsvraag, verwachte verloop van het aantal sport en bewegenfuncties en ontwikkelingen waarmee ze te maken hebben.

- De gegevens zijn via een webenquête verzameld bij mbo- en hbo-gediplomeerden van 2009 en 2011 met een opleiding op het gebied van sport en bewegen en via telefonische interviews in combinatie met een webenquête bij werkgevers. In 2008 werden de werkgevers nog bevraagd via een (omvangrijke) schriftelijke vragenlijst, maar daarvan is in latere edities afgestapt omdat dat niet bleek te leiden tot de beoogde respons. Aan de groepen respondenten zijn vrijwel dezelfde vragen gesteld als in 2008 en 2011, zodat de resultaten van de verschillende metingen zo goed mogelijk kunnen worden vergeleken. De instrumenten zijn in overleg met de opdrachtgevers opgesteld.

- De keuze voor twee cohorten maakt het mogelijk om ontwikkelingen in loopbanen (ontwikkelingen binnen cohort 1) en in intredefuncties (vergelijking cohort 1 en 2) in kaart te brengen: zie figuur 1.

Figuur 1 – Loopbaanontwikkeling versus vergelijking intredeposities

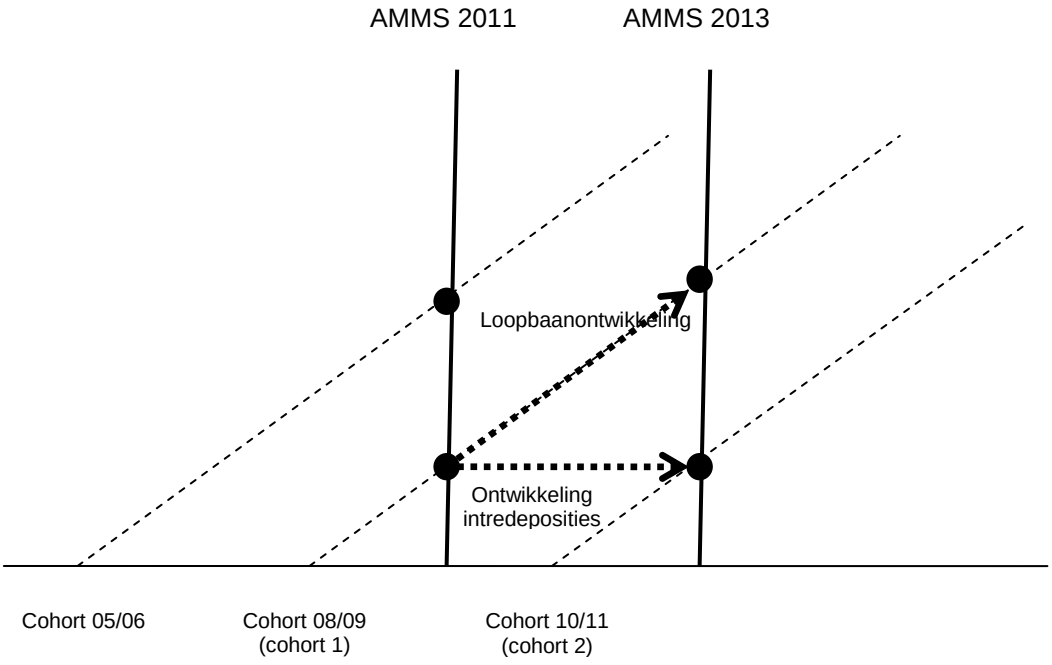

- Het onderzoek vond plaats in het laatste kwartaal van 2013.

- Naast mbo- en hbo-gediplomeerden is op verzoek van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO) de PABO Leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs meegenomen in de monitor. Daarvoor is de steekproef onder hbo-studenten van het cohort 2010-2011 uitgebreid met studenten van die leergang. In totaal hebben 176 alumni van deze leergang meegewerkt aan het onderzoek.

- In totaal hebben 407 werkgevers aan het onderzoek meegedaan (totale N verschilt soms door de rapportage gezien het feit dat (1) niet alle respondenten alle vragen volledig hebben ingevuld, (2) niet alle vragen betrekking hebben op alle respondenten).

  Op de overheidsdiensten met betrekking tot sport sector na zijn alle subsectoren in de sporteigen sector goed vertegenwoordigd in de responsgroep (tabel 2.1). De overige sectoren zijn minder goed vertegenwoordigd en met name conclusies ten aanzien van de sector veiligheid dienen met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd gezien de kleine aantallen ten opzichte van de steekproef.

Tabel 2.1 – Werkgevers naar sectoren en branche

	Aantal organisaties	Percentage
Sporteigen subsector		
Sportverenigingen	83	20%
Fitness	57	14%
Zwembranche	21	5%
Sportbonden en sportondersteuning	20	5%
Outdoor	9	2%
Overheidsdiensten m.b.t. sport	12	3%
Overige commerciële organisaties	61	15%
Overige sectoren		
Toerisme en recreatie	15	4%
Onderwijs	57	14%
Gezondheidszorg	28	7%
Welzijn	31	8%
Veiligheid	13	3%
Totaal	407	100%

- Er hebben 375 mbo-gediplomeerden meegewerkt aan het onderzoek. Daarvan hebben 280 gediplomeerden hun diploma in 2011 behaald en 95 in 2009. Deze laatste groep is in de vorige monitor ook bevraagd, zodat in de huidige monitor gekeken kan worden naar ontwikkelingen in loopbanen (naast ontwikkelingen in intredeposities).

  Voor de mbo-gediplomeerden kunnen betrouwbare uitspraken worden gedaan op het niveau van de gehele groep. Uitsplitsing van totalen, bijvoorbeeld naar mannen en vrouwen of naar de verschillende opleidingsniveaus is vanwege de te geringe omvang van die groepen, niet mogelijk. Opmerkelijke verschillen tussen de opleiding op niveau 4 en de overige opleidingen worden wel gemeld.

- Van de 328 hbo-gediplomeerden uit het onderzoek hebben 227 hun diploma in 2011 behaald en 101 in 2009. Evenals bij de mbo-gediplomeerden is de groep hbo-gediplomeerden uit 2009 voor de tweede keer bevraagd.

  De respons is hoog genoeg om betrouwbare uitspraken te kunnen doen op het niveau van de gehele groep.
  De responsgroep van de hbo-gediplomeerden is representatief voor de verdeling man-vrouw, maar niet voor de verdeling tussen ALO en de overige sportopleidingen.
  Niet alle hogescholen zijn even goed vertegenwoordigd in de responsgroep. Alumni van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) ontbreken in het geheel. Onderzoek onder alumni van de HvA na het sluiten van het veldwerk / het opstellen van deze rapportage laat zien dat het overall beeld er niet wezenlijk door verandert.

- In de voorgaande monitor is bij het extrapoleren van de onderzoeksgegevens naar de totale populatie gebruik gemaakt van landelijke banencijfers naar (sub)branche. Recente cijfers zijn op dit moment niet beschikbaar bij het CBS. Hierom worden er in deze monitor geen uitspraken gedaan over het totale volume van de arbeidsmarkt voor sport en bewegen in absolute zin.

3 Beantwoording onderzoeksvragen

De Arbeidsmarktmonitor Sport wordt uitgevoerd om na te gaan hoe het staat met de aansluiting tussen de opleidingen op het gebied van sport en bewegen en wat de behoefte is aan gediplomeerden van die opleidingen op de arbeidsmarkt. Deze vraag is in een aantal deelvragen uiteengelegd. Die worden hierna beantwoord.
Na het beantwoorden van de deelvragen zullen enkele bevindingen van de opeenvolgende metingen naast elkaar worden gezet (vgl paragraaf 'AMMS: bevindingen door de jaren heen').

- Wat is het volume van de arbeidsmarkt voor sport en bewegen anno 2013, hoe is de werkgelegenheid binnen dit arbeidsmarktsegment verdeeld over de diverse sectoren binnen dit arbeidsmarktsegment en hoe hebben dit volume en deze verdeling zich ontwikkeld in de periode 2011-2013?

Binnen de onderzoekspopulatie gaat het om circa 2.500 fte wat werkzaam is op de arbeidsmarkt van sport en bewegen (tabel b9.1). In de AMMS2011 is gebruik gemaakt van statistieken van het CBS om de gegevens uit het werkgeversonderzoek te extrapoleren naar landelijke data. In 2008 heeft een ingrijpende revisie van internationale bedrijfsindelingen plaatsgevonden. Banengegevens op het niveau van sector/branche zijn vanaf 2009 (gebruikt in de AMMS2011) daarom (nog) niet beschikbaar via Statline. Bij het CBS is nagevraagd of deze gegevens via de zogenaamde microdataservices en een remote access verbinding wel te raadplegen zijn, maar de opbrengsten daarvan zouden volgens het CBS gering zijn en niet opwegen tegen de kosten. In overleg met de opdrachtgever is daarom bepaald hier geen gebruik van te maken. Doordat het totaal aantal banen in de diverse sectoren onbekend is, kunnen geen uitspraken worden gedaan over het totale volume van de arbeidsmarkt voor sport en bewegen in absolute aantallen.

Uitspraken over verschuivingen van sportgerelateerde werkgelegenheid tussen de diverse sectoren zijn lastig om dezelfde reden als hierboven. Om een beeld te kunnen schetsen van deze verschuivingen zijn de cijfers uit het werkgeversonderzoek gewogen. Een verandering in het aandeel sportgerelateerde werkgelegenheid en/of deeltijdfactor op organisatieniveau in bijvoorbeeld de sector outdoor heeft immers een kleiner effect op de totale sportwerkgelegenheid dan een verandering van een van deze factoren in de sector gezondheidszorg, gezien het feit dat in de eerstgenoemde sector in totaliteit minder banen zijn op macroniveau. De banencijfers uit de voorgaande monitor (omgerekend naar fte met de deeltijdfactor uit het werkgeversonderzoek) zijn als basis gebruikt voor deze wegingsfactor. Aangenomen wordt dat de verhoudingen in banen tussen de diverse sectoren gelijk gebleven zijn (een overzicht van alle tussenstappen is te vinden in bijlage 9). Ondanks het feit dat onderstaande cijfers door deze aanname gezien moeten worden als een ruwe schatting, kan er op deze manier wel een indruk worden verkregen van trends en ontwikkelingen in de arbeidsmarkt voor sport en bewegen.

In 2013 is het aandeel sportgerelateerde werkgelegenheid toegenomen in de sporteigen sector ten koste van die in de overige sectoren (tabel 3.1). De grootste toename van het aandeel in de sporteigen sector is waarneembaar bij de sportverenigingen. Bij de overige sectoren neemt het

aandeel sportgerelateerde werkgelegenheid in alle sectoren af, behalve bij toerisme en recreatie.
Opvallend is dat het aandeel sportgerelateerde werkgelegenheid in de sector welzijn sterk is toegenomen. Dit aandeel was in 2011 ten opzichte van 2008 juist sterk afgenomen (van 10% in 2008 naar 2% in 2011). Aangezien de cijfers van 2008 en 2013 dichter bij elkaar liggen, lijkt het er op dat de afname in 2011 vooral bepaald is door de samenstelling van de responsgroep. In 2011 zaten er enkele hele grote welzijnsorganisaties in de responsgroep. Het aandeel sportgerelateerde werkgelegenheid is in grote organisaties vaak kleiner, omdat in grote organisaties het aandeel ondersteunend personeel, wat zich minder met de primaire taak van de organisatie bezig houdt, groter is.

Tabel 3.1 – Arbeidsmarkt sport en bewegen naar sectoren en branches

Sectoren	Branches	Indicatie aandeel in totale sportarbeidsmarkt* AMMS13	Indicatie aandeel in totale sportarbeidsmarkt* AMMS11
Sporteigen	Sportverenigingen	●●	●
	Fitness	●●	●●
	Zwembranche	●	●
	Sportbonden en sportondersteuning	.	.
	Outdoor	.	.
	Overheidsdiensten m.b.t. sport	●●●●●	●●●●●
	Overige commerciële organisaties op het gebied van sport en bewegen	●	●
Toerisme & Recreatie	-	●●	●
Gezondheidszorg	Ziekenhuizen, revalidatiecentra, gehandicaptenzorg verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg, gemeentelijke gezondheidsdiensten en Arbodiensten	.	●
Welzijn	Kinderopvang / buitenschoolse opvang, sociaal-cultureel werk, maatschappelijke opvang en jeugdzorg	●●●	.
Onderwijs	Primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en universiteit	●●●	●●●●
Veiligheid	Politie, defensie, brandweer, justitiële inrichtingen	●	●●

* *Elke stip staat voor ongeveer vijf procent van de totale werkgelegenheid. Dat geldt niet voor de kleinste stippen zoals bij sportbonden en sportondersteuning. Die geven alleen aan dát er werkgelegenheid is (maar die bedraagt niet meer dan één á twee procent van het totaal). In bijlage 9 (tabel b9.2 en b9.3) wordt de berekening weergegeven.*

- Hoe zal het volume van de arbeidsmarkt voor sport en bewegen zich naar verwachting ontwikkelen in de periode 2013-2018, zowel in algemene zin als op het niveau van de diverse sectoren binnen de arbeidsmarkt voor sport en bewegen?

Binnen de responsgroep zal er een totale personele vraag zijn van circa 300 fte (zie tabel b9.8). Deze vraag bestaat voornamelijk uit een vraag vanwege vervanging van zittende werknemers. Dat was in 2011 ook al zo. De uitbreidingsvraag is kleiner en in de overige sectoren wordt zelfs een krimp verwacht.

In percentages gaat het om een totale personele vraag van 20 procent van de totale formatie (tabel 3.2). Deze is gelijk aan die in 2011. Er vindt wel een verschuiving plaats in de samenstelling van de totale personele vraag. Alhoewel de vervangingsvraag net als in 2011 het grootste deel van de totale personele vraag vormt, neemt dit aandeel af (17% in 2011-2015 en 13% in 2013-2018). De uitbreidingsvraag neemt ten opzichte van 2011 toe en kruipt weer in de richting van de 7,5 procent uit de AMMS2008. Er is wel sprake van een substantieel verschil in de uitbreidingsvraag binnen de sporteigen sector en de overige sectoren. Werkgevers in de sporteigen sector lijken optimistischer te worden, terwijl die in de overige sectoren juist pessimistischer zijn.

Tabel 3.2 – Uitbreidingsvraag en vervangingsvraag sportgerelateerde functies in 2013-2018 op basis van werkgeversverwachtingen (fte)

	Sporteigen sector	Overige sectoren	Totaal
Omvang uitbreidingsvraag 2013-2018 (%)*	15%	-2%	7%
Omvang vervangingsvraag 2013-2018 (%)	18%	9%	13%
Totale personele vraag 2013-2018 (%)	33%	7%	20%

* *Uitbreidingsvraag gecorrigeerd voor krimp.*

- Hoe ziet de loopbaan van gediplomeerden van mbo- en hbo-opleidingen Sport en Bewegen eruit na het beëindigen van hun initiële beroepsopleiding?
  - In welke mate kiezen zij ervoor om verder te leren, te gaan werken of raken zij werkloos?
  - In welke mate kiezen zij voor sportgerelateerde vervolgopleidingen en in welke mate komen zij terecht in sportgerelateerde functies?

Gediplomeerden mbo

Gemiddeld start meer dan zestig procent van de mbo-gediplomeerden met een opleiding op het gebied van sport en bewegen direct na de opleiding of na enige tijd met een vervolgopleiding (zie figuur 3.1). Voor niveau 4 is dat deel met 65 procent iets groter, voor de andere niveaus lager: voor niveau 2 is dat 52 procent en voor niveau 3 met 46 procent het laagst. Er is een dalende trend waarneembaar in het volgen van een vervolgopleiding. In de AMMS2008 koos 72 procent van de mbo-gediplomeerden voor een vervolgopleiding, in de AMMS2011 66 procent en nu iets meer dan 60 procent. De vervolgopleiding kan een sportgerelateerde opleiding zijn op een hoger kwalificatieniveau, maar is ook vaak een ander type mbo- of hbo-opleiding. Zo vervolgde bijna de helft van de afgestudeerden van niveau 4 hun schoolloopbaan met een niet-sportgerelateerde hbo-opleiding. Ook hier is een dalende trend waarneembaar. Mbo-gediplomeerden volgen steeds minder vaak een sportgerelateerde opleiding (in de AMMS2008: 52%, AMMS2011: 41% en in de AMMS2013: 38%).

Bijna 40 procent van de afgestudeerden van de verschillende opleidingsniveaus beëindigt met het behalen van het diploma hun schoolloopbaan (tenminste voor dat moment) en stroomt rechtsreeks door naar de arbeidsmarkt.

De afgestudeerden van 2011 zijn geënquêteerd in 2013, toen een aantal afgestudeerden hun vervolgopleiding inmiddels hadden afgesloten, al dan niet met een diploma. Op het moment van enquêteren was 47 procent van de uitstroom nog bezig met een vervolgopleiding (dat door 39 procent wordt gecombineerd met een sportgerelateerde functie) en was 53 procent actief op de arbeidsmarkt. Van die 53 procent was bijna zestig procent actief op de sport-arbeidsmarkt/sportmarkt (dat wil zeggen: het hebben van minimaal een baan die inhoudelijk met sport en bewegen te maken heeft), de rest elders. Een en ander betekent dat twee jaar nadat ze hun diploma hebben behaald, de helft van de afgestudeerden actief is op de sportarbeidsmarkt (al dan niet in combinatie met een opleiding) en de helft niet. Mogelijk blijft deze verhouding zo, want uit de herhaalde meting onder de afgestudeerden van 2009 blijkt dat vier jaar nadat ze hun diploma hebben behaald, van deze groep eveneens de helft actief is op de sportarbeidsmarkt/sportmarkt (dat wil zeggen: heeft een baan die inhoudelijk met sport en bewegen te maken heeft).

Figuur 3.1 – Schematisch overzicht loopbaan mbo-gediplomeerden

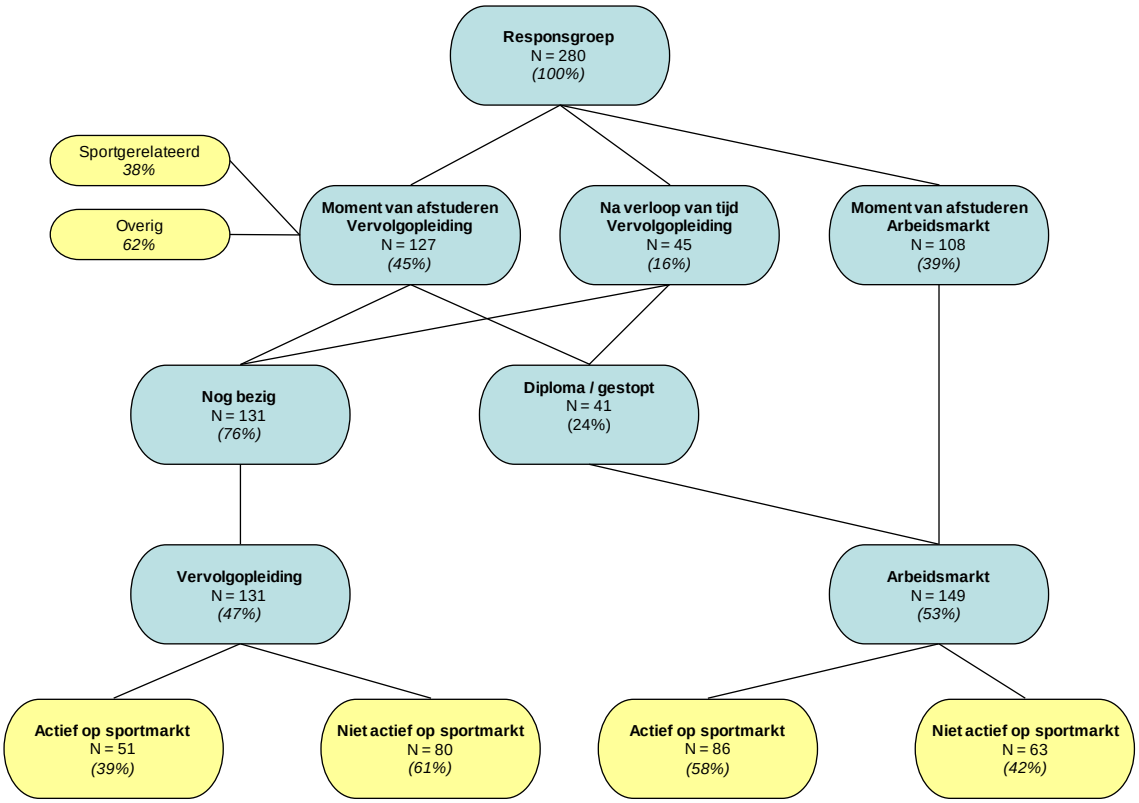

In de twee jaar nadat ze hun diploma hebben behaald, is 81 procent van de afgestudeerden nooit werkloos geweest, de rest één keer en in een enkel geval twee keer of meer. De voornaamste oorzaak daarvan is dat afgestudeerden geen werk op het gebied van sport en bewegen konden vinden, of helemaal geen werk konden vinden. Omdat het hierbij gaat om kleine aantallen afgestudeerden, kunnen we concluderen dat werkloosheid voor het overgrote deel van de afgestudeerden van 2011 nauwelijks een probleem is. Mogelijk is het zelfs een tijdelijk

probleem dat te maken heeft met het vinden van passend werk. De resultaten van de herhaalde meting onder de afgestudeerden uit 2009 laten namelijk zien dat in 2011 17 procent van hen geen baan heeft (gehad), terwijl dat in 2013 was gezakt naar 2 procent.

Gediplomeerden hbo

Van de hbo-gediplomeerden stroomt zeventig procent direct naar de arbeidsmarkt en start de rest direct of na verloop van tijd met een vervolgopleiding (zie figuur 3.2). In bijna drie kwart van de gevallen is dat een niet-sportgerelateerde vervolgopleiding. Dat geldt vooral voor de afgestudeerden van de ALO die verder leren. Afgestudeerden van de andere hbo-sportopleidingen kiezen vaker voor een wel-sportgerelateerde opleiding.

Op het moment van enquêteren was 68 procent van de afgestudeerden actief op de sportarbeidsmarkt (waarvan een deel in combinatie met een opleiding) en 32 procent niet. Evenals bij de mbo'ers het geval was, vinden we vergelijkbare percentages bij de groep afgestudeerden uit 2009, vier jaar nadat ze hun diploma hebben behaald. Maar daarbij maakt het wel uit wat voor een opleiding de afgestudeerden hebben gevolgd. Van de afgestudeerden van de ALO is bijna negentig procent vier jaar na afstuderen actief op de sportarbeidsmarkt. Van de afgestudeerden van de andere hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen is dat met bijna zestig procent beduidend minder. Mogelijk hebben zij een breder inzetbaarheidsprofiel en zijn ALO'ers bij uitstek geschikt om in de sporteigen sector en het onderwijs te werken.

Figuur 3.2 – Schematisch overzicht loopbaan hbo-gediplomeerden

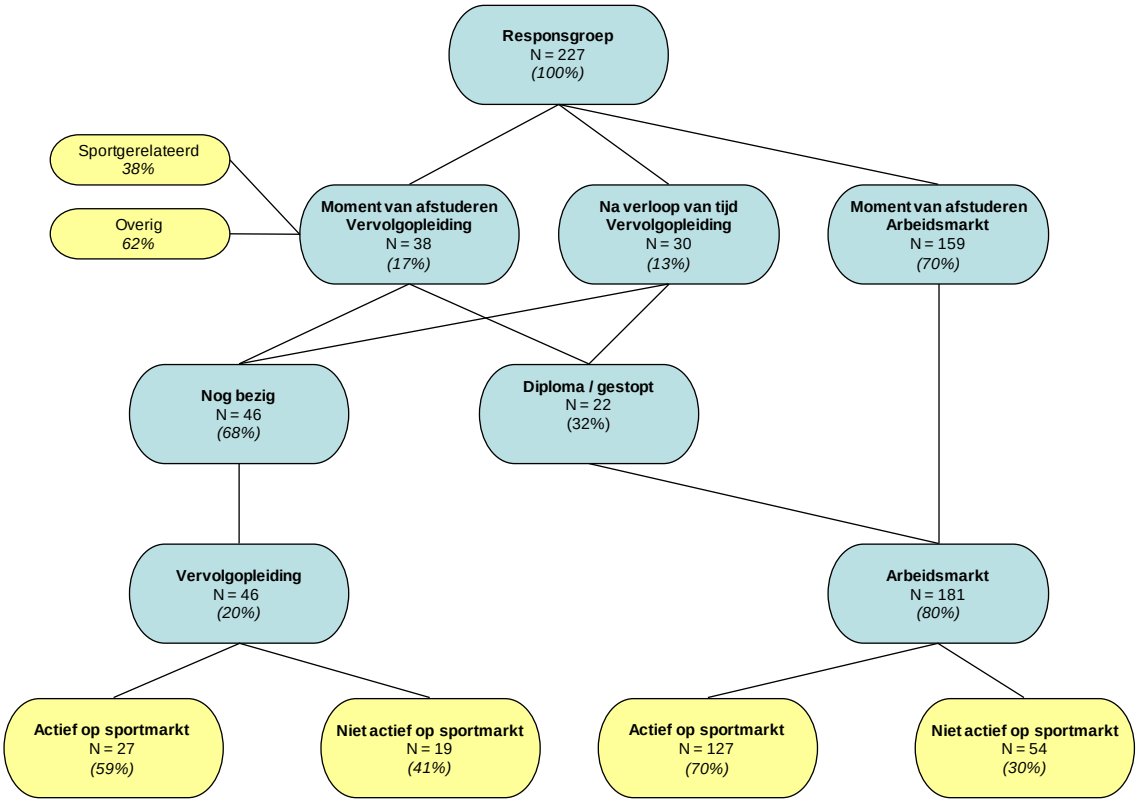

Bij de hbo-afgestudeerden speelt werkloosheid kort na afstuderen een grotere rol dan bij de mbo'ers. In de twee jaar nadat ze hun diploma hebben behaald, is 35 procent van de afgestudeerden wel eens werkloos geweest. Bij de helft van hen kwam dat doordat ze geen werk op het gebied van sport en bewegen kon vinden en bij ongeveer twintig procent omdat ze helemaal geen werk konden vinden. Maar wellicht is ook hier sprake van een tijdelijk probleem omdat de herhaalde meting onder de hbo-afgestudeerden uit 2009 laat zien dat van de 6 procent die in 2011 geen baan had, in 2013 iedereen werk heeft gevonden.

- In welke mate is er sprake van een kwantitatieve aansluiting tussen de arbeidsmarktvraag naar sportgerelateerde functionarissen (vraagkant) en de gediplomeerde uitstroom uit de opleidingen Sport en Bewegen op mbo- en hbo-niveau (aanbodkant)?

Deze aansluiting kan vanuit twee kanten worden belicht: vanuit de werkgevers en vanuit de schoolverlaters die op zoek zijn naar een baan. Voor wat de werkgevers betreft, blijkt uit de monitor dat bijna zeventig procent van de organisaties met betaalde sport- en bewegenfuncties, de afgelopen vijf jaar één of meer vacatures voor deze functies had. In totaal ging het bij 263 organisaties om 996 vacatures (in fte's). Iets meer dan negentig procent van die vacatures is vervuld, waarvan ruim tachtig procent door beroepskrachten met een sb-opleiding. Het overgrote deel van de vacatures wordt dus ingevuld en dat gebeurt vooral door beginnende of ervaren beroepskrachten met een sb-opleiding. In de gevallen dat een werkgever moeite heeft om een vacature te vervullen, blijkt dat vooral met kenmerken van de aangeboden baan te maken te hebben en veel minder met de opleiding. Het is namelijk vooral moeilijk om kandidaten te vinden omdat de omvang van de aangeboden banen te klein is. Dat is in de sporteigen sector zo, maar zeker daarbuiten. Dit is in lijn met de uitkomsten van de monitor, namelijk dat een substantieel deel van sb-gediplomeerden meerdere banen heeft, vooral degenen met een hbo-opleiding (mbo-gediplomeerden vervolgen hun loopbaan vaker met een opleiding).

Wat de gediplomeerden betreft, blijkt uit de monitor, dat zoals al eerder aangegeven, een deel van hen na afstuderen wel eens werkloos is geweest: dat geldt voor 21 procent van de mbo'ers en 35 procent van de hbo'ers. Belangrijkste reden daarvoor is dat gediplomeerden geen werk konden vinden, niet op het gebied van sport en bewegen, noch daarbuiten. Uit de gegevens van de afgestudeerden uit 2009 blijkt echter dat dit probleem zich vooral vlak na het diplomeren voordoet en dat enkele jaren later, vrijwel niemand van de mbo-gediplomeerden die in 2009 werkloos was en niemand van de hbo'ers die in 2009 werkloos was meer werkzoekend is. Het is overigens opmerkelijk dat een deel van de gediplomeerden aangeeft geen werk te kunnen vinden, terwijl het overgrote deel van de vacatures van werkgevers geschikt is als eerste baan voor een gediplomeerde. Blijkbaar kost het pas gediplomeerden sb'ers en werkgevers moeite om elkaar te vinden.

Conclusie is dat er nauwelijks sprake is van kwantitatieve aansluitingsproblemen tussen onderwijs en arbeidsmarkt op het gebied van sport en bewegen. Als die er al zijn, zijn het tijdelijke problemen die te maken kunnen hebben met het zoekgedrag van gediplomeerden en werkgevers. Maar ook het feit dat het vaak gaat om kleine en daardoor minder aantrekkelijke banen speelt hierbij een rol.

- Welke ontwikkelingen in de samenleving doen zich voor die van invloed zijn op de sportarbeidsmarkt en in het bijzonder op de aansluiting tussen vraag en aanbod op deze arbeidsmarkt?

Het antwoord op deze vraag leiden we af uit de motieven om combinatiefunctionarissen in dienst te nemen, de verklaringen van werkgevers voor toe- of afname van het aantal sport- en bewegenfuncties en de ontwikkelingen waarmee werkgevers te maken hebben. Dat levert het volgende beeld op:

- Gevraagd naar de ontwikkelingen waarmee organisaties te maken hebben, wijst het merendeel (vooral in de overige sectoren) op de terugloop van structurele financiële middelen. Daarnaast hebben in de sporteigen sector relatief veel organisaties te maken met: meer klantgericht werken, meer concurrentie van commerciële aanbieders van sport en bewegen, een toenemend gebruik van sport en bewegen voor gezondheid en meer samenwerking met andere sectoren. Voor de organisaties in de overige sectoren is dit beeld (afgezien van de terugloop van structurele financiële middelen) veel diffuser.
- De belangrijkste redenen voor het aanstellen van combinatiefunctionarissen zijn: een toenemend gebruik van sport en bewegen voor gezondheid, de inzet van sport en bewegen voor maatschappelijke en sociale doelen en meer samenwerking met andere partijen binnen en buiten de sporteigen sector.
- Oorzaken van de toename van het aantal sport en bewegenfuncties zijn:een toename van het aantal leden, het aanboren van nieuwe doelgroepen en het aanbieden van nieuwe activiteiten, (verdergaande) professionalisering van de organisatie, een toename van de vraag vanuit bedrijven en meer samenwerking tussen organisaties in de regio. Oorzaken van een verwachte afname van het aantal functies zijn: wegvallen van subsidiestromen, daling van leerlingenaantallen (in de overige sectoren) en een afname van het aantal leden (in de sporteigen sector).

Bovengeschetste ontwikkelingen komen vrijwel overeen met de trends die in de vorige monitor werden gesignaleerd. Gelet op deze trends werd in 2011 geconstateerd dat er vanuit het perspectief van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, in de kern twee soorten veranderingen kunnen worden onderscheiden. Dat geldt nu, twee jaar later, nog steeds. Enerzijds hebben aanbieders van sport en bewegen te maken met een toename van de vraag naar sport en bewegen en verwachten ze meer samen te gaan werken met andere actoren binnen en buiten de sector. Anderzijds wijzen ze op een afname van de structurele financiële middelen. In beide gevallen zijn er opmerkelijke verschillen met de voorgaande monitor. Het deel van de werkgevers dat verwacht dat het aantal leden zal toenemen, er nieuwe doelgroepen worden aangeboord en nieuwe activiteiten worden aangeboden, is nu substantieel hoger dan twee jaar geleden. Tegelijkertijd is het deel van de werkgevers dat verwacht dat de financiële middelen zullen afnemen, substantieel lager dan in 2011.

In de vorige monitor werd aangegeven dat de markt van sport en bewegen zich zal verbreden. Op basis van de uitkomsten van de monitor 2013 kunnen we concluderen dat die trend zich doorzet. De markt groeit en zal zich meer en meer richten op andere sectoren, nieuwe doelgroepen en andere activiteiten.

- In welke mate vragen de hiervoor beschreven onderzoeksbevindingen om aanpassingen binnen de bestaande mbo- en hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen?

Ook met betrekking tot deze vraag is het antwoord vergelijkbaar met dat van de monitor in 2011; er doen zich geen kwantitatieve aansluitingsproblemen voor tussen de opleidingen op het gebied van sport en bewegen en de arbeidsmarkt. In 2011 werd erop gewezen dat dergelijke problemen zich wel zouden kunnen gaan voordoen als de verbreding van de arbeidsmarkt onvoldoende blijkt bij te dragen aan het op peil houden van de vraag naar sb-gediplomeerden. Dit blijkt (nog) niet het geval te zijn. Ook nu is de conclusie dan ook dat aan een verdere stijging van de instroom in de opleidingen op het gebied van sport en bewegen, vanuit het perspectief van de arbeidsmarkt sport en bewegen geen behoefte is.

Dan de vraag naar de gevolgen van de onderzoeksbevindingen voor de kwaliteit (of inhoud) van het opleidingsaanbod. Evenals in 2011 blijkt dat de meeste gediplomeerden een sportgerelateerde baan vinden, die meestal op het niveau ligt van hun opleiding of hoger (maar die percentages zijn wel minder dan in de voorgaande monitor). Uit de loopbaanontwikkeling van mbo'ers blijkt bovendien dat naarmate het moment van afstuderen verder terugligt, het percentage mbo'ers met een baan op hbo-niveau flink toeneemt. Dat geldt ook voor hbo-afgestudeerden, maar in veel mindere mate. Daarnaast blijkt dat twee derde van de werkgevers hun vacatures geschikt vindt als eerste baan voor een gediplomeerden van een sb-opleiding en dat, zoals eerder aangegeven, voor tachtig procent van de vacatures ook feitelijk iemand is aangenomen met een met een sb-opleiding. Op basis van deze uitkomsten kan worden geconcludeerd dat de opleidingen op het gebied van sport en bewegen aansluiten op de eisen die op de arbeidsmarkt aan gediplomeerden worden gesteld. Aanpassing van de opleidingen ligt dan ook niet voor de hand.

AMMS: bevindingen door de jaren heen

De AMMS is in de huidige opzet nu voor de derde keer uitgevoerd. Dit stelt ons in staat om de bevindingen van de verschillende metingen op een rij te zetten. De onderzoeksvragen van de metingen zijn door de tijd heen op sommige punten aangepast. We beperken ons daarom in deze passage tot het beschrijven van (1) de ontwikkelingen in de verwachtingen ten aanzien van de vraag naar sportgerelateerde functionarissen (gebaseerd op het werkgeversonderzoek) en (2) het beschrijven van de arbeidsmarktpositie van de gediplomeerden (gebaseerd op de onderzoeken onder de mbo en hbo-gediplomeerden).

Herstel in verwachte groei sporteigen sector, krimp overige sectoren

Kijkend naar de ontwikkelingen in de totale vraag naar sportgerelateerde functies gemeten in (elkaar deels overlappende) tijdvakken van vijf jaar, dan valt op dat deze vraag in 2006-2011 sterk is gedaald (-14%) in vergelijking met de vraag in 2003-2008 (figuur 3.3). In de periode 2003-2008 was de totale vraag 36 procent. In de periode 2006-2011 22 procent. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaak door een sterk dalende vervangingsvraag (van 24% naar 9%).

Figuur 3.3 – Ontwikkeling uitbreidings- en vervangingsvraag 2003-2013

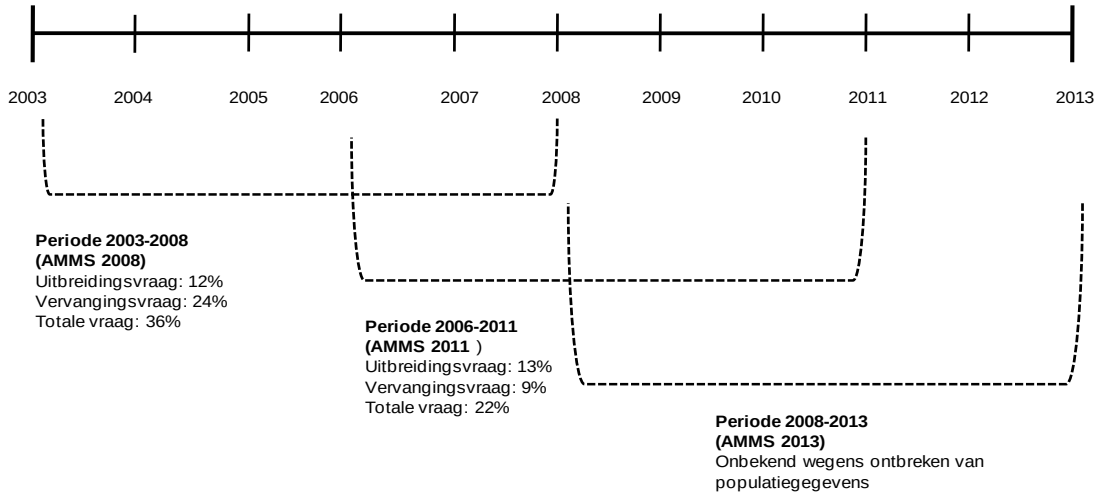

Uit de gegevens van figuur 3.3 valt op te maken dat in tijdvak 2006-2011 sprake is geweest van een uitbreidingsvraag van 13 procent. In de voorgaande monitor is eerder een krimp geconstateerd van de totale sportgerelateerde werkgelegheid tussen 2008 en 2011 (AMMS2011: p. 6). De groei in de uitbreiding lijkt dus voornamelijk tussen 2006 en 2008 te hebben plaatsgevonden en daarna is de totale sportgerelateerde formatie gekrompen.

De krimp in de totale sportgerelateerde formatie heeft doorgewerkt in de verwachtingen bij werkgevers ten aanzien van de toekomstige uitbreidingsvraag. De uitbreidingsvraag was in 2008 voor de komende vijf jaren 8 procent, maar daalt in 2011 voor de komende vijf jaren naar 4 procent (figuur 3.4). Voor 2013 spreken werkgevers weer een verwachting in de uitbreidingsvraag voor de komende vijf jaren uit van 7 procent. Werkgevers zijn daarmee positiever over de toekomst dan enkele jaren geleden en verwachten een grotere stijging in de toename in de totale formatie sportgerelateerd werk.

Figuur 3.4 – Ontwikkeling uitbreidings- en vervangingsvraag 2008-2018

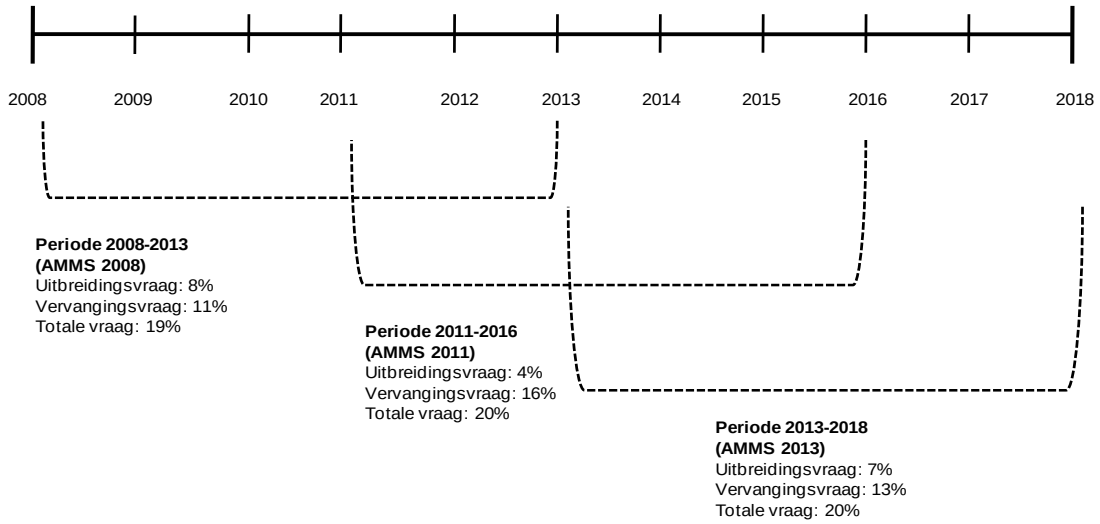

Wanneer de cijfers ten aanzien van de *gerealiseerde* uitbreidingsvraag (vgl. figuur 3.3) van de diverse monitors uitgesplitst worden naar sector dan valt er een opmerkelijk verschil waar te nemen. In de AMMS2008 was de gerealiseerde uitbreidingsvraag voor de sporteigen sector veel hoger dan voor de overige sectoren (respectievelijk 15% en 9%). In de AMMS2011 is een zelfde verschil waarneembaar in de gerealiseerde uitbreidingsvraag voor de periode 2006-2011: voor de sporteigen sector was deze 16 procent en voor de overige sectoren 10 procent.

In figuur 3.5 wordt per meting de te *verwachten* uitbreidingsvraag naar sector weergegeven voor de komende vijf jaren. Ook hier zijn duidelijke verschillen waarneembaar in de ontwikkeling van de verwachte uitbreidingsvraag naar sector:

1. Sporteigen sectoren
   2008: forse groei verwacht
   2011: verwachte groei neemt af
   2013: verwachte groei herstelt
2. Overige sectoren
   2008: kleinere groei verwacht dan bij de sporteigen sectoren
   2011: verwachte groei neemt af vergelijkbaar met die in de sporteigen sectoren
   2013: omslag naar krimp

De te verwachten uitbreidingsvraag is in alle jaren voor de sporteigen sectoren hoger dan voor de overige sectoren. Daarnaast valt op dat de verwachting omtrent de toekomstige uitbreiding van sportgerelateerd werk voor de sporteigen sectoren een veel grilliger verloop kent. Wellicht is deze sector conjunctuurgevoeliger dan de overige sector. Er tekent zich voor die laatste sectoren bovendien een dalende trend af. De verwachtingen betreffende de toekomstige uitbreiding van sportgerelateerd werk binnen de sporteigen sector worden positiever na de daling van de te verwachten groei in 2011, maar de verwachtingen betreffende de uitbreiding van sportgerelateerd werk in de overige sectoren zijn steeds negatiever, wat in 2013 leidt tot een verwachte krimp in de komende vijf jaren.

Figuur 3.5 – Ontwikkeling verwachting uitbreidingsvraag naar sector

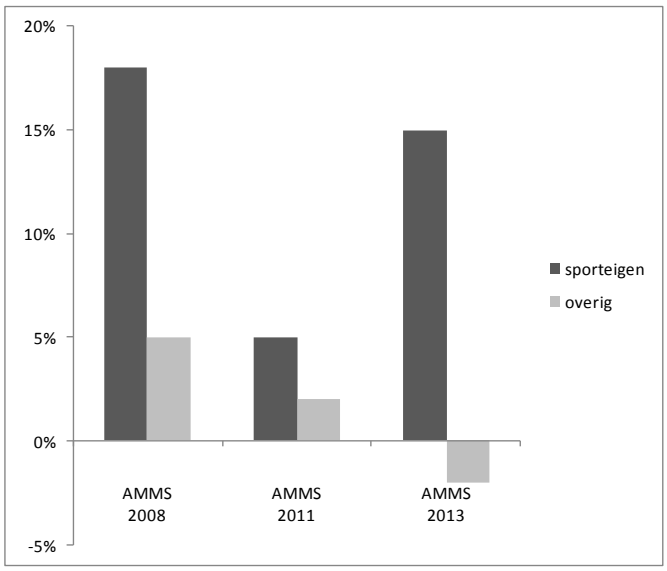

Afgestudeerden op de sportarbeidsmarkt: grillig begin, stabiele landing

Zowel in de AMMS 2008, de AMMS 2011 als in de AMMS 2013 vindt het grootste deel van de sport en bewegen gediplomeerden een baan op het niveau van de opleiding en het gros van de gediplomeerden is nooit werkloos geweest. Zo op het eerste gezicht een gunstig beeld.
Inzoomen op de intredeposities van de afgestudeerden op de sportarbeidsmarkt leidt tot nuancering van dit beeld. Bij gediplomeerden, die nog niet zo lang zijn afgestudeerd, gaat het vaak om kleine banen, meestal met kortdurende arbeidsovereenkomsten. De gediplomeerden hebben bovendien vaak meerdere banen tegelijk of hebben in korte tijd meerdere banen gehad. De sportarbeidsmarkt lijkt zich dus te kenmerken door een sterke dynamiek, die gepaard gaat met een grote onzekerheid voor deze gediplomeerden.
Het loopbaanonderzoek van de huidige monitor stelt ons in staat om te kijken hoe de situatie van de starters is enkele jaren verder in hun loopbaan. Het blijkt dat (ruim) de helft van de respondenten meer uren is gaan werken in een sportgerelateerde baan (zowel bij de mbo'ers als bij de hbo'ers). Banen worden omvangrijker, meer gediplomeerden hebben een vast contract en werken op of boven het niveau van de opleiding. Na een grillig begin, lijken de meeste gediplomeerden een stabiele plek te vinden op de sportarbeidsmarkt.

Daarnaast lijkt een trend waarneembaar voor de mbo-gediplomeerden. Voor deze groep geldt dat zij vaker in andere sectoren terecht komen dan de sector waarvoor ze initieel zijn opgeleid. Anders gezegd, de mbo-gediplomeerden kiezen door de jaren heen steeds minder voor een sportgerelateerde vervolgopleiding en hebben ook steeds minder vaak sportgerelateerd werk (tabel 3.3). Voor de hbo-gediplomeerden geldt dit overigens veel minder.

Tabel 3.3 – Ontwikkelingen richting mbo- en hbo-gediplomeerden

	AMMS2008	AMMS2011	AMMS2013
Mbo-gediplomeerden			
Kiest voor een vervolgopleiding	72%	66%	61%
Sportgerelateerde vervolgopleiding	52%	41%	38%
Sportgerelateerd werk	56%	50%	49%
Hbo-gediplomeerden			
Kiest voor een vervolgopleiding	34%	40%	40%
Sportgerelateerde vervolgopleiding	40%	25%	38%
Sportgerelateerd werk	76%	67%	68%

4 Kerngegevens mbo-gediplomeerden

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder de mbo-gediplomeerden op het gebied van sport en bewegen (verder: sb-gediplomeerden). De tabellen waarnaar wordt verwezen voor de achterliggende data staan in bijlagen 1, 2 en 3.

4.1 Ontwikkeling intredeposities

- 65 Procent van de sb-gediplomeerden (cohort 2010/2011) met een opleiding op niveau 4 start direct na de opleiding of na enige tijd met een vervolgopleiding. Een derde deel stroomt rechtstreeks uit naar de arbeidsmarkt (tabel b1.2). Dit is vergelijkbaar met de bestemming van de uitstroom in 2009. Afgestudeerden met een opleiding op niveaus 2 en 3 begonnen in 2011 minder vaak met een vervolgopleiding en stroomden vaker direct door naar de arbeidsmarkt.

- Evenals in 2009 stroomt bijna 50 procent van de sb-gediplomeerden van niveau 4 door naar een hbo-opleiding, die niet is gericht op sport en bewegen (tabel b1.3).

- Bijna 40 procent van degenen die op het moment van enquêteren nog steeds een vervolgopleiding volgen (225), heeft daarnaast een sportgerelateerde functie (hoofdstuk 3, figuur 3.1). Dat was ook zo bij de afgestudeerden uit 2009.

- De meeste sb-gediplomeerden van de verschillende opleidingsniveaus hebben ten minste 1 baan (gehad). Vergeleken met de uitstroom in 2009 hebben in 2011 ruim twee keer zoveel afgestudeerden 3 banen (gehad) (tabel b1.5).

- Als sb-gediplomeerden uit 2011 een baan hebben, is dat niet altijd een sportgerelateerde baan (tabel b1.5). Als dat wel zo is, gaat het net als bij de gediplomeerden uit 2009 relatief vaak om een baan als sportinstructeur (tabel b1.8). Andere typische banen van afgestudeerden op niveau 4 zijn trainer/coach en combinatiefunctionaris.

- Van de afgestudeerden uit 2011 op niveau 4 heeft zestig procent een baan waarvoor een opleiding op mbo-niveau is vereist. Dat was ook bij afgestudeerden uit 2009 het geval. Het percentage afgestudeerden uit 2011 met een baan, waarvoor een bonds- of brancheopleiding is vereist, is ten opzichte van de afgestudeerden uit 2009 bijna verdubbeld (tabel b1.12).

- Van de in 2011 afgestudeerden is een groter deel buiten de sporteigen sector gaan werken dan van de gediplomeerden uit 2009. Vooral in de sector veiligheid hebben meer afgestudeerden een baan gevonden (tabel b1.9).

- Meer dan de helft (56%) van het aantal sportgerelateerde banen van afgestudeerden uit 2011 op niveau 4 heeft een omvang van 16 uur of minder. Voor afgestudeerden uit 2009 gold dat voor 48 procent van de banen (tabel b1.10).

- Vergeleken met afgestudeerden uit 2009 heeft een kleiner deel van de afgestudeerden uit 2011 met een baan, een vast contract (tabel b1.11).

- De belangrijkste kerntaak voor sb'ers met een mbo-opleiding is instructie. Dat geldt voor alle niveaus. Bovendien is het belang van deze taak voor afgestudeerden uit 2011 vergeleken met afgestudeerden uit 2009 toegenomen (grafiek b1.2). De minst belangrijke kerntaken voor beginnend beroepskrachten zijn beleids- en managementtaken (grafieken b1.5 en b1.6).

- Ongeveer 1 op de 6 sb-afgestudeerden is wel eens werkloos geweest (tabel b1.15). De meest voorkomende reden daarvoor is dat ze geen werk kunnen vinden, niet op het gebied van sport en bewegen en niet daarbuiten (tabel b1.16).

4.2 Loopbaanontwikkeling

- In 2011 heeft 17 procent van de in 2009 afgestudeerden nooit een baan gehad, 65 procent heeft 1 of 2 banen (gehad) en 17 procent heeft 3 banen of meer (gehad). Twee jaar later (in 2013) heeft van deze groep afgestudeerden vrijwel iedereen een baan (gehad). Meer dan de helft (52 procent) heeft 3 of meer banen (gehad). Meestal gaat het om sportgerelateerde banen (tabel b2.1).

- De omvang van de banen van de afgestudeerden uit 2009 is tussen 2011 en 2013 toegenomen (tabel b2.3).

- In 2013 hebben de afgestudeerden vaker een baan in de sectoren zorg en welzijn (tabel b2.4). Ook hebben de afgestudeerden in 2013 minder vaak dan in 2011 een baan waarvoor een opleiding op mbo-niveau wordt vereist en vaker een hbo-opleiding als opleidingseis (tabel b2.5).

- Van 67 procent van de afgestudeerden uit 2009 is tussen 2011 en 2013 hun positie niet veranderd: 31 procent is op de sportarbeidsmarkt blijven werken en 36 procent daarbuiten. Van de rest van de afgestudeerden heeft 19 procent hun baan buiten de sportarbeidsmarkt verruild voor een baan binnen de sportarbeidsmarkt en is 15 procent met een baan op het gebied van sport en bewegen buiten de sportarbeidsmarkt gaan werken (tabel b2.6).

- Kenmerken van de groep afgestudeerden die in 2009 hun diploma hebben behaald en zowel in 2011 als in 2013 werkzaam waren op de sportarbeidsmarkt (tabellen b2.7 t/m b2.13):
  - in 2013 werkt een groter deel buiten de sporteigen sector;
  - bijna de helft heeft in 2013 een baan in een andere sector dan in 2011;
  - er zijn in 2013 minder afgestudeerden met een baan als sportinstructeur en meer met een baan als combinatiefunctionaris of docent;
  - er werken in 2013 veel minder afgestudeerden op mbo-niveau en meer op hbo-niveau;
  - bijna driekwart van de afgestudeerden heeft in 2013 nog hetzelfde type aanstelling;
  - meer dan 60 procent van de afgestudeerden werkt meer uren per week dan in 2011;
  - kerntaken die tussen 2011 en 2013 belangrijker zijn geworden, zijn: trainingsschema's en behandelplannen opstellen, beleidstaken en managementtaken.

4.3 Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties

- 17 Procent van de afgestudeerden heeft een *bondsopleiding* gevolgd, of is die nog aan het volgen (tabellen b3.1 en b3.5). Uit de gegevens van de groep die in 2011 hun diploma hebben behaald, blijkt dit min of meer voor alle opleidingsniveaus te gelden (tabel b3.2).

- Afgestudeerden op niveau 2 volgen vaak een bondsopleiding tot leraar (skileraar, zwemleraar etc.), op niveau 3 tot trainer/coach of scheidsrechter en op niveau 4 tot trainer/coach of gymnastiekleraar (tabel b3.3 en tabel b3.4).

- 11 Procent van de afgestudeerden heeft een *brancheopleiding* gevolgd, of is die nog aan het volgen (tabellen b3.6 en b3.9). Ook dit geldt voor alle opleidingsniveaus (tabel b3.7). Meestal betreft dit een brancheopleiding tot instructeur of een opleiding voor een functie op management-, medisch of verzorgend gebied (tabel b3.8).

- Bijna 60 procent van de afgestudeerden heeft sinds het afstuderen 1 of meer nevenfuncties (gehad) (tabel b3.14). In bijna 40 procent van de gevallen gaat het om een functie van minder dan 5 uur per week. Bijna de helft van de functies heeft een omvang van tussen de 5 en 10 uur per week (tabel b3.15). Meestal gaat het om een nevenfunctie als trainer of coach, docent of scheidsrechter (tabel b3.17) en in meer dan de helft van de gevallen om functies die langer dan een jaar duren (tabel b3.18).

5 Kerngegevens hbo-gediplomeerden

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder de hbo-gediplomeerden op het gebied van sport en bewegen. De tabellen waarnaar wordt verwezen voor de achterliggende data staan in bijlagen 4, 5, 6 en 7.

5.1 Ontwikkeling intredeposities

- 70 Procent van de afgestudeerden die in 2011 hun diploma hebben behaald, stroomt daarna direct door naar de arbeidsmarkt. De rest begint meteen of na enige tijd met een vervolgopleiding (tabel b4.3). Dit is vergelijkbaar met de bestemming van de uitstroom in 2009.

- De afgestudeerden uit 2011 kiezen vaker voor een sportgerelateerde vervolgopleiding dan de afgestudeerden uit 2009 (tabel b4.4).

- Bijna 60 procent van degenen die op het moment van enquêteren nog steeds een vervolgopleiding volgt, heeft daarnaast een sportgerelateerde functie. Dat geldt voor beide groepen afgestudeerden (tabel b4.7a).

- Werkloosheid speelt bij de afgestudeerden uit 2011 een minder grote rol dan bij de afgestudeerden uit 2009. Van de afgestudeerden uit 2009 had 16 procent op het moment van enquêteren nog nooit werk gehad. Voor de afgestudeerden uit 2011 bedraagt dat 12 procent. Tegelijkertijd heeft deze groep afgestudeerden na hun opleiding beduidend vaker (62 tegenover 48 procent) nooit sportgerelateerd werk gehad dan de afgestudeerden uit 2009 (tabel b4.7b).

- Meer dan 90 procent van de ALO-afgestudeerden uit 2011 heeft ten minste 1 sportgerelateerde baan (gehad) na het afstuderen. Voor de overige hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen is dat 64 procent (tabel b4.6). In meer dan de helft van de gevallen betreft het voor de ALO-afgestudeerden een baan als docent lichamelijke opvoeding, terwijl 14 procent een baan heeft als combinatiefunctionaris (tabel b4.9).

- Van de afgestudeerden uit 2011 heeft in totaal 61 procent een baan waarvoor een opleiding op hbo-niveau is vereist. Voor degenen van een ALO-opleiding is dat 74 procent en voor afgestudeerden van de andere opleidingen 37 procent. Deze laatste groep heeft relatief vaak een baan waarvoor een opleiding op mbo-niveau is vereist of waarvoor geen opleidingseisen gelden (tabel 4.13).

- Meer dan helft van de ALO-afgestudeerden heeft een baan in het onderwijs en 28 procent in de sporteigen sector. Van de afgestudeerden van de overige hbo-opleidingen werkt bijna 60 procent in de sporteigen sector (tabel b4.10).

- Het aantal banen van 32 uur of meer is tussen 2011 en 2013 afgenomen van 55 tot 44 procent, terwijl het aantal banen van 25 tot 32 uur in die periode is toegenomen van 18 naar 28 procent (tabel b4.11).

- Afgestudeerden van de ALO hebben veel vaker een vast contract (55%) dan afgestudeerden van de overige hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen (32%) (tabel b4.12).

- 35 Procent van de hbo-afgestudeerden is na hun opleiding wel eens werkloos geweest (tabel b4.16). De meest voorkomende reden daarvoor is dat ze geen werk kan vinden, niet op het gebied van sport en bewegen en niet daarbuiten (tabel b1.17).

- De belangrijkste kerntaak afgestudeerden met een hbo-opleiding op het gebied van sport en bewegen is instructie, vooral voor degenen met een ALO-opleiding (grafiek b4.2). De minst belangrijke kerntaken zijn het opstellen van trainingsschema's en behandelplannen en beleids- en managementtaken (grafieken b4.3, b4.5 en b4.6).

5.2 Loopbaanontwikkeling

- In 2011 heeft 6 procent van de afgestudeerden uit 2009 nooit een baan gehad en 12 procent 4 banen of meer. Twee jaar later (in 2013) heeft van deze groep afgestudeerden iedereen een baan (gehad) sinds afstuderen en 43 procent 4 banen of meer. Bijna altijd gaat het om sportgerelateerde banen (tabel b5.1).

- Tussen 2011 en 2013 is het aantal banen van 25 tot 32 uur meer dan gehalveerd, terwijl het aantal banen van 32 uur of meer toenam van 53 tot 70 procent. Voor de ALO'ers ligt dat met 77 procent hoger dan bij de andere opleidingen, waar dat 61 procent bedraagt (tabel b5.3).

- In 2013 zijn de afgestudeerden vaker dan in 2011 (ook) werkzaam in de sporteigen sector en in het onderwijs. ALO'ers die in 2009 zijn afgestudeerd, zijn in 2013 vooral werkzaam in het onderwijs (85 procent). Afgestudeerden van de ander hbo-opleidingen hebben vooral een baan in de sporteigen sector (72 procent) (tabel b5.4).

- ALO-afgestudeerden hebben in 2013 bijna allemaal (93%) een baan waarvoor een hbo-opleiding is vereist. Voor de afgestudeerden van de andere hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen is dat 69 procent (tabel b5.5).

- Van 76 procent van de afgestudeerden uit 2009 is tussen 2011 en 2013 hun positie niet veranderd: 59 procent is op de sportarbeidsmarkt blijven werken (van de ALO'ers 80%) en 17 procent daarbuiten. Van de rest van de afgestudeerden heeft 13 procent hun baan buiten de sportarbeidsmarkt verruild voor een baan binnen de sportarbeidsmarkt en is 11 procent met een baan op het gebied van sport en bewegen buiten de sportarbeidsmarkt gaan werken (tabellen b5.6a b5.6b).

- Kenmerken van de groep afgestudeerden die in 2009 hun diploma hebben behaald en zowel in 2011 als in 2013 werkzaam waren op de sportarbeidsmarkt (tabellen b5.7 t/m b5.13b):
  - in 2013 werkt een groter deel buiten de sporteigen sector dan in 2011;
  - bijna 80 procent van de afgestudeerden werkt in 2013 in dezelfde sector als in 2011;

- er werken in 2013 iets meer afgestudeerden op hbo-niveau dan in 2011;
- 67 procent van de afgestudeerden heeft in 2013 nog hetzelfde type aanstelling;
- bijna de helft van de afgestudeerden werkt in 2013 meer uren per week dan in 2011 en 22 procent werkt minder uren;
- voor afgestudeerden van de ALO en van de andere opleidingen zijn praktische, uitvoerende kerntaken tussen 2011 en 2013 minder belangrijk geworden, terwijl voor de afgestudeerden van de overige hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen in die periode het belang van beleids- en managementtaken is toegenomen.

5.3 Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties

- 20 Procent van de afgestudeerden heeft een *bondsopleiding* gevolgd, of is die nog aan het volgen (tabellen b6.1 en b6.5).

- De meeste afgestudeerden volgen een bondsopleiding tot trainer of coach. Dat geldt vooral voor de afgestudeerden van de overige opleidingen. ALO-afgestudeerden volgen daarnaast de bondsopleidingen tot verenigingsleider gymnastiek, instructeur of zwemleider (tabellen b6.3 en b.6.4).

- 6 Procent van de afgestudeerden heeft een *brancheopleiding* gevolgd, of is die nog aan het volgen (tabellen b6.7 en b6.8). Meestal betreft dit een brancheopleiding tot instructeur, docent of een opleiding voor een functie op managementgebied (tabel b6.9).

- Bijna 70 procent van de afgestudeerden heeft sinds het afstuderen 1 of meer nevenfuncties (gehad) (tabel b6.11). ALO-afgestudeerden hebben vaker een nevenfunctie dan afgestudeerden van de overige opleidingen (tabel b6.12). Bijna 60 procent van de nevenfuncties heeft een omvang van minder dan 5 uur per week en ruim 30 procent een omvang tussen de 5 en 10 uur per week (tabellen b6.15 en b6.16). Meestal gaat het om een nevenfunctie als trainer of coach(tabellenb6.17 en b6.18)en in meer dan 60 procent van de gevallen waren afgestudeerden op het moment van enquêteren nog in de nevenfunctie werkzaam (tabel b6.19 en b6.20).

5.4 VBO-leergang

Baan en functie

- Van de vbo-gediplomeerden heeft op dit moment 90 procent (158) een betaalde baan (tabel b7.2). Van degenen die werken, doet 91 procent (144) dit in het basisonderwijs (tabel b7.4).

- Van de vbo-gediplomeerden, is bijna 80 procent (133) sinds het afstuderen van de vbo-opleiding niet werkloos geweest (tabel b7.14). Bij degenen die wel werkloos zijn (geweest), wordt als voornaamste reden hiervoor gegeven dat zij geen werk in het basisonderwijs konden vinden of dat zij een tijdelijke aanstelling in het basisonderwijs hadden.

- De meeste werkzame vbo-gediplomeerden hebben één baan, dit is bijna 90 procent. 10 procent heeft twee banen en een enkeling heeft er drie (tabel b7.3).

- 60 Procent van de vbo-gediplomeerden verzorgt gymlessen voor groep 6, 7 en/of 8 (tabel b7.7).

- Één derde van degenen die werkzaam zijn in het basisonderwijs, heeft het gevoel dat zij een voortrekkersrol hebben op hun school op het gebied van bewegingsonderwijs. Ook denkt een derde dat er op de school waar zij werkzaam zijn, meer aandacht voor bewegingsonderwijs is gekomen door het behalen van het vbo-diploma (tabel b7.9).

Aanstelling

- Bijna 80 procent van de vbo-gediplomeerden die in het basisonderwijs werkzaam is, heeft een vast contract (tabel b7.11).

- Meer dan de helft van de vbo-gediplomeerde leraren in het basisonderwijs, heeft een aanstelling van 36 uur of meer. De overige helft werkt minder dan 36 uur als leraar in het basisonderwijs. Niet alle vbo-gediplomeerden geven bewegingsonderwijs. 12 Procent van de vbo-gediplomeerde leraren geeft geen bewegingsonderwijs. 80 Procent geeft per week één of twee uur bewegingsonderwijs, en acht procent meer dan twee uur (tabel b7.12).

Vakbekwaamheid bewegingsonderwijs

- Kennis en vaardigheden die voldoende zijn opgedaan tijdens de vbo-opleiding als voorbereiding voor de huidige functie zijn: het inrichten, instrueren en organiseren van bewegingsactiviteiten, het observeren van bewegingsgedrag, het reguleren van bewegingssituaties, het differentiëren in het bewegingsaanbod en het ontwerpen van bewegingsarrangementen. De kennis en vaardigheden voor ongevallen en veiligheid, brede zorg en fysiologie en ontwikkeling van kinderen werden als minder toereikend voor de huidige functie beoordeeld (tabel b7.10).

- Een van de meerwaarden van het vbo-diploma die vaak genoemd werd, was dat de personen die deze opleiding gevolgd hebben, over meer achtergrondkennis van bewegen beschikken. Zij hebben meer inzicht in bewegen en zien de doorgaande leerlijn in de gymlessen. Een tweede meerwaarde is dat zij kunnen differentiëren naar bewegingsniveau en zo voor iedere leerling uitdagende en afwisselende lessen kunnen verzorgen. Hierbij hebben zij ook het idee dat zij weten hoe zij de gymles veilig kunnen laten verlopen. Een andere plus die genoemd werd, is dat het behalen van dit diploma een voorsprong kan geven op de arbeidsmarkt. Een minderheid gaf aan de meerwaarde niet (volledig) te kunnen zien. Zij geven zelf weinig of geen gymlessen doordat er een vakdocent op school aanwezig is of doordat zij een kleuterklas hebben. Ook gaf een aantal personen aan dat de opbrengst van de opleiding niet in verhouding staat met de investering hierin.

- Een deel van de vbo-gediplomeerden geeft aan dat zij de belasting van de opleiding te zwaar vinden en lastig te combineren met een baan. Daarnaast zou een deel de vaardigheden en kennis die tijdens de opleiding worden opgedaan, liever geïntegreerd zien in de PABO-opleiding.

6 Kerngegevens werkgevers

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder werkgevers. De tabellen waarnaar wordt verwezen voor de achterliggende data, staan in bijlage 8.

6.1 Arbeidsmarkt sport en bewegen

- In de monitor wordt onderscheid gemaakt tussen de sporteigen sector en overige sectoren, die weer verder zijn onderverdeeld in branches. Gelet op het aandeel van de subsectoren in de gehele sportarbeidsmarkt wordt de kern van de arbeidsmarkt sport en bewegen gevormd door de overheidsdiensten op het gebied van sport en het onderwijs (zie tabel 6.1).

Tabel 6.1 – Arbeidsmarkt sport en bewegen naar sectoren en branches

Sectoren	Branches	Indicatie aandeel in totale sportarbeidsmarkt* AMMS13	Indicatie aandeel in totale sportarbeidsmarkt* AMMS11
Sporteigen	Sportverenigingen	●●	●
	Fitness	●●	●●
	Zwembranche	●	●
	Sportbonden en sportondersteuning	.	.
	Outdoor	.	.
	Overheidsdiensten m.b.t. sport	●●●●●	●●●●●
	Overige commerciële organisaties op het gebied van sport en bewegen	●	●
Toerisme & recreatie	-	●●	●
Gezondheidszorg	Ziekenhuizen, revalidatiecentra, gehandicaptenzorg verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg, gemeentelijke gezondheidsdiensten en Arbodiensten	.	●
Welzijn	Kinderopvang / buitenschoolse opvang, sociaal-cultureel werk, maatschappelijke opvang en jeugdzorg	●●●	.
Onderwijs	Primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en universiteit	●●●	●●●●
Veiligheid	Politie, defensie, brandweer, justitiële inrichtingen	●	●●

* *Elke stip staat voor ongeveer vijf procent van de totale werkgelegenheid. Dat geldt niet voor de kleinste stippen zoals bij sportbonden en sportondersteuning. Die geven alleen aan dát er werkgelegenheid is (maar die bedraagt niet meer dan één á twee procent van het totaal). In bijlage 9 (tabel b9.2 en b9.3) wordt de berekening weergegeven.*

- Zowel gelet op het aantal organisaties dat aan de monitor meedeed als aan het aantal organisaties met betaalde medewerkers in dienst, hebben organisaties in de branches sportverenigingen, welzijn en zorg gemiddeld de meeste betaalde medewerkers in dienst met een functie op het gebied van sport en bewegen. In sportverenigingen zijn daarnaast veel vrijwilligers actief in een functie die te maken heeft met sport en bewegen. In bijna veertig procent van de verenigingen zijn dat er 11 tot en met 50, in ruim een kwart 51 tot en met 100 en in 14 procent van de verenigingen zijn meer dan 100 vrijwilligers actief (berekend op basis van tabel b8.2b). Meestal hebben die een functie als trainer/coach/instructeur, scheidsrechter of bestuurder (tabelb8.7b).

- Functies op het gebied van sport en bewegen die het *meest voorkomen* in de sporteigen sector zijn trainer/coach, (toezichthoudend) zwembadmedewerker,sportinstructeur en sport- en bewegingsleider (tabel b8.71a). In de overige sectoren zijn dat vooral docent LO en daarnaast sportgerelateerde docentfunctie (anders dan docent LO) en manager(tabel b8.10).
  Sportbranches met de *grootste variatie* aan functies zijn fitnesscentra en overige commerciële organisaties(tabel b8.7a).

- De eisen die in de sportbranches worden gesteld aan het minimale opleidingsniveau van medewerkers met een betaalde functie op het gebied van sport en bewegen, liggen relatief vaak op mbo-niveau. In de overige sectoren ligt het accent meer op hbo-niveau (tabel b8.11). Aan de opleiding van vrijwilligers wordt meestal geen eisen gesteld. Als dat wel zo is, gaat het vaak om een bondsopleiding (tabel b8.12).

- Zwembaden, sportbonden, fitnesscentra en overheidsdiensten werken relatief het meest met vaste contracten voor medewerkers met een functie op het gebied van sport en bewegen. Outdoor-organisaties, sportverenigingen en overige commerciële organisaties doen dat het minst. (tabel b8.5a).

6.2 De combinatiefunctionaris/buurtsportcoach

- Combinatiefunctionarissen zijn over het algemeen in dienst bij een overheidsdienst op het gebied van sport of bij een sportbond of sportondersteuningsorganisatie(tabel b8.8a).

- De meest genoemde redenen dat organisaties combinatiefunctionarissen in dienst hebben, zijn (tabel b8.9):
  - een toenemend gebruik van sport en bewegen voor maatschappelijke en sociale doelen (zoals participatie, cohesie, maatschappelijke stages etc.);
  - een toenemend gebruik van sport en bewegen voor gezondheid (preventie);
  - meer samenwerking met andere sectoren;
  - meer samenwerking met niet-commerciële aanbieders van sport en bewegen.

6.3 Ontwikkeling van de formatie

- In bijna de helft van de organisaties in de sporteigen sector is de formatie van sport- en bewegenfuncties de afgelopen jaren toegenomen. In de andere sectoren geldt dat voor een derde van de organisaties (tabel b8.13).

- Iets meer dan 30 procent van de organisaties in de sporteigen sector verwacht dat de komende vijf jaar het aantal betaalde medewerkers met een sport en bewegenfunctie zal toenemen en 9 procent dat dat gelijk blijft. Voor de overige sectoren is dat respectievelijk 12 en 24 procent (tabel b8.22). Vergeleken met de vorige monitor zijn de organisaties in de sporteigen sector hierover iets positiever, maar de organisaties in de andere sectoren zijn beduidend minder positief. Meest genoemde redenen (in 2013) daarvoor in de sporteigen sector zijn een toename van het aantal leden, het aanboren van nieuwe doelgroepen en het aanbieden van nieuwe activiteiten. In de overige sectoren wordt het meest gewezen op de (verdergaande) professionalisering van de organisatie, het aanbieden van nieuwe activiteiten en meer samenwerking tussen organisaties in de regio (tabel b8.23). Dit is min of meer vergelijkbaar met de redenen die in de vorige monitor werden genoemd.
  Volgens de organisaties buiten de sporteigen sector, die verwachten dat de betaalde sb-formatie (mbo en hbo) krimpt, komt dat door de daling van de leerlingenaantallen en het wegvallen van subsidiestromen (tabel b8.24).

- Ruim 40 procent (evenveel als in de vorige monitor) van de organisaties in de sporteigen sector met betaalde sb-functies (mbo en hbo) verwacht de komende vijf jaar behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers vanwege de vervanging van zittende medewerkers. Dat geldt relatief het vaakst bij de sportbonden en sportverenigingen (berekend op basis van tabellen b8.26 en b8.1). In de overige sectoren is dat vooral het geval in het onderwijs (berekend op basis van tabellen b8.27 en b8.1).

6.4 Vacatures

- Bijna 70 procent (203) van de organisaties met betaalde sport- en bewegenfuncties (297) had de afgelopen vijf jaar één of meer vacatures voor deze functies. In de sporteigen sector waren dat gemiddeld 5,5 vacatures per organisatie, in de overige sectoren gemiddeld 3,5 (tabel b8.14). Dat is aanmerkelijk minder dan in de vorige monitor toen dat respectievelijk 15 en 7 vacatures betrof.

- Iets meer dan 90 procent van de vacatures is vervuld (tabel b8.16), waarvan ruim 80 procent door beroepskrachten met een sb-opleiding (mbo of hbo). In 66 procent van de organisaties was de vacature geschikt als eerste baan voor schoolverlaters met een opleiding op het gebied van sport en bewegen. Dit geldt in meer of mindere mate voor zowel de sporteigen sector als de overige sectoren (berekend op basis van tabel b8.17b). Feitelijk is ruim een derde van de vacatures in zowel de sporteigen sector als de andere sectoren ingevuld door schoolverlaters met een sb-opleiding (mbo of hbo) (tabel b8.18).

- Het merendeel van de organisaties had geen moeite hun vacatures in te vullen (tabel b8.19). Als dat wel het geval was, lag dat vaak aan de omvang van de vacature, die te klein was om aantrekkelijk te zijn voor een sollicitant. In de sporteigen sector kwam het ook relatief vaak voor dat het niet mogelijk was het salaris te betalen dat de sollicitant vroegen de onregelmatige werktijden, waardoor de organisatie niet aantrekkelijk genoeg was (tabel b8.20).

- Om vacatures te vervullen, maken organisaties het meest gebruik van hun eigen netwerk en de eigen website van de organisatie. Andere kanalen die relatief vaak worden gebruikt zijn advertenties in kranten of vakbladen en contacten met roc's en hogescholen (tabel b8.21a).

6.5 Ontwikkelingen

- Evenals in de vorige monitor werd geconstateerd, heeft een groot deel van de organisaties te maken met een terugloop van structurele financiële middelen. Dat geldt voor 41 procent van de organisaties in de sporteigen sector en voor 56 procent van de organisaties in de overige sectoren (tabel b8.25). Daarnaast hebben in de sporteigen sector relatief veel organisaties te maken met:
  - meer klantgericht werken, meer ingaan op individuele vragen van klanten;
  - meer concurrentie van commerciële aanbieders van sport en bewegen;
  - een toenemend gebruik van sport en bewegen voor gezondheid;
  - meer samenwerking met andere sectoren.

  Voor de organisaties in de overige sectoren is dit beeld (afgezien van de terugloop van structurele financiële middelen) veel diffuser.

Bijlagen

Bijlage 1 – Tabellen mbo: ontwikkeling intredeposities

De onderzoeksgegevens van de mbo-gediplomeerden afgestudeerd in schooljaar 2010/2011 zijn te vinden in onderstaande tabellen. Gegevens over deze gediplomeerden worden gepresenteerd naast de gegevens van gediplomeerden uit schooljaar 2008/2009 welke in 2011 zijn bevraagd. Op deze manier wordt de ontwikkeling van intredeposities in kaart gebracht. Percentages/aantallen betreffende de gediplomeerden uit 2008/2009 (i.e. de gegevens uit de voorgaande monitor) staan steeds onder het kopje 2011 en de percentages/aantallen betreffende gediplomeerden uit 2010/2011 (nieuwe gegevens) onder het kopje 2013.

■ Opleiding en afstudeerjaar

Tabel b1.1 – Afgestudeerden mbo-opleidingen sport en bewegen naar opleiding en afstudeerjaar

Opleiding	2011 (N=353)	2013 (N=280)
Sport- en bewegingsbegeleider (niveau 2)	8%	9%
Sport- en bewegingsleider (niveau 3)	9%	15%
Sport- en bewegingscoördinator (niveau 4), waarvan:	83%	76%
Trainer/ coach	14%	11%
BOS-medewerker	28%	25%
Bewegingsagoog	31%	34%
Operationeel sport en bewegingsmanager	27%	23%
Niveau 4 “oude stijl”	1%	-
Onbekend	-	7%
Totaal	100%	100%

■ Uitstroombestemming

Tabel b1.2 – Uitstroombestemming gediplomeerden mbo-opleidingen Sport en Bewegen

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Direct naar vervolgopleiding	54%	41%	56%	40%	22%	50%
Na enige tijd naar vervolgopleiding	11%	13%	10%	12%	24%	15%
Direct naar arbeidsmarkt	36%	47%	34%	48%	54%	34%
Totaal	100% (28)	100% (32)	100% (293)	100% (25)	100% (41)	100% (214)

Tabel b1.3 – Vervolgopleidingen (direct of enige tijd) na het behalen van diploma initiële mbo-opleiding Sport en Bewegen

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
SB mbo-niveau 3	39%	6%	-	31%	-	-
SB mbo-niveau 4	22%	59%	2%	8%	5%	-
Ander type mbo-opleiding	33%	6%	5%	23%	21%	4%
ALO	-	-	20%	-	16%	20%
Andere SB hbo-opleiding	-	-	20%	8%	21%	16%
Ander type hbo-opleiding**	-	6	49%	-	16%	48%
Anders	6%	24%	5%	31%	21%	11%
Totaal aantal respondenten dat kiest voor een vervolgopleiding	100% (18)	100% (17)	100% (192)	100% (13)	100% (19)	100% (140)

* *Door afrondingsverschillen komt het percentage niet altijd exact op 100 procent uit.*
** *Vaak genoemd: SPH, verpleegkunde en politieacademie*

Tabel b1.4 – Huidige situatie betreffende de vervolgopleiding

Status vervolgopleiding	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Nog bezig	83%	82%	84%	69%	63%	79%
Afgerond met diploma	6%	12%	5%	8%	26%	6%
Gestopt zonder diploma	11%	6%	11%	23%	11%	15%
Totaal	100% (18)	100% (17)	100% (192)	100% (13)	100% (19)	100% (140)

■ Loopbaangeschiedenis

Tabel b1.5 – Banen sinds afstuderen oorspronkelijke studie, totale responsgroep

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Geen baan	32%	25%	16%	20%	7%	11%
1 baan	32%	44%	39%	36%	27%	23%
2 banen	25%	13%	25%	16%	37%	24%
3 banen	7%	6%	11%	20%	15%	24%
4 banen of meer	4%	13%	9%	8%	15%	18%
Totaal aantal respondenten	100% (28)	100% (32)	100% (293)	100% (25)	100% (41)	100% (214)
Minimaal 1 baan	19	24	245	20	38	190
Minimaal 1 *sportgerelateerde* baan	58%* (11)	75%* (18)	73%* (179)	65%* (13)	53%* (20)	76%* (145)
Totaal aantal banen	61	86	760	44	89	496
Percentage *sportgerelateerde* banen	20%	40%	36%	70%	57%	61%

* *Percentage is berekend ten opzichte van het aantal respondenten met een baan.*

■ Banen en functies

Tabel b1.6a – Overzicht activiteit respondenten op sportmarkt

	2011			2013		
	In vervolgopleiding (N=190)	Niet in vervolgopleiding (N=163)	Totaal (N=353)	In vervolgopleiding (N=131)	Niet in vervolgopleiding (N=149)	Totaal (N=280)
Niet actief op sportmarkt	61%	43%	52%	61%	42%	51%
Wel actief op sportmarkt	39%	57%	48%	39%	58%	49%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel b1.6b – Overzicht activiteit respondenten die niet actief op sportmarkt zijn

	2011			2013		
	In vervolgopleiding (N=115)	Niet in vervolgopleiding (N=70)	Totaal (N=185)	In vervolgopleiding (N=80)	Niet in vervolgopleiding (N=63)	Totaal (N=143)
Nooit werk gehad	38%	30%	35%	34%	8%	22%
Nooit sportgerelateerd werk gehad	43%	44%	43%	36%	65%	49%
Sportgerelateerd werk gehad, nu geen baan	6%	4%	5%	11%	3%	8%
Sportgerelateerd werk gehad, nu ander werk	0%	19%	7%	19%	24%	21%
Onbekend	13%	3%	9%	-	-	-
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel b1.7 – Redenen van de keuze voor een niet-sportgerelateerde baan (voor respondenten die ooit sportgerelateerd werk hebben gedaan)

Redenen	2011 (N=28)	2013 (N=30)
Meer loon huidige baan	9%	20%
Meer uren huidige baan (of volledige aanstelling)	3%	18%
Regelmatigere werktijden huidige baan	6%	9%
Geen sportgerelateerde baan gevonden	25%	29%
Huidige baan interessanter dan een baan in de sector sport en bewegen	25%	16%
Andere reden	31%	9%
Totaal	100% (32)*	100% (45)*

** Er waren meerdere antwoorden mogelijk.*

Nota bene: de overige tabellen gaan uitsluitend over de gediplomeerden die actief zijn op de markt van sport en bewegen.

Tabel b1.8 – Functiebenamingen sportgerelateerde banen

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Sportinstructeur (bijv. fitnessinstructeur)	33%	44%	27%	36%	27%	32%
Trainer / coach	-	6%	14%	9%	13%	15%
Combinatiefunctionaris	-	6%	12%	9%	7%	13%
Sport- en bewegingsbegeleider / sport(bege)leider	-	6%	6%	9%	-	6%
Docent Lichamelijke Opvoeding / leraar bewegings-onderwijs	-	-	-	-	-	1%
Overige sportgerelateerde docent	-	-	1%	9%	-	-
(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	33%	19%	5%	9%	40%	6%
Toezichthoudende zwembadmedewerker	-	-	1%	-	-	3%
Beleidsmedewerker sport	-	-	1%	-	-	-
Sportopbouwwerker, sportbuurtwerker	-	-	1%	-	-	2%
Bewegingsagoog	-	-	2%	-	-	5%
Recreatiemedewerker	17%	-	1%	-	-	3%
BOS-medewerker (inclusief LOBOS)	-	-	1%	9%	-	-
Manager (sport en bewegen)	-	6%	3%	-	-	2%
Andere functiebenaming	17%	13%	24%	9%	13%	13%
Totaal	100% (6)	100% (16)	100% (146)	100% (11)	100% (15)	100% (111)

Tabel b1.9 – Sportgerelateerde banen naar sector

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Sporteigen sector	50%	71%	61%	60%	72%	52%
Toerisme & Recreatie	33%	12%	7%	7%	11%	10%
Veiligheid	-	-	3%	-	-	11%
Gezondheidszorg	-	-	4%	13%	11%	8%
Welzijn	-	6%	7%	-	-	6%
Onderwijs	-	-	4%	7%	-	3%
Een andere sector	17%	12%	13%	13%	6%	9%
Totaal	100% (6)	100% (17)	100% (163)	100% (15)	100% (18)	100% (177)

** N hoger omdat de respondenten meer antwoorden konden geven.*

Tabel b1.10 – Omvang sportgerelateerde banen (afgestudeerden, toegetreden tot arbeidsmarkt)

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
0-8 uur per week	33%	6%	23%	36%	27%	32%
9-16 uur per week	33%	19%	25%	27%	7%	24%
17-24 uur per week	17%	19%	12%	-	13%	12%
25-32 uur per week	0%	25%	20%	9%	40%	13%
> 32 uur per week	17%	31%	20%	27%	13%	19%
Totaal aantal sportgerelateerde banen*	6	19	186	15	28	143
Totaal aantal uren	93	416	2.935	192	314	1.965
Totaal aantal personen	6	16	146	11	15	111
Gemiddeld aantal uren per sportgerelateerde baan	16	22	16	13	11	14
Gemiddeld aantal uren in sportgerelateerde banen per persoon	16	26	20	17	21	18

* *Inclusief meerdere banen.*

Tabel b1.11 – Aanstelling en respondenten met eigen bedrijf (percentage gediplomeerden)

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Type aanstelling						
- vast contract	33%	63%	45%	45%	53%	33%
- geen vast contract	67%	38%	55%	55%	47%	67%
Eigen bedrijf						
- eigen bedrijf	-	-	8%	-	7%	2%
- geen eigen bedrijf	100%	100%	92%	100% (4% zzp'er)	93% (7% zzp'er)	98% (7% zzp'er)

- **Kerntaken binnen sportgerelateerde functies**

Grafiek b1.1 – Belang van praktische, uitvoerende taken

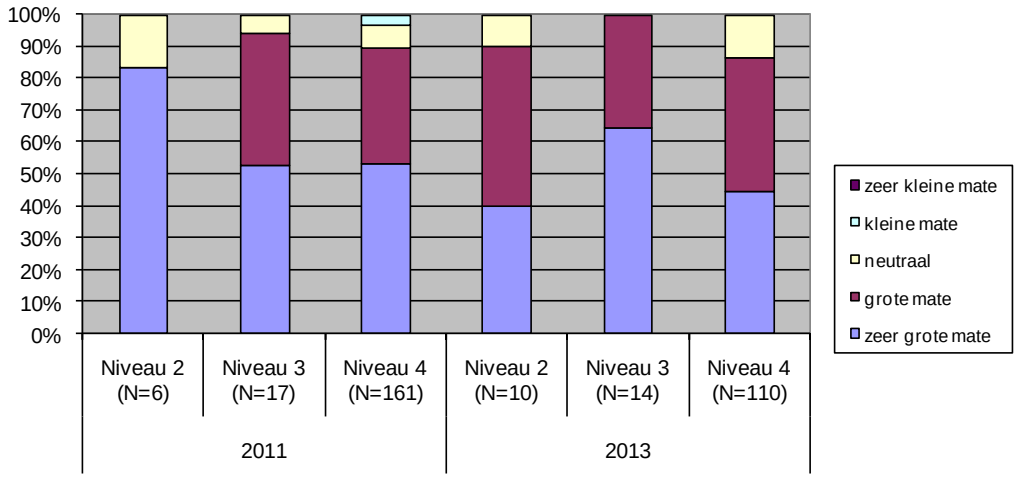

Grafiek b1.2 – Belang van instructietaken (lesgeven, trainen)

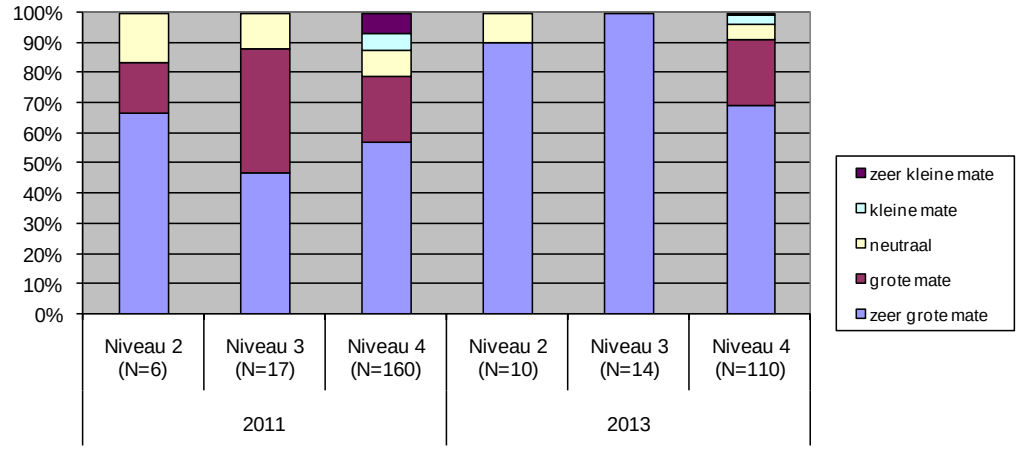

Grafiek b1.3 – Belang van opstellen c.q. adviseren over trainingsschema's, behandelplannen, belastbaarheid et cetera

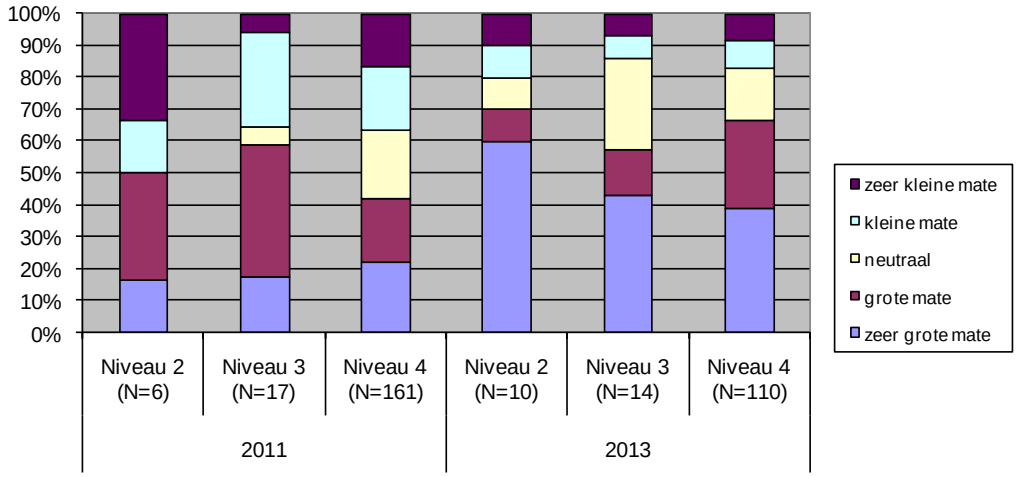

Grafiek b1.4 – Belang van organisatorische taken

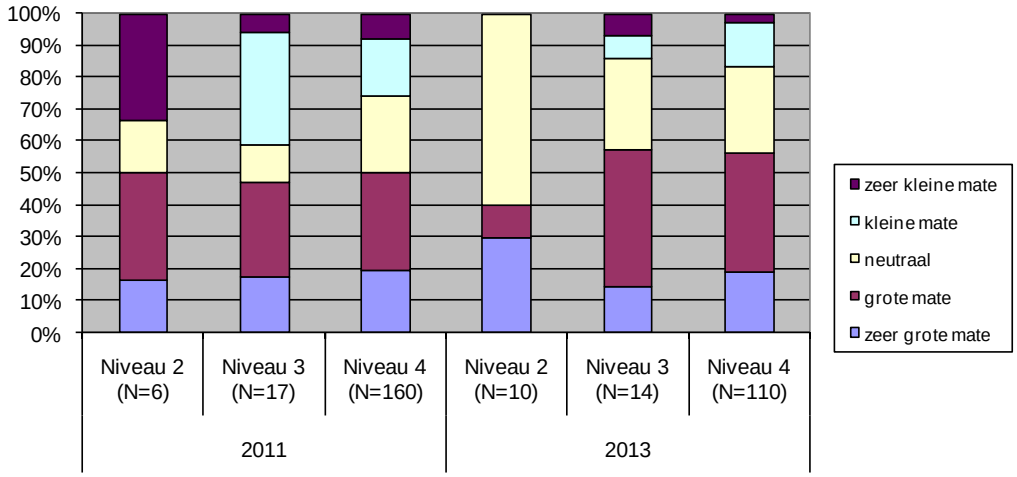

Grafiek b1.5 – Belang van beleidstaken

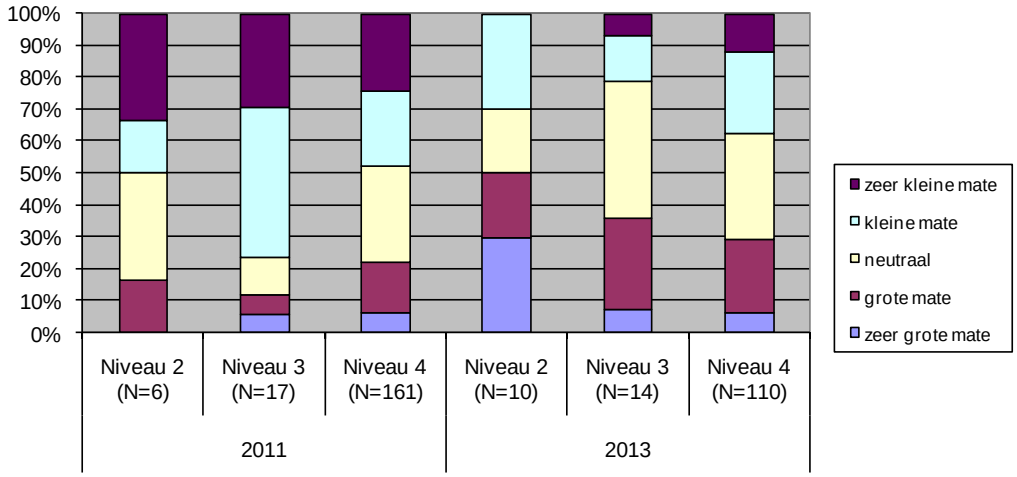

Grafiek b1.6 – Belang van managementtaken

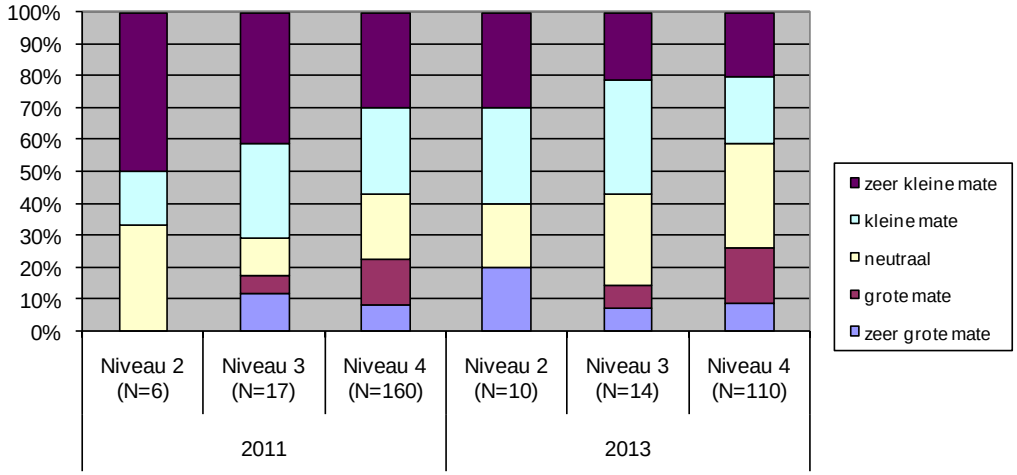

■ Opleidingseisen

Tabel b1.12 –Opleidingseisen voor sportgerelateerde banen

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
S&B opleiding onder mbo-niveau	0%	13%	10%	27%	20%	8%
Mbo-niveau	67%	56%	60%	45%	47%	59%
Hbo-niveau	0%	13%	5%	-	-	2%
Bonds- en brancheopleidingen	0%	0%	8%	9%	-	15%
Geen opleidingseisen	17%	6%	9%	9%	-	6%
Anders	17%	13%	8%	9%	33%	10%
Totaal	100% (6)	100% (16)	100% (146)	100% (11)	100% (15)	100% (111)

Tabel b1.13– Specifieke opleidingseisen voor sportgerelateerde banen

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Mbo-opleiding op het gebied van sport en bewe gen, zonder eis	25%	18%	16%	-	-	9%
Niveau 2 Sport- en bewegingsbegeleider	75%	-	2%	20%	-	2%
Niveau 3 Sport- en bewegingsleider	-	64%	12%	20%	83%	6%
Niveau 4 Sport- en bewegingscoördinator (zonder eisen uitstroomprofiel)	-	-	21%	60%	17%	26%
Niveau 4, uitstroomprofiel Operationeel sport- en bewegingsmanager	-	-	5%	-	-	7%
Niveau 4, uitstroomprofiel Sport- en bewegings consulent	-	-	3%	-	-	3%
Niveau 4, uitstroomprofiel Trainer / coach	-	-	7%	-	-	9%
Niveau 4, uitstroomprofiel Bewegingsagoog	-	-	7%	-	-	7%
Niveau 4 oude stijl (vóór 2002/2003) S&B Leider	-	-	2%	-	-	
Andere mbo-opleiding, niet sportgerelateerd	-	-	8%	-	-	6%
Hbo-opleiding sport&bewegen, zonder eisen	-	-	2%	-	-	
Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO)	-	-	1%	-	-	1%
Sport, Gezondheid en Management (SGM)	-	-	3%	-	-	
Psychomotorische Therapie, Bewegingsagogie	-	-	-	-	-	
Sport en Bewegingseducatie (SBE)	-	-	-	-	-	1%
Sport en Bewegen (SB)	-	-	-	-	-	1%
Andere sportgerelateerde opleiding op hbo-niveau	-	9%	1%	-	-	1%
Andere hbo-opleiding, niet sportgerelateerd	-	9%	1%	-	-	
Bondsopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	-	-	1%	-	-	5%
Bondsopleiding, met eisen m.b.t. niveau	-	-	10%	-	-	10%
Brancheopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	-	-	-	-	-	2%
Brancheopleiding, met eisen m.b.t. niveau	-	-	-	-	-	4%
Totaal	100% (4)	100% (11)	100% (105)	100% (5)	100% (6)	100% (86)

Tabel b1.14 – Opleidingseisen naar functie

	S&b opleiding onder mbo-niveau	Mbo	Hbo	Bonds- en brancheopleidingen	Geen opleidingseisen	Anders	Totaal (N=137)
Trainer / coach	10%	40%	0%	20%	5%	25%	100% (20)
Sport- en bewegingsbegeleider / Sport(bege)leider	0%	75%	0%	13%	13%	0%	100% (8)
Combinatiefunctionaris	25%	63%	0%	6%	0%	6%	100% (16)
Sportinstructeur (bijv. fitnessinstructeur)	9%	66%	0%	9%	0%	16%	100% (44)
(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	7%	57%	0%	29%	0%	7%	100% 14)
Bewegingsagoog	0%	80%	20%	0%	0%	0%	100% (5)
Andere functie	12%	29%	0%	12%	29%	18%	100% (17)

■ Kenmerken periodes zonder werk en vervolgopleiding

Tabel b1.15 – Werkloosheidsperiodes

Sinds afstuderen…	2013		
	Niveau 2 (N=25)	Niveau 3 (N=41)	Niveau 4 (N=212)
… niet werkloos geweest	76%	66%	81%
… 1 keer werkloos geweest	20%	24%	14%
… 2 keer werkloos geweest	0%	2%	2%
… meer dan 2 keer werkloos geweest	4%	7%	3%
Totaal	100%	100%	100%

** Niet vergelijkbaar met 2011 ivm andere vraagstelling.*

Tabel b1.16 – Redenen voor werkloosheid

	2011			2013		
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Ik kon geen werk vinden op gebied van sport en bewegen	-	17%	30%	44%	31%	43%
Ik kon überhaupt geen werk vinden	-	17%	19%	33%	38%	31%
Langdurige ziekte	-	33%	11%	22%	-	2%
Zwangerschap	-	-	-	-		-
Zorg voor kleine kinderen	-	-	-	-	6%	-
Tijdelijke sportgerelateerde aanstelling	-	-	-	-	6%	2%
Andere redenen	100%	33%	41%	-	19%	22%
Totaal*	100% (1)*	100% (6)*	100% (40)*	100% (9)*	100% (16)*	100% (49)*

** Meerdere antwoorden mogelijk.*

Bijlage 2 – Tabellen mbo: loopbaanontwikkeling

De onderzoeksgegevens van het mbo-gediplomeerden uit schooljaar 2008/2009 bevraagd in 2013 zijn te vinden in onderstaande tabellen. De gegevens van *dezelfde respondenten* uit de vorige monitor worden naast de nieuwe gegevens gepresenteerd. Op deze manier wordt de ontwikkeling van loopbanen in kaart gebracht. Percentages/aantallen betreffende de gegevens uit de voorgaande monitor staan steeds onder het kopje 2011 en de percentages/aantallen betreffende de nieuwe gegevens onder het kopje 2013. Naast geaggregeerde tabellen bevat deze bijlage ook tabellen betreffende verschuivingen/migraties in/van loopbaanposities.

Tabel b2.1 – Banen sinds afstuderen oorspronkelijke studie t/m 2011 en t/m 2013

	2011	2013
Geen baan	17%	2%
1 baan	40%	20%
2 banen	25%	25%
3 banen	8%	26%
4 banen of meer	9%	26%
Totaal aantal respondenten	100%	100%
	(95)	(95)
Minimaal 1 baan	79	93
Minimaal 1 *sportgerelateerde* baan	73%*	80%*
	(58)	(74)

* *Percentage is berekend ten opzichte van het aantal respondenten met een baan.*

Tabel b2.2 – Activiteit op sportmarkt in 2011 en 2013

	2011 (N=95)	2013 (N=95)
Wel actief op de Sportarbeidsmarkt	45%	49%
Niet actief op de Sportarbeidsmarkt	55%	51%
Totaal	100%	100%

Tabel b2.3 – Omvang sportgerelateerde banen in 2011 en 2013

	2011	2013
0-8 uur per week	27%	19%
9-16 uur per week	21%	9%
17-24 uur per week	14%	26%
25-32 uur per week	14%	11%
> 32 uur per week	25%	36%
Totaal aantal sportgerelateerde banen*	53	59
Totaal aantal uren	907	1.156
Totaal aantal personen	43	47
Gemiddeld aantal uren per sportgerelateerde baan	17	20
Gemiddeld aantal uren in sportgerelateerde banen per persoon	21	25

* *Inclusief meerdere banen.*

Tabel b2.4 – Sportgerelateerde banen naar sector in 2011 en 2013

	2011	2013*
Sporteigen sector	65%	61%
Toerisme & Recreatie	7%	15%
Veiligheid	2%	5%
Gezondheidszorg	5%	17%
Welzijn	5%	27%
Onderwijs	2%	5%
Een andere sector	14%	7%
Totaal	100% (43)	137% (41)

** meerdere antwoorden mogelijk; 6 respondenten hebben geen sector ingevuld.*

Tabel b2.5–Opleidingseisen voor sportgerelateerde banen in 2011 en 2013

	2011	2013
S&B opleiding onder mbo-niveau	14%	4%
Mbo-niveau	56%	33%
Hbo-niveau	7%	39%
Bonds- en brancheopleidingen	7%	11%
Geen opleidingseisen	7%	13%
Anders	9%	-
Totaal	100% (43)	100% (46)*

** van 1 respondent onbekend*

Tabel b2.6 – Migratie (sport)arbeidsmarkt (2011 -> 2013)

	Aantal (N=95)	%
Geen verandering		
Sportarbeidsmarkt -> sportarbeidsmarkt	29	31%
Niet sportarbeidsmarkt -> niet sportarbeidsmarkt	34	36%
Wel verandering		
Niet sportarbeidsmarkt -> sportarbeidsmarkt	18	19%
Sportarbeidsmarkt -> niet sportarbeidsmarkt	14	15%
Totaal	95	100%

Nota bene: de volgende tabellen gaan uitsluitend over de respondenten die in 2011 en in 2013 actief op de sportmarkt zijn.

Tabel b2.7 – Sector werkzaam in 2011 en 2013

	% 2011	% 2013
Sport	62%	44%
Toerisme en Recreatie	10%	4%
Gezondheid	7%	8%
Welzijn	7%	4%
Onderwijs	-	8%
Veiligheid	-	-
Sport en Onderwijs	-	12%
Sport, Toerisme en Onderwijs	-	4%
Welzijn en Onderwijs	-	4%
Sport en Veiligheid	-	4%
Sport en Welzijn	-	4%
Anders	14%	4%
Totaal	(N=29)	(N=25)*

**: 4 respondenten hebben geen sector ingevuld*

Tabel b2.8 – Migratie sportarbeidsmarkt, verandering van sector (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Werkzaam in dezelfde sector	13	52%
Verandering van sector	12	48%
- Van anders naar Sport en Welzijn	1	
- Van Welzijn naar Sport en Onderwijs	1	
- Van Welzijn naar Sport, Toerisme en Onderwijs	1	
- Van Gezondheid naar Welzijn	1	
- Van Toerisme naar Sport	1	
- Van Toerisme naar Sport en Onderwijs	1	
- Van Sport naar anders	1	
- Van Sport naar Gezondheid	1	
- Van Sport naar Toerisme	1	
- Van Toerisme naar Onderwijs	2	
- Van Sport naar Gezondheid	1	
Totaal	(N=25)	100%

Tabel b2.9 – Functies in 2011 en 2013

	2011 (N=29)	2013 (N=28)
Trainer/coach	21%	18%
Sportinstructeur (bijv. fitnessinstructeur)	28%	14%
(Allround)zwembadmedewerker/instructeur	10%	14%
Recreatiemedewerker	3%	-
Manager (sport en bewegen)	3%	-
Combinatiefunctionaris/ buurtsportcoach	10%	21%
Sport- en bewegingsbegeleider	-	3%
Docent Lichamelijke Opvoeding	-	11%
Overige sportgerelateerde docent	-	11%
Sportopbouw-werker, sport-buurtwerker	-	7%
Anders	24%	-
Totaal	100%	100%

Tabel b2.10 – Beroepsniveau in 2011 en 2013

	2011 (N=27)	2013 (N=27)
Onder Mbo-niveau	11%	7%
Mbo niveau	59%	37%
Hbo-niveau	4%	26%
Bonds- en branche opleidingen	11%	19%
Geen eisen aan opleidingsniveau	4%	11%
Anders	11%	-
Totaal	100%	100%

Tabel b2.11 – Verandering van beroepsniveau (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Zelfde beroepsniveau	12	44%
Ander beroepsniveau	15	56%
hoger beroepsniveau		
- van onder mbo-niveau naar mbo-niveau	1	4%
- van onder mbo-niveau naar hbo	1	4%
- van mbo- naar hbo-niveau	3	11%
- van branche- of bonds-niveau naar hbo-niveau	1	3%
lager beroepsniveau		
-van mbo-niveau naar onder mbo-niveau	2	7%
Andere verschuivingen		
- van branche- of bonds-niveau naar geen opleidingseis	1	3%
- van ander opleidingsniveau naar branche- of bonds-niveau	1	4%
- van mbo-niveau naar branche- of bonds-niveau	2	7%
- van ander opleidingsniveau naar hbo-niveau	1	4%
- van onder-mbo niveau naar branche- of bonds-niveau	1	4%
- van ander opleidingsniveau naar geen opleidingseisen	1	4%
Totaal	(N=27)	100%

Tabel b2.12 – Verandering qua functiekenmerken (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Aanstelling (vast contract/geen vast contract)		
- Geen verandering aanstelling	*19*	73%
- Wel verandering aanstelling	*7*	*27%*
* van geen vast contract naar wel een vast contract	*3*	12%
* van wel een vast contract naar geen vast contract	*4*	15%
Arbeidsuren per week		
- Geen verandering aantal uren	*3*	11%
- Werkt in 2013 *meer* uren dan in 2011	*17*	61%
- Werkt in 2013 *minder* uren dan in 2011	*8*	29%
Totaal (N_{max})	(N=28)	100%

Tabel b2.13 – Verandering kerntaken (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Belang van praktische, uitvoerende taken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	*13*	46%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*6*	21%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*9*	32%
Belang van instructietaken (lesgeven, trainen)		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	*11*	39%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*11*	39%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*6*	21%
Belang van opstellen c.q. adviseren over trainingsschema's, behandelplannen, belastbaarheid etc.		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	*4*	14%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*16*	57%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*8*	29%
Belang van organisatorische taken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	*14*	50%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*8*	29%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*6*	21%
Belang van beleidstaken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	*7*	25%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*14*	50%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*7*	25%
Belang van managementtaken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	*11*	39%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*14*	50%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*3*	11%
Totaal (N_{max})	(N=28)	100%

Bijlage 3 – Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties (mbo)

In de AMMS 2013 is gevraagd naar het volgen of gevolgd hebben van bonds-/ brancheopleidingen en het hebben van nevenfuncties. Deze gegevens zijn niet te vergelijken met de voorgaande metingen, omdat daarin deze informatie ontbreekt. De gegevens in onderstaande tabellen gaan dus over informatie welke in 2013 is verzameld bij gediplomeerden uit 2008-2009 en 2010-2011. De gegevens voor afgestudeerden uit 2008-2009 zijn in verband met de lage aantallen niet verder uitgesplitst.

■ Bondsopleidingen

Tabel b3.1 – Volgen van bondsopleiding op dit moment of in verleden

	2008-2009 (N=95)	2010-2011 (N=277)	Totaal (N=372)
Volgt wel een bondsopleiding	20%	16%	17%
Volgt geen bondsopleiding	80%	84%	83%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.2 – Volgen van bondsopleiding op dit moment of in verleden uitgesplitst naar niveau

	2010-2011			
	Niveau 2 (N=25)	Niveau 3 (N=41)	Niveau 4 (N=211)	Totaal (N=277)
Volgt wel een bondsopleiding	12%	15%	16%	16%
Volgt geen bondsopleiding	88%	85%	84%	85%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b3.3 – Verdeling naar soort bondsopleiding

	2008-2009 (N=19)	2010-2011 (N=41)	Totaal (N=60)
Opleiding tot trainer of coach	42%	61%	55%
Opleiding tot instructeur	11%	3%	5%
Opleiding tot scheidsrechter	26%	10%	15%
Opleiding tot verenigingsleider gymnastiek	0%	7%	5%
Opleiding tot zwemleider	11%	0%	3%
Opleiding tot ”leraar” (skileraar, zwemleraar etc.)	5%	7%	7%
Overige	5%	12%	10%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.4 – Verdeling naar soort bondsopleiding uitgesplitst naar niveau

Opleiding tot	2010-2011			
	Niveau 2 (N=2)	Niveau 3 (N=6)	Niveau 4 (N=33)	Totaal (N=41)
trainer of coach (vb. tc3, fitvak)	0%	67%	61%	59%
instructeur (kliminstructeur)	0%	0%	6%	5%
Arbiter (vb. KNVB)	0%	17%	9%	10%
Gymnastiekleider (KNGU)	0%	0%	18%	15%
Zwemleider	0%	0%	0%	0%
“leraar” (vb. skileraar)	50%	0%	0%	2%
Overige	50%	17%	7%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b3.5 – Status van bondsopleiding van afgestudeerden aan mbo-sportopleidingen

Huidige status	2008-2009 (N=19)	2010-2011 (N=42)	Totaal (N=61)
Ben nog bezig met deze opleiding	-	10%	7%
Opleiding met diploma afgerond	90%	88%	88%
Opleiding zonder diploma gestopt	10%	2%	5%
Totaal	100%	100%	100%

■ Brancheopleidingen

Tabel b3.6 – Volgen van brancheopleiding op dit moment of in verleden

	2008-2009 (N=95)	2010-2011 (N=276)	Totaal (N=371)
Volgt wel een brancheopleiding	6%	13%	11%
Volgt geen brancheopleiding	94%	87%	89%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.7 – Volgen van brancheopleiding op dit moment of in verleden uitgesplitst naar niveau

	2010-2011			
	Niveau 2 (N=25)	Niveau 3 (N=41)	Niveau 4 (N=210)	Totaal (N=276)
Volgt wel een branchesopleiding	12%	10%	13%	13%
Volgt geen brancheopleiding	88%	90%	87%	87%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b3.8 – Verdeling naar soort brancheopleiding

	2008-2009 (N=6)	2010-2011 (N=35)	Totaal (N=41)
Opleiding tot instructeur	50%	26%	29%
Opleiding voor fysiotherapie	0%	11%	10%
Opleiding tot leraar	0%	9%	7%
Opleiding voor management	0%	23%	19%
Opleiding voor medische/verzorgende	33%	26%	27%
Overige	17%	6%	7%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.9 – Status van brancheopleiding van afgestudeerden aan mbo-sportopleidingen

Huidige status	2008-2009 (N=6)	2010-2011 (N=35)	Totaal (N=41)
Ben nog bezig met deze opleiding	50%	54%	54%
Opleiding met diploma afgerond	50%	34%	36%
Opleiding zonder diploma gestopt	0%	12%	10%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.10 – Verwachte datum diploma brancheopleiding

Verwachte datum	2008-2009 (N=3)	2010-2011 (N=19)	Totaal (N=22)
In schooljaar 2013-2014	67%	26%	32%
In schooljaar 2014-2015	33%	47%	45%
In schooljaar 2015-2016	0%	11%	9%
In schooljaar 2016-2017	0%	16%	14%
Totaal	100%	100%	100%

■ Nevenfuncties

Tabel b3.11 – Aantal nevenfuncties na het afstuderen van de mbo-sportopleiding

	2008-2009 (N=95)	2010-2011 (N=280)	Totaal (N=375)
0 nevenfuncties	40%	39%	39%
1 nevenfunctie	35%	31%	32%
2 nevenfuncties	19%	15%	16%
3 nevenfuncties	6%	15%	13%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.12 – Aantal nevenfuncties na het afstuderen van de mbo-sportopleiding uitgesplitst naar niveau

Aantal nevenfuncties	2010-2011			
	Niveau 2 (N=25)	Niveau 3 (N=41)	Niveau 4 (N=214)	Totaal (N=280)
0 nevenfuncties	60%	42%	36%	39%
1 nevenfunctie	28%	27%	32%	31%
2 nevenfuncties	0%	22%	15%	15%
3 nevenfuncties	12%	10%	16%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b3.13 – Soort contract belangrijkste nevenfunctie na afstuderen mbo-sportopleiding

	2008-2009 (N=57)	2010-2011 (N=172)	Totaal (N=228)
Soort Contract			
- Arbeidscontract	26%	30%	29%
- Vrijwilligerscontract	28%	33%	32%
- Geen contract	44%	32%	35%
- Anders	2%	5%	4%
Indien contract, soort aanstelling			
- Vaste aanstelling	23%	30%	28%
- Tijdelijke aanstelling	77%	70%	72%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.14 – Soort contract belangrijkste nevenfunctie na afstuderen mbo-sportopleiding uitgesplitst naar niveau

	2010-2011			
	Niveau 2 (N=10)	Niveau 3 (N=24)	Niveau 4 (N=137)	Totaal (N=171)
Soort Contract				
- Arbeidscontract	50%	17%	31%	30%
- Vrijwilligerscontract	10%	50%	31%	33%
- Geen contract	40%	25%	33%	32%
- Anders	0%	8%	5%	5%
Indien contract, soort aanstelling				
-Vaste aanstelling	33%	39%	28%	30%
- Tijdelijke aanstelling	67%	62%	72%	70%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b3.15 – Aantal uren per week werkzaam in belangrijkste nevenfunctie

	2008-2009 (N=57)	2010-2011 (N=165)	Totaal (N=222)
Minder dan 5 uur per week	35%	41%	40%
Tussen de 5 en 10 uur per week	47%	46%	46%
Meer dan 10 uur per week	18%	13%	14%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.16 – Aantal uren per week werkzaam in belangrijkste nevenfunctie uitgesplitst naar niveau

	2010-2011			
	Niveau 2 (N=10)	Niveau 3 (N=23)	Niveau 4 (N=132)	Totaal (N=165)
Minder dan 5 uur per week	20%	61%	39%	41%
Tussen de 5 en 10 uur per week	70%	22%	48%	46%
Meer dan 10 uur per week	10%	17%	13%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b3.17 – Type functie en taken nevenfuncties

	2008-2009 (N=45)	2010-2011 (N=112)	Totaal (N=157)
Trainer of coach	63%	57%	58%
Commissiewerk	7%	4%	5%
Organisator of coördinator	4%	5%	5%
Docent	11%	11%	11%
Scheidsrechter	6%	11%	10%
Bestuursfunctie	1%	2%	2%
Administratie	0%	0%	0%
Overige	8%	10%	10%
Totaal	100% (72*)	100% (208*)	100% (280*)

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Tabel b3.18 – Huidige situatie belangrijkste nevenfunctie

	2008-2009 (N=57)	2010-2011 (N=171)	Totaal (N=228)
Momenteel werkzaam in belangrijkste nevenfunctie			
- Nog wel werkzaam in nevenfunctie	40%	60%	55%
- Niet meer werkzaam in nevenfunctie	60%	40%	45%
Indien niet meer werkzaam, hoe lang in functie gewerkt			
- maximaal 12 maanden	24%	51%	42%
- 13-24 maanden	24%	20%	21%
- Meer dan 24 maanden	52%	29%	37%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b3.19 – Huidige situatie belangrijkste nevenfunctie uitgesplitst naar niveau

	2010-2011			
	Niveau 2 (N=10)	Niveau 3 (N=24)	Niveau 4 (N=137)	Totaal (N=171)
Momenteel werkzaam in belangrijkste nevenfunctie				
- Nog wel werkzaam in nevenfunctie	50%	50%	62%	60%
- Niet meer werkzaam in nevenfunctie	50%	50%	38%	40%
Indien niet meer werkzaam, hoe lang in functie gewerkt				
- maximaal 12 maanden	40%	60%	51%	52%
- 13-24 maanden	20%	0%	24%	20%
- Meer dan 24 maanden	40%	40%	26%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Bijlage 4 – Tabellen hbo: ontwikkeling intredeposities

De onderzoeksgegevens van het hbo-gediplomeerden uit schooljaar 2010/2011 zijn te vinden in onderstaande tabellen. Gegevens over deze gediplomeerden worden gepresenteerd naast de gegevens van gediplomeerden uit 2008/2009 welke in 2011 zijn bevraagd. Op deze manier wordt de ontwikkeling van intredeposities in kaart gebracht. Percentages/aantallen betreffende gediplomeerden uit 2008/2009 (i.e. de gegevens uit de voorgaande monitor) staan steeds onder het kopje 2011 en de percentages/aantallen betreffende gediplomeerden uit 2010/2011 (nieuwe gegevens) onder het kopje 2013.

■ Opleiding en afstudeerjaar

Tabel b4.1 – Afgestudeerden hbo-sportopleidingen naar opleiding

Opleiding	2011 (N=235)	2013 (N=227)
Lerarenopleiding Lichamelijke Opvoeding (ALO)	52%	56%
Sport Gezondheid en Management (SGM)	34%	27%
Sport Management en Ondernemen	3%	4%
Sport- en BewegingsEducatie (SBE)	-	5%
Sport en Bewegen	5%	2%
Psychomotorische Therapie (PMT), Bewegingsagogiek	-	-
Andere hbo-sportopleiding	6%	6%
Totaal	100%	100%

Tabel b4.2 – Afgestudeerden hbo-sportopleidingen naar hogeschool

	2011	2013		
	Totaal (N=235)	Totaal (N=227)	ALO (N=128)	Overig (N=99)
Hanze Hogeschool	57%	30%	29%	30%
Hogeschool Windesheim	16%	4%	5%	1%
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	14%	33%	28%	39%
Fontys Sporthogeschool	-	29%	38%	18%
Haagse Hogeschool	7%	5%	-	11%
Hogeschool van Amsterdam	3%	-	-	-
Onbekend	4%	-	-	-
Totaal	100%	100%	100%	100%

■ Uitstroombestemming

Tabel b4.3 – Uitstroombestemming afgestudeerden hbo-sportopleidingen

Uitstroombestemming	2011	2013		
	Totaal (N=235)	Totaal (N=227)	ALO (N=128)	Overig (N=99)
Direct naar vervolgopleiding	26%	17%	20%	13%
Na enige tijd naar vervolgopleiding (eventueel na een periode op arbeidsmarkt)	6%	13%	14%	12%
Direct naar arbeidsmarkt	68%	70%	66%	75%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b4.4 – Soort vervolgopleiding, niveau en intensiteit van afgestudeerden die verder leren

	2011	2013		
	Totaal (N=74)	Totaal (N=68)	ALO (N=43)	Overig (N=25)
Soort vervolgopleiding				
Sportgerelateerde opleiding	28%	38%	28%	56%
Andere vervolgopleiding*	72%	62%	72%	44%
Niveau				
Bachelor/hbo	54%	38%	37%	40%
Master/wo	35%	47%	51%	40%
Overig	11%	15%	12%	20%
Intensiteit				
Voltijd	72%	54%	53%	56%
Deeltijd	24%	38%	42%	32%
Duaal	4%	4%	2%	8%
Onbekend	-	3%	2%	4%

* vaak genoemd: PABO, psychologie en onderwijskunde.

Tabel b4.5 – Status van vervolgopleiding van afgestudeerden aan hbo-sportopleidingen

Status vervolgopleiding	2011	2013		
	Totaal (N=74)	Totaal (N=68)	ALO (N=43)	Overig (N=25)
Ben nog bezig met deze opleiding	62%	68%	74%	56%
Opleiding met diploma afgerond	27%	24%	14%	40%
Opleiding zonder diploma gestopt	11%	9%	12%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b4.6 – Banen sinds afstuderen oorspronkelijke studie, totale responsgroep

Banen	2011	2013		
	Totaal (N=235)	Totaal (N=227)	ALO (N=128)	Overig (N=99)
Geen baan	5%	4%	6%	1%
1 baan	33%	19%	15%	25%
2 banen	32%	30%	25%	37%
3 banen	18%	21%	23%	18%
4 banen of meer	12%	25%	30%	18%
Minimaal een baan	223	218	120	98
Minimaal een *sportgerelateerde* baan	83%* (186)	79%* (173)	92%* (110)	64%* (63)
Totaal aantal banen	716	615	378	237
Percentage *sportgerelateerde* banen	47%	69%	79%	54%

* *Percentage is berekend ten opzichte van het aantal respondenten met een baan.*

■ Banen en functies

Tabel b4.7a – Overzicht activiteit respondenten op sportmarkt

	2011			2013		
	In vervolg-opleiding (N=46)	Niet in vervolg-opleiding (N=189)	Totaal (N=235)	In vervolgoplei-ding (N=46)	Niet in vervolg-opleiding (N=181)	Totaal (N=227)
Niet actief op sportmarkt	43%	30%	33%	41%	30%	32%
Wel actief op sportmarkt	57%	70%	67%	59%	70%	68%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel b4.7b – Overzicht activiteit respondenten die niet actief op sportmarkt zijn

	2011			2013		
	In vervolg-opleiding (N=20)	Niet in vervolg-opleiding (N=57)	Totaal (N=77)	In vervolgoplei-ding (N=19)	Niet in vervolg-opleiding (N=54)	Totaal (N=73)
Nooit werk gehad	55%	2%	16%	37%	4%	12%
Nooit sportgerelateerd werk gehad	20%	58%	48%	58%	63%	62%
Sportgerelateerd werk gehad, nu geen baan	15%	7%	9%	0%	13%	10%
Sportgerelateerd werk gehad, nu ander werk	10%	33%	27%	5%	20%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel b4.8 – Redenen van de keuze voor een niet-sportgerelateerde baan (voor respondenten die ooit sportgerelateerd werk hebben gedaan)

	2011	2013		
	Totaal (N=21)	Totaal (N=12)	ALO (N=74)	Overig (N=8)
Meer loon huidige baan	6%	13%	29%	6%
Meer uren huidige baan (of volledige aanstelling)	6%	17%	14%	19%
Regelmatigere werktijden huidige baan	-	4%	-	6%
Geen sportgerelateerde baan gevonden	39%	43%	43%	44%
Huidige baan interessanter dan een baan in de sector sport en bewegen	23%	4%	-	6%
Andere reden	26%	17%	-	3%
Totaal	100% (31)*	100% (23)*	100% (7)*	100% (16)*

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Nota bene: de overige tabellen gaan uitsluitend over de gediplomeerden die actief zijn op de markt van sport en bewegen.

Tabel b4.9 – Functiebenaming van sportgerelateerde banen van afgestudeerden aan hbo-sport-opleidingen

	2011		2013	
	Totaal (N=158)	Totaal (N=154)	ALO (N=102)	Overig (N=52)
Docent Lichamelijke Opvoeding / leraar bewegingsonderwijs	35%	38%	56%	4%
Combinatiefunctionaris	20%	14%	14%	13%
Manager (sport en bewegen)	2%	5%	2%	12%
Trainer / coach	4%	4%	2%	8%
Sportinstructeur (bijv. fitnessinstructeur)	8%	8%	5%	15%
Overige sportgerelateerde docent	2%	1%	1%	-
Sport- en bewegingsbegeleider / sport(bege)leider	3%	3%	1%	6%
Verenigingsondersteuner	1%	-	-	-
(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	2%	6%	5%	8%
Beleidsmedewerker sport	3%	1%	-	2%
Bewegingsagoog	1%	1%	2%	-
Verenigingsmanager	1%	1%	-	2%
Andere functiebenaming	20%	19%	13%	31%
Totaal	100%	100%	100%	100%

* *N verschilt van die in vorige monitor door het expliciet opnemen van de 'combinatiefunctie' als functienaam in de huidige monitor.*

Tabel b4.10 – Sportgerelateerde banen naar sector

	2011	2013		
	Totaal (N=190)*	Totaal (N=212)*	ALO (N=147)	Overig (N=65)
Onderwijs	39%	41%	54%	11%
Sporteigen sector	42%	37%	28%	58%
Gezondheidszorg	4%	8%	6%	11%
Welzijn	4%	8%	9%	6%
Veiligheid	4%	-	-	-
Toerisme & Recreatie	1%	3%	1%	6%
Een andere sector	6%	4%	2%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%

** N hoger omdat de respondenten meer antwoorden konden geven.*

Tabel b4.11 – Omvang sportgerelateerde banen

	2011	2013		
	Totaal	Totaal	ALO	Overig
0-8 uur per week	4%	8%	6%	13%
9-16 uur per week	10%	10%	9%	12%
17-24 uur per week	11%	10%	12%	8%
25-32 uur per week	18%	28%	31%	21%
> 32 uur per week*	55%	44%	42%	46%
Totaal aantal sportgerelateerde banen	189	193	128	65
Totaal aantal uren	5.032	4.456	2.991	1.465
Totaal aantal personen	158	154	102	52
Gem. aantal uren per sportgerelateerde baan	27	23	23	23
Gem. aantal uren in sportgerelateerde banen per persoon	32	29	29	28

* *Inclusief meerdere banen.*

Tabel b4.12 – Aanstelling en respondenten met eigen bedrijf (percentages respondenten)

	2011	2013		
	Totaal	Totaal	ALO	Overig
Type aanstelling				
- vast contract	49%	47%	55%	32%
- geen vast contract	51%	53%	45%	68%
Eigen bedrijf				
- eigen bedrijf	4%	5%	4%	7%
- geen eigen bedrijf	96%	95% (12% zzp'er)	96% (4% zzp'er)	93% (11% zzp'er)

■ Kerntaken binnen sportgerelateerde functies

Grafiek b4.1 – Belang van praktische, uitvoerende taken

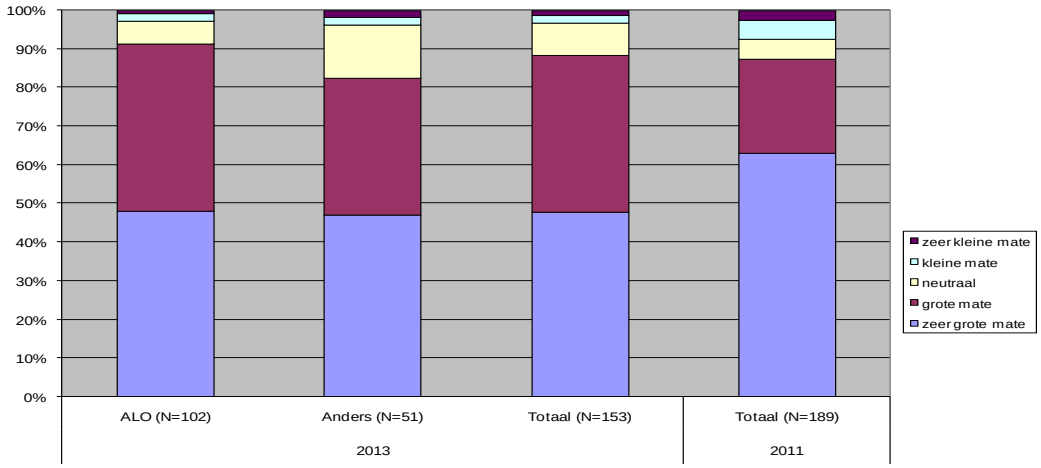

Grafiek b4.2 – Belang van instructietaken (lesgeven, trainen)

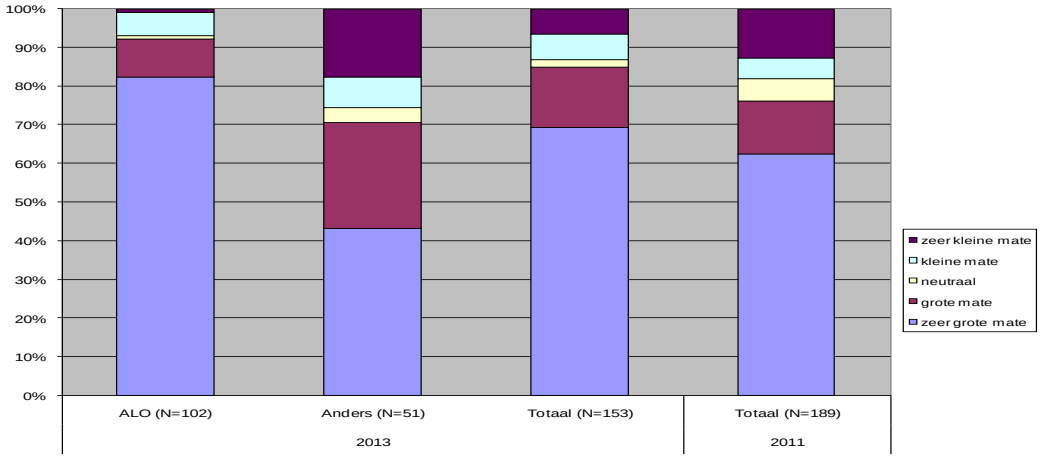

Grafiek b4.3 – Belang van opstellen c.q. adviseren over trainingsschema's, behandelplannen, belastbaarheid et cetera.

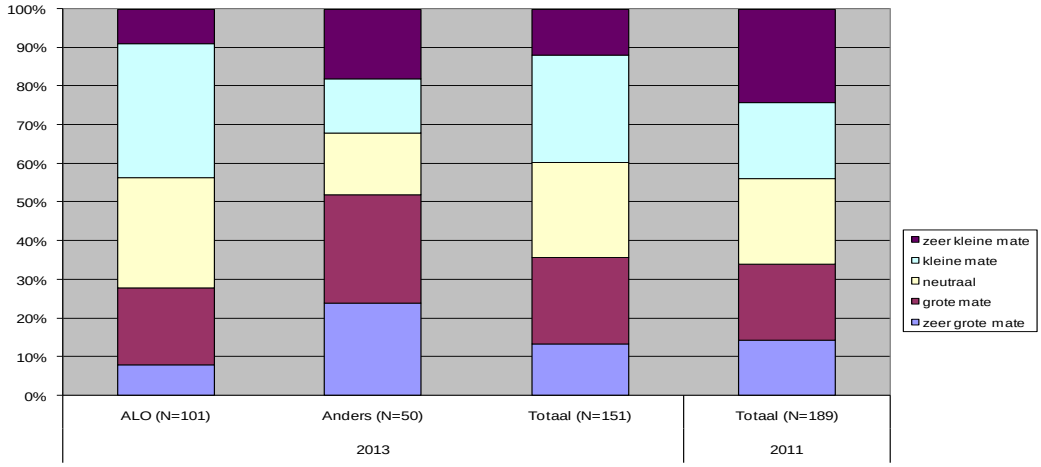

Grafiek b4.4 – Belang van organisatorische taken

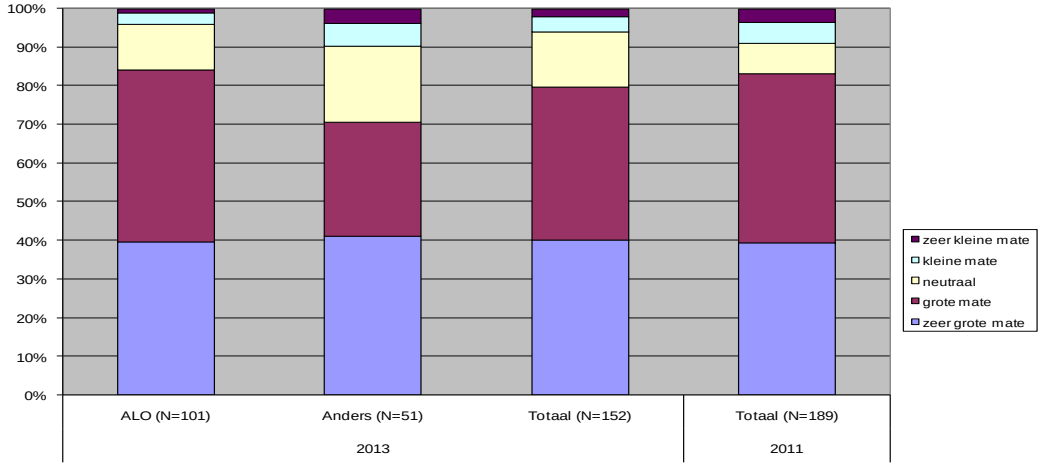

Grafiek b4.5 – Belang van beleidstaken

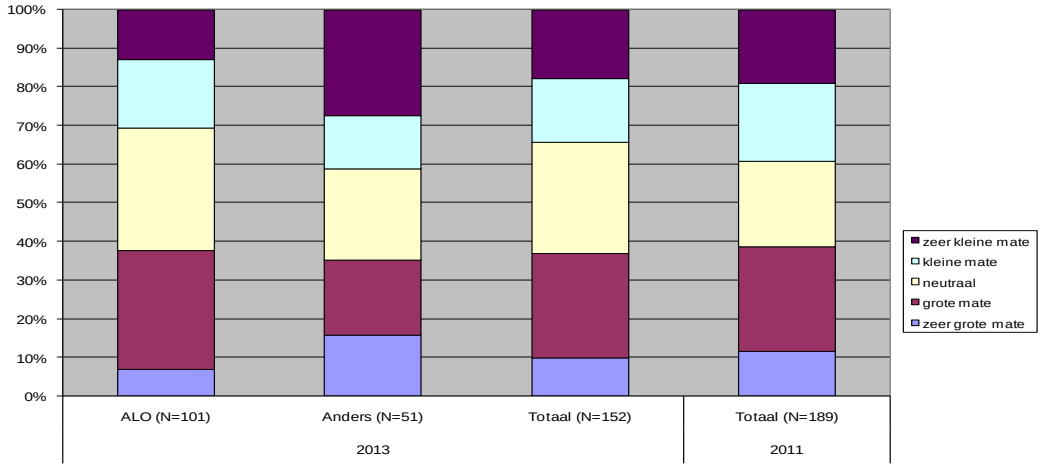

Grafiek b4.6 – Belang van managementtaken

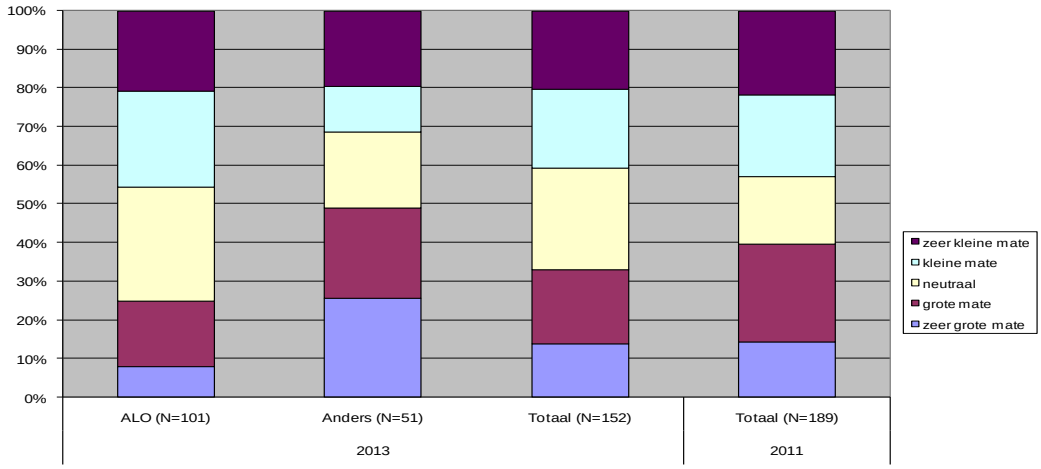

■ Opleidingseisen

Tabel b4.13 – Opleidingseisen voor sportgerelateerde banen

	2011	2013		
	Totaal (N=158)	Totaal (N=154)	ALO (N=102)	Overig (N=52)
Opleiding op het gebied van sport en bewegen onder mbo-niveau	-	2%	1%	4%
Mbo-niveau	13%	23%	16%	38%
Hbo-niveau	77%	61%	74%	37%
Universitair niveau	3%	1%	2%	-
Bonds- en brancheopleidingen	3%	4%	4%	4%
Geen opleidingseisen	3%	5%	2%	12%
Anders	2%	3%	2%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b4.14 – Specifieke opleidingseisen voor sportgerelateerde banen

	2011 (N=150)	2013		
	Totaal (N=150)	Totaal (N=141)	ALO (N=99)	Overig (N=42)
Mbo-opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. niveau	4%	4%	-	14%
Mbo niveau 2 - Sport- en bewegingsbegeleider)	-	1%	1%	2%
Mbo niveau 3 - Sport- en bewegingsleider)	2%	1%	1%	-
Mbo niveau 4 - Sport- en bewegingscoördinator (zonder eisen uitstroomprofiel)	7%	8%	8%	7%
Mbo niveau 4, uitstroomprofiel	-	3%	-	10%
Mbo niveau 4	-	1%	-	2%
Mbo niveau 4	-	3%	3%	2%
Mbo niveau 4	-	1%	2%	-
Mbo niveau 4	-	1%	1%	2%
Andere mbo-opleiding, niet sportgerelateerd	1%	3%	1%	7%
Hbo-opleiding sport&bewegen, zonder eisen m.b.t. soort opleiding	9%	3%	-	10%
Academie voor lichamelijke Opvoeding (ALO)	56%	55%	75%	7%
Sport, Gezondheid en Management (SGM)	7%	6%	-	19%
Sport en Bewegingseducatie (SBE)	-	1%	-	2%
Sport Management Ondernemen	2%	-	-	-
Sport en Bewegen (SB)	1%	-	-	-
Psychomotorische Therapie, Bewegingsagogie	0%	-	-	-
Andere sportgerelateerde opleiding op hbo-niveau	2%	1%	-	5%
Andere hbo-opleiding, niet sportgerelateerd	4%	2%	1%	5%
Universitaire opleiding sport & bewegen	1%	-	-	-
Universitaire opleiding bewegingswetenschappen	1%	-	-	-
Andere sportgerelateerde opleiding op universitair niveau	0%	1%	2%	-
Andere universitaire opleiding, niet sportgerelateerd	1%	-	-	-
Bondsopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	1%	1%	1%	2%
Bondsopleiding, met eisen m.b.t. niveau	2%	2%	2%	2%
Brancheopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	-	1%	2%	-
Brancheopleiding, met eisen m.b.t. niveau	-	-	-	-
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b4.15 – Opleidingseisen naar functie

	< Mbo	Mbo	Hbo	Wo	Bonds- en brancheop-leidingen	Geen opleidings-eisen	Anders	Totaal (N=154)
Trainer / coach	-	33%	17%	-	33%	17%	-	100% (6)
Sport- en bewegingsbegeleider / sport(bege)leider	-	50%	25%	-	-	25%	-	100% (4)
Sportinstructeur (bijv. fitnessinstructeur)	15%	77%	-	-	-	8%	-	100% (13)
Docent Lichamelijke Opvoeding / leraar bewegingsonderwijs	-	2%	97%	2%	-	-	-	100% (59)
(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	-	56%	11%	-	22%	-	11%	100% (9)
Manager (sport en bewegen)	-	-	88%	-	-	13%	-	100% (8)
Combinatiefunctionaris	-	38%	57%	-	-	-	5%	100% (21)
Andere functiebenaming	-	17%	45%	3%	7%	14%	14%	100% (29)

■ Kenmerken periodes zonder werk en vervolgopleiding

Tabel b4.16 – Werkloosheidsperiodes

Sinds afstuderen…	2013		
	Totaal (N=218)	ALO (N=124)	Overig (N=94)
… niet werkloos geweest	65%	68%	62%
… 1 keer werkloos geweest	25%	22%	30%
… 2 keer werkloos geweest	7%	6%	9%
… meer dan 2 keer werkloos geweest	3%	5%	-
Totaal	100%	100%	100%

* *Niet vergelijkbaar met 2011 ivm andere vraagstelling.*

Tabel b4.17 – Redenen voor werkloosheid

	2011	2013		
	Totaal (N=61)*	Totaal (N=105)*	ALO (N=52)*	Overig (N=53)*
Ik kon geen werk vinden op gebied van sport en bewegen	56%	51%	56%	47%
Ik kon überhaupt geen werk vinden	18%	21%	19%	23%
Langdurige ziekte (geestelijk of lichamelijk)	2%	3%	2%	4%
Zwangerschap	-	1%	-	2%
Zorg voor kleine kinderen	-	1%	-	2%
Ik had een tijdelijke sportgerelateerde aanstelling	-	3%	6%	-
Gereisd	-	8%	8%	8%
Andere redenen	25%	12%	10%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Bijlage 5 – Tabellen hbo: loopbaanontwikkeling

De onderzoeksgegevens van het hbo-gediplomeerden uit schooljaar 2008/2009 zijn te vinden in onderstaande tabellen. De gegevens van *dezelfde respondenten* uit de vorige monitor worden naast de nieuwe gegevens gepresenteerd. Op deze manier wordt de ontwikkeling van loopbanen in kaart gebracht. Percentages/aantallen betreffende de gegevens uit de voorgaande monitor staan steeds onder het kopje 2011 en de percentages/aantallen betreffende de nieuwe gegevens onder het kopje 2013. Naast geaggregeerde tabellen bevat deze bijlage ook tabellen betreffende verschuivingen/migraties in/van loopbaanposities.

Tabel b5.1 – Banen sinds afstuderen oorspronkelijke studie t/m 2011 en t/m 2013

	2011	2013		
	Totaal	Totaal	ALO	Overig
Geen baan	6%	-	-	-
1 baan	34%	15%	12%	17%
2 banen	29%	22%	27%	17%
3 banen	20%	21%	22%	19%
4 banen of meer	12%	43%	39%	46%
Totaal aantal respondenten	100%	100%	100%	100%
	(95)	(101)	(49)	(52)
Minimaal 1 baan	95	101	49	52
Minimaal 1 *sportgerelateerde* baan	83%*	87%*	96%	79%
	(79)	(88)	(47)	(41)

* *Percentage is berekend ten opzichte van het aantal respondenten met een baan.*

Tabel b5.2a – Activiteit op sportmarkt in 2011 en 2013

	2011 (N=101)	2013 (N=101)
Wel actief op de Sportarbeidsmarkt	70%	72%
Niet actief op de Sportarbeidsmarkt	30%	28%
Totaal	100%	100%

Tabel b5.2b– Activiteit op sportmarkt in 2011 en 2013 (naar opleiding)

	2011		2013	
	ALO (N=49)	Overig HBO (N=52)	ALO (N=49)	Overig HBO (N=52)
Wel actief op de Sportarbeidsmarkt	86%	56%	88%	58%
Niet actief op de Sportarbeidsmarkt	14%	44%	12%	42%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b5.3 – Omvang sportgerelateerde banen in 2011 en 2013

	2011	2013		
	Totaal	Totaal	ALO	Overig
0-8 uur per week	1%	3%	-	6%
9-16 uur per week	11%	5%	2%	10%
17-24 uur per week	10%	12%	9%	16%
25-32 uur per week	24%	10%	12%	6%
> 32 uur per week	53%	70%	77%	61%
Totaal aantal sportgerelateerde banen*	84	98	64	34
Totaal aantal uren	2.221	2.484	1.557	927
Totaal aantal personen	71	73	43	30
Gemiddeld aantal uren per sportgerelateerde baan	26	25	24	27
Gemiddeld aantal uren in sportgerelateerde banen per persoon	31	34	36	31

* *Inclusief meerdere banen.*

Tabel b5.4 – Sportgerelateerde banen naar sector in 2011 en 2013

	2011	2013*		
	Totaal	Totaal	ALO	Overig
Sporteigen sector	39%	49%	31%	72%
Toerisme & Recreatie	-	4%	3%	7%
Veiligheid	-	1%	-	3%
Gezondheidszorg	4%	6%	5%	7%
Welzijn	-	3%	5%	-
Onderwijs	48%	59%	85%	24%
Een andere sector	8%	10%	5%	17%
Totaal	100% (71)	132% (68)	133% (39)	131% (29)

** meerdere antwoorden mogelijk; 5 respondenten hebben in 2013 geen sector ingevuld.*

Tabel b5.5– Opleidingseisen voor sportgerelateerde banen in 2011 en 2013

	2011	2013		
	Totaal	Totaal	ALO	Overig
Mbo-niveau	10%	11%	5%	21%
Hbo-niveau	83%	83%	93%	69%
Universitair niveau	3%	-	-	-
Bonds- en brancheopleidingen	1%	-	-	-
Geen opleidingseisen	1%	6%	2%	10%
Anders	1%	-	-	-
Totaal	100% (71)	100% (72)*	100% (43)	100% (29)

* *van 1 respondent onbekend*

Tabel b5.6a – Migratie sportarbeidsmarkt (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Geen verandering		
Sportarbeidsmarkt -> sportarbeidsmarkt	60	59%
Niet sportarbeidsmarkt -> niet sportarbeidsmarkt	17	17%
Wel verandering		
Niet sportarbeidsmarkt -> sportarbeidsmarkt	13	13%
Sportarbeidsmarkt -> niet sportarbeidsmarkt	11	11%
Totaal	(N=101)	100%

Tabel b5.6b – Migratie sportarbeidsmarkt (2011 -> 2013) gesplitst naar opleiding

	ALO (N=49)	Overig HBO (N=52)
Geen verandering		
Sportarbeidsmarkt -> sportarbeidsmarkt	80%	40%
Niet sportarbeidsmarkt -> niet sportarbeidsmarkt	6%	27%
Wel verandering		
Niet sportarbeidsmarkt -> sportarbeidsmarkt	8%	17%
Sportarbeidsmarkt -> niet sportarbeidsmarkt	6%	15%
Totaal	100%	100%

Nota bene: de volgende tabellen gaan uitsluitend over de respondenten die in 2011 en in 2013 actief op de sportmarkt zijn.

Tabel b5.7 –Sector werkzaam in 2011 en 2013

	% 2011	% 2013
Sport	40%	25%
Toerisme en Recreatie	-	2%
Gezondheid	2%	2%
Welzijn	-	-
Onderwijs	50%	46%
Veiligheid	-	-
Anders	8%	4%
Sport en Onderwijs	-	14%
Sport, Toerisme en Onderwijs	-	2%
Welzijn en Onderwijs	-	2%
Sport en anders	-	2%
Onderwijs, Gezondheid en Sport	-	2%
Totaal	(N=60)	(N=56)*

**: 4 respondenten hebben geen sector ingevuld*

Tabel b5.8 – Verandering van sector (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Werkzaam in dezelfde sector	45	80%
Verandering van sector	11	20%
- Van anders naar Sport en Onderwijs	2	
- Van Onderwijs naar anders	2	
- Van Sport naar Onderwijs	3	
- Van anders naar Onderwijs	1	
- Van Sport naar Gezondheid	1	
- Van anders naar Toerisme	1	
- Van anders naar Sport	1	
Totaal	(N=56)	100%

Tabel b5.9 – Functies in 2011 en 2013

	2011 %	2013 %
Trainer/Coach	5%	5%
Sport en bewegingsbegeleider	2%	3%
Sportinstructeur	7%	5%
Docent Lichamelijke opvoeding	43%	48%
Overige sportgerelateerde docent	-	5%
Beleidsmedewerker sport	5%	5%
BOS medewerker	-	2%
Verenigingsmanager	-	2%
Verenigingsondersteuner	2%	2%
Manager/Coördinator (Sport en Bewegen)	2%	5%
Combinatiefunctionaris/Buurtsportcoach	17%	7%
(Allround) zwembadmedewerker/instructeur	2%	-
Bewegingsagoog	2%	-
Anders	12%	12%
Totaal	(N=60)	(N=60)

Tabel b5.10a – Beroepsniveau in 2011 en 2013

	2011 (N=60)	2013 (N=59)
Mbo niveau	10%	7%
Hbo-niveau	85%	90%
Bonds- en branche opleidingen	2%	-
Geen eisen aan opleidingsniveau	2%	3%
Anders	2%	-
Totaal	100%	100%

Tabel b5.10b – Beroepsniveau in 2011 en 2013 (naar opleiding)

	2011		2013	
	ALO (N=39)	Overig HBO (N=21)	ALO (N=39)	Overig HBO (N=20)
Mbo niveau	10%	10%	5%	10%
Hbo-niveau	90%	76%	92%	85%
Bonds- en branche opleidingen	-	5%	-	-
Geen eisen aan opleidingsniveau	-	5%	3%	5%
Anders	-	5%	-	-
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel b5.11 – Verandering van beroepsniveau (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Zelfde beroepsniveau	53	90%
Ander beroepsniveau	6	10%
- van mbo-niveau naar hbo-niveau	*2*	3%
- van mbo-niveau naar geen eis aan opleidingsniveau	*1*	2%
- van geen eis aan opleidingsniveau naar hbo-niveau	*1*	2%
- van bonds- of brancheniveau naar mbo-niveau	*1*	2%
- van hbo-niveau naar geen eis aan opleidingsniveau	*1*	2%
Totaal	(N=59)	100%

Tabel b5.12a – Verandering functiekenmerken (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Aanstelling (vast contract/geen vast contract)		
- Geen verandering aanstelling	*39*	67%
- Wel verandering aanstelling	*7*	*33%*
* van geen vast contract naar wel een vast contract	*16*	28%
* van wel een vast contract naar geen vast contract	*3*	5%
Arbeidsuren per week		
- Geen verandering aantal uren	*17*	29%
- Werkt in 2013 *meer* uren dan in 2011	*29*	49%
- Werkt in 2013 *minder* uren dan in 2011	*13*	22%
Totaal (N_{max})	(N=59)	100%

Tabel b5.12b – Verandering functiekenmerken (2011 -> 2013) naar opleidingsniveau

	ALO (N=37)	Overig HBO (N=21)
Aanstelling (vast contract/geen vast contract)		
- Geen verandering aanstelling	70%	62%
- Wel verandering aanstelling	30%	38%
* van geen vast contract naar wel een vast contract	24%	33%
* van wel een vast contract naar geen vast contract	5%	5%
Arbeidsuren per week		
- Geen verandering aantal uren	29%	29%
- Werkt in 2013 *meer* uren dan in 2011	47%	52%
- Werkt in 2013 *minder* uren dan in 2011	24%	19%
Totaal	100%	100%

Tabel b5.13a – Verandering kerntaken (2011 -> 2013)

	Aantal	%
Belang van praktische, uitvoerende taken		
- Geen veranderingen belang van deze kerntaak	*23*	39%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*9*	15%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*27*	46%
Belang van instructietaken (lesgeven, trainen)		
- Geen veranderingen belang van deze kerntaak	*38*	64%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*9*	15%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*12*	20%
Belang van opstellen c.q. adviseren over trainingsschema's, behandelplannen, belastbaarheid etc.		
- Geen veranderingen belang van deze kerntaak	*22*	37%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*19*	32%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*18*	31%
Belang van organisatorische taken		
- Geen veranderingen belang van deze kerntaak	*29*	49%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*18*	31%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*12*	20%
Belang van beleidstaken		
- Geen veranderingen belang van deze kerntaak	*22*	37%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*21*	36%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*16*	27%
Belang van managementtaken		
- Geen veranderingen belang van deze kerntaak	*21*	36%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	*22*	37%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	*16*	27%
Totaal (N_{max})	(N=59)	100%

Tabel b13.b – Verandering kerntaken (2011 -> 2013) gesplitst naar opleidingsniveau

	ALO (N=38)	Overig HBO (N=21)
Belang van praktische, uitvoerende taken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	42%	33%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	11%	24%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	47%	43%
Belang van instructietaken (lesgeven, trainen)		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	68%	57%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	13%	19%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	18%	24%
Belang van opstellen c.q. adviseren over trainings-schema's, behandelplannen, belastbaarheid etc.		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	37%	38%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	26%	43%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	37%	19%
Belang van organisatorische taken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	55%	38%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	26%	38%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	18%	24%
Belang van beleidstaken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	37%	38%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	29%	48%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	34%	14%
Belang van managementtaken		
- Geen verandering in belang van deze kerntaak	42%	24%
- Kerntaak *belangrijker* geworden	29%	52%
- Kerntaak *minder belangrijk* geworden	29%	24%
Totaal	100%	100%

Bijlage 6 – Bonds-, brancheopleidingen en nevenfuncties (hbo)

In de AMMS2013 is gevraagd naar het volgen of gevolgd hebben van bonds-/ brancheopleidingen en het hebben van nevenfuncties. Deze gegevens zijn niet te vergelijken met de voorgaande monitors, omdat daarin deze informatie ontbreekt. De gegevens in onderstaande tabellen gaan dus over informatie welke in 2013 is verzameld bij het hbo-gediplomeerden uit 2008-2009 en 2010-2011. De gegevens voor gediplomeerden uit 2008-2009 zijn in verband met de lage aantallen niet verder uitgesplitst.

■ Bondsopleidingen

Tabel b6.1 – Volgen van bondsopleiding op dit moment of in verleden

	2008-2009 (N=101)	2010-2011 (N=226)	Totaal (N=327)
Volgt wel een bondsopleiding	20%	21%	20%
Volgt geen bondsopleiding	80%	79%	80%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.2 – Volgen van bondsopleiding op dit moment of in verleden gesplitst naar opleiding

	2010-2011		
	ALO (N=127)	Overig HBO (N=99)	Totaal (N=226)
Volgt wel een bondsopleiding	22%	19%	21%
Volgt geen bondsopleiding	78%	81%	79%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.3 – Verdeling naar soort bondsopleiding

	2008-2009 (N=20)	Percentage (N=46)	Totaal (N=66)
Opleiding tot trainer of coach	50%	65%	61%
Opleiding tot instructeur	15%	4%	8%
Opleiding tot scheidsrechter	10%	4%	7%
Opleiding tot verenigingsleider gymnastiek	0%	9%	7%
Opleiding tot zwemleider	15%	7%	9%
Opleiding tot ”leraar” (skileraar, zwemleraar, etc.)	10%	9%	9%
Overige	0%	2%	2%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.4 – Verdeling naar soort bondsopleiding gesplitst naar opleiding

	2010-2011		
	ALO (N=27)	Overig HBO (N=19)	Totaal (N=46)
Opleiding tot trainer of coach (vb. tc3, tennislicentie)	48%	90%	65%
Opleiding tot instructeur (vb. KNHS)	11%	0%	7%
Opleiding tot arbiter (vb. scheidsrechterslicentie)	4%	5%	4%
Opleiding tot verenigingsleider gymnastiek (vb. KNGU)	19%	0%	11%
Opleiding tot zwemleider (vb. zwembond)	11%	0%	7%
Opleiding tot "leraar" (vb. skileraar)	7%	0%	4%
Overige	0%	5%	2%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.5 – Status van bondsopleiding van afgestudeerden aan hbo-sportopleidingen

Huidige status	2008-2009 (N=20)	2010-2011 (N=47)	Totaal (N=67)
Ben nog bezig met deze opleiding	-	6%	4%
Opleiding met diploma afgerond	100%	90%	93%
Opleiding zonder diploma gestopt	-%	4%	3%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.6 – Status van bondsopleiding van afgestudeerden aan hbo-sportopleidingen gesplitst naar opleiding

Huidige status	2010-2011		
	ALO (N=28)	Overig HBO (N=19)	Totaal (N=47)
Ben nog bezig met deze opleiding	0%	16%	6%
Opleiding met diploma afgerond	100%	74%	89%
Opleiding zonder diploma gestopt	0%	11%	4%
Totaal	100%	100%	100%

■ Brancheopleidingen

Tabel b6.7 – Volgen van brancheopleiding op dit moment of in verleden

	2008-2009 (N=101)	2010-2011 (N=226)	Totaal (N=327)
Volgt wel een brancheopleiding	8%	6%	7%
Volgt geen brancheopleiding	92%	94%	93%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.8 – Volgen van brancheopleiding op dit moment of in verleden uitgesplitst naar opleiding

Huidige status	2010-2011		
	ALO (N=128)	Overig HBO (N=91)	Totaal (N=226)
Volgt wel een brancheopleiding	6%	7%	6%
Volgt geen brancheopleiding	95%	93%	94%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.9 – Verdeling naar soort brancheopleiding

	2008-2009 (N=8)	2010-2011 (N=14)	Totaal (N=22)
Opleiding tot instructeur	38%	64%	55%
Opleiding voor boekhouding	13%	0%	5%
Opleiding tot leraar	25%	22%	23%
Opleiding voor management	13%	14%	14%
Overige	13%	0%	5%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.10 – Status van brancheopleiding van afgestudeerden aan hbo-sportopleidingen

Huidige status	2008-2009 (N=8)	2010-2011 (N=14)	Totaal (N=22)
Ben nog bezig met deze opleiding	13%	14%	14%
Opleiding met diploma afgerond	88%	86%	86%
Opleiding zonder diploma gestopt	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%

■ Nevenfuncties

Tabel b6.11 – Aantal nevenfuncties na het afstuderen van de hbo-sportopleiding

Aantal nevenfuncties	2008-2009 (N=101)	2010-2011 (N=225)	Totaal (N=326)
0 nevenfuncties	35%	31%	32%
1 nevenfunctie	37%	34%	35%
2 nevenfuncties	15%	23%	21%
3 nevenfuncties	14%	12%	13%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.12 – Aantal nevenfuncties na het afstuderen van de hbo-sportopleiding uitgesplitst naar opleiding

Aantal nevenfuncties	2010-2011		
	ALO (N=127)	Overig HBO (N=98)	Totaal (N=225)
0 nevenfuncties	27%	37%	31%
1 nevenfunctie	42%	25%	34%
2 nevenfuncties	22%	24%	23%
3 nevenfuncties	9%	15%	12%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.13 – Soort contract belangrijkste nevenfunctie na afstuderen hbo-sportopleiding

	2008-2009 (N=74)	2010-2011 (N=155)	Totaal (N=221)
Soort Contract			
- Arbeidscontract	12%	27%	23%
- Vrijwilligerscontract	33%	30%	31%
- Geen contract	53%	35%	41%
- Anders	2%	7%	5%
Indien contract, soort aanstelling			
- Vaste aanstelling	37%	25%	28%
- Tijdelijke aanstelling	63%	75%	72%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.14 – Soort contract belangrijkste nevenfunctie na afstuderen hbo-sportopleiding uitgesplitst naar opleiding

	2010-2011		
	ALO (N=93)	Overig HBO (N=62)	Totaal (N=155)
Soort contract			
- Arbeidscontract	35%	15%	27%
- Vrijwilligerscontract	27%	35%	30%
- Geen contract	31%	42%	35%
- Anders	6%	8%	7%
Indien contract, soort aanstelling			
-Vaste aanstelling	27%	21%	25%
-Tijdelijke aanstelling	73%	79%	75%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.15 – Aantal uren per week werkzaam in belangrijkste nevenfunctie

	2008-2009 (N=64)	2010-2011 (N=152)	Totaal (N=216)
Minder dan 5 uur per week	58%	40%	44%
Tussen de 5 en 10 uur per week	34%	45%	42%
Meer dan 10 uur per week	8%	16%	13%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.16 – Aantal uren per week werkzaam in belangrijkste nevenfunctie (naar opleiding)

	2010-2011		
	ALO (N=93)	Overig HBO (N=59)	Totaal (N=152)
Minder dan 5 uur per week	40%	39%	40%
Tussen de 5 en 10 uur per week	45%	44%	45%
Meer dan 10 uur per week	15%	17%%	16%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.17 – Type functie en taken nevenfuncties

	2008-2009 (N=66)	2010-2011 (N=152)	Totaal (N=218)
Trainer of coach	41%	56%	53%
Commissiewerk	15%	6%	9%
Organisator of coördinator	10%	10%	7%
Docent	8%	7%	8%
Scheidsrechter	9%	8%	7%
Bestuursfunctie	9%	7%	8%
Administratie	3%	2%	3%
Overige	3%	5%	5%
Totaal	100% (87)*	100% (200)*	100% (287)*

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Tabel b6.18 –Type functie en taken nevenfuncties uitgesplitst naar opleiding

	2010-2011		
	ALO (N=93)	Overig HBO (N=59)	Totaal (N=152)
Trainer of coach	60%	50%	56%
Commissiewerk	3%	10%	6%
Organisator of coördinator	8%	13%	10%
Docent	10%	1%	7%
Scheidsrechter	6%	10%	8%
Bestuursfunctie	5%	10%	7%
Administratie	3%	1%	2%
Overige	5%	5%	5%
Totaal	100% (118*)	100% (82*)	100% (200)*

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Tabel b6.19 – Huidige situatie belangrijkste nevenfunctie

	2008-2009 (N=66)	2010-2011 (N=152)	Totaal (N=218)
Momenteel werkzaam in belangrijkste nevenfunctie			
- Nog wel werkzaam in nevenfunctie	55%	64%	61%
- Niet meer werkzaam in nevenfunctie	46%	36%	39%
Indien niet meer werkzaam, hoe lang in functie gewerkt			
- maximaal 12 maanden	27%	39%	34%
- 13-24 maanden	27%	22%	25%
- Meer dan 24 maanden	47%	39%	40%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b6.20 –Huidige situatie belangrijkste nevenfunctie uitgesplitst naar opleiding

	2010-2011		
	ALO (N=92)	Overig HBO (N=60)	Totaal (N=152)
Momenteel werkzaam in belangrijkste nevenfunctie			
- Nog wel werkzaam in nevenfunctie	65%	62%	64%
- Niet meer werkzaam in nevenfunctie	35%	38%	36%
Indien niet meer werkzaam, hoe lang in functie gewerkt			
- maximaal 12 maanden	39%	39%	39%
- 13-24 maanden	26%	22%	24%
- Meer dan 24 maanden	36%	39%	37%
Totaal	100%	100%	100%

Bijlage 7 – Tabellen VBO leergang

Tabel b7.1 – Verdeling over de cohorten en hogescholen

	Percentage (N=176)
Fontys	88%
Voor 10-11	*54%*
Cohort 2010-2011	*10%*
Na 10-11	*24%*
InHolland (cohort 2010-2011)	12%
Totaal	100%

Tabel b7.2 – Hebben van een betaalde baan op dit moment

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Wel een betaalde baan	93%	89%	81%	95%	90%
Geen betaalde baan	7%	11%	19%	5%	10%
Totaal	100% (95)	100% (18)	100% (42)	100% (21)	100% (176)

Tabel b7.3 – Aantal betaalde banen

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
1 baan	90%	88%	85%	90%	89%
2 banen	10%	13%	12%	10%	11%
3 banen	-	-	3%	-	1%
Totaal	100% (88)	100% (16)	100% (34)	100% (20)	100% (158)

Tabel b7.4 – Momenteel werkzaam als leraar basisonderwijs

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Wel werkzaam in basisonderwijs	90%	94%	91%	90%	91%
Niet werkzaam in basisonderwijs	10%	6%	9%	10%	10%
Totaal	100% (88)	100% (16)	100% (34)	100% (20)	100% (158)

Tabel b7.5 – Uren per week werkzaam

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Minder dan 26 uur	31%	6%	10%	37%	25%
26 tot 35 uur	21%	6%	23%	32%	21%
36 tot 40 uur	42%	75%	45%	21%	44%
Meer dan 40 uur	6%	13%	23%	11%	11%
Totaal	100% (83)	100% (16)	100% (31)	100% (19)	100% (149)

Tabel b7.6 – Aantal leerlingen en leerkrachten op school

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Aantal leerlingen					
Minder dan 199 leerlingen	27%	14%	20%	39%	26%
200 tot 399 leerlingen	46%	57%	43%	33%	45%
Meer dan 400 leerlingen	27%	29%	37%	28%	30%
Aantal leerkrachten					
Minder dan 15	30%	14%	20%	44%	28%
15 tot 25	33%	50%	43%	22%	36%
26 tot 35	20%	14%	10%	17%	17%
meer dan 35	17%	21%	27%	17%	19%
Aantal fte					
Minder dan 6 fte	11%	0%	31%	30%	18%
6 tot 10 fte	28%	50%	15%	0%	22%
11 tot 15 fte	14%	0%	15%	50%	19%
16 tot 20 fte	31%	50%	15%	0%	24%
Meer dan 20 fte	17%	0%	23%	20%	18%
Totaal	100% (N_{max}=79)	100% (N_{max}=14)	100% (N_{max}=30)	100% (N_{max}=18)	100% (N_{max}=141)

*Tabel b7.7 – Verzorgt gymlessen voor groepen op school**

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Voor groep 1	8%	17%	5%	10%	9%
Voor groep 2	8%	17%	5%	14%	9%
Voor groep 3	17%	28%	5%	29%	17%
Voor groep 4	16%	22%	7%	14%	14%
Voor groep 5	11%	22%	24%	24%	17%
Voor groep 6	20%	17%	24%	19%	21%
Voor groep 7	19%	22%	17%	33%	21%
Voor groep 8	22%	17%	7%	19%	18%
Totaal	N=95	N=18	N=42	N=21	N=176

**: respondenten konden meer antwoorden geven.*

Tabel b7.8 – Het hebben van een voortrekkersrol op gebied van bewegingsonderwijs

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Ja, wel een voortrekkende rol	33%	21%	37%	44%	34%
Nee, geen voortrekkende rol	67%	79%	63%	56%	66%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(70)	(14)	(27)	(16)	(127)

Tabel b7.9 – Meer aandacht voor bewegingsonderwijs op school door volgen vakbekwaamheid

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Ja, wel meer aandacht	29%	7%	56%	41%	34%
Nee, niet meer aandacht	71%	93%	44%	59%	66%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(75)	(14)	(27)	(17)	(133)

Tabel b7.10 – Toereikendheid opgedane kennis en vaardigheden leergang vakbekwaamheid bewegingsonderwijs voor huidige functie

	Fontys		Inholland		Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Inrichten, instrueren en organiseren bewegingsactiviteiten					
Meer dan toereikend	63%	57%	64%	61%	63%
Voldoende toereikend	34%	43%	32%	28%	34%
Niet toereikend	3%	0%	4%	11%	4%
Ongevallen en veiligheid					
Meer dan toereikend	13%	8%	26%	28%	17%
Voldoende toereikend	70%	67%	63%	56%	66%
Niet toereikend	17%	25%	11%	17%	17%
Observeren van bewegingsgedrag					
Meer dan toereikend	18%	39%	43%	33%	27%
Voldoende toereikend	73%	62%	57%	57%	66%
Niet toereikend	10%	0%	0%	11%	7%
Reguleren van bewegingssituaties					
Meer dan toereikend	47%	50%	79%	56%	55%
Voldoende toereikend	49%	50%	18%	33%	40%
Niet toereikend	4%	0%	4%	11%	4%
Differentiatie in aanbieden van bewegingsthema's					
Meer dan toereikend	58%	57%	64%	61%	60%
Voldoende toereikend	37%	43%	32%	28%	35%
Niet toereikend	5%	0%	4%	11%	5%
Ontwerpen van bewegingsarrangementen					
Meer dan toereikend	49%	39%	50%	39%	47%
Voldoende toereikend	45%	62%	46%	50%	47%
Niet toereikend	7%	0%	4%	11%	6%
Brede zorg					
Meer dan toereikend	7%	8%	14%	28%	11%
Voldoende toereikend	63%	77%	64%	50%	63%
Niet toereikend	30%	15%	21%	22%	26%
Fysiologie en ontwikkeling van kinderen					
Meer dan toereikend	4%	14%	15%	6%	8%
Voldoende toereikend	55%	64%	46%	67%	56%
Niet toereikend	41%	21%	39%	28%	36%
Totaal	100% (N_{max}=76)	100% (N_{max}=14)	100% (N_{max}=28)	100% (N_{max}=18)	100% (N_{max}=136)

Tabel b7.11 – Het hebben van een vast contract

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Wel een vast contract	87%	67%	61%	83%	79%
Geen vast contract	13%	33%	39%	17%	21%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(76)	(15)	(28)	(18)	(137)

Tabel b7.12 – Aantal uren per week werkzaam als leraar in het basisonderwijs

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Minder dan 26 uur	35%	20%	7%	39%	28%
26 tot 35 uur	19%	7%	28%	33%	21%
36 tot 40 uur	44%	67%	45%	22%	44%
Meer dan 40 uur	3%	7%	21%	6%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(75)	(15)	(29)	(18)	(137)

Tabel b7.13 – Aantal uren per week geven van bewegingsonderwijs

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
Nul uur	12%	50%	7%	11%	12%
Één of twee uur	83%	50%	87%	72%	80%
Meer dan 2 uur	5%	0%	7%	17%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(41)	(2)	(15)	(18)	(76)

Tabel b7.14 – Kenmerken werkloosheid

	Fontys			Inholland	Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na 10-11	cohort 10-11	
In periode na afronden vbo leergang:					
Niet werkloos geweest	89%	72%	58%	76%	79%
Één keer werkloos geweest	2%	11%	11%	19%	7%
Twee keer werkloos geweest	1%	0%	5%	5%	2%
Meer dan twee keer werkloos geweest	8%	17%	26%	0%	12%
Totale duur werkloosheid					
Korter dan 4 maanden	38%	33%	47%	20%	39%
4 tot 12 maanden	38%	67%	40%	60%	45%
Langer dan 12 maanden	25%	0%	13%	20%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(N_{max}=91)	(N_{max}=18)	(N_{max}=38)	(N_{max}=21)	(N_{max}=168)

Bijlage 8 – Tabellen werkgevers

Tabel b8.1 – Organisaties in de sportbranches met betaalde medewerkers

	Totaal aantal organisaties	Organisaties met betaalde medewerkers	Organisaties met betaalde sb-functies	Aantal medewerkers met sb-functie
Sportverenigingen	83	48	40	221
Fitness	57	54	53	1.760
Zwembranche	21	18	18	211
Sportbonden en sportondersteuning	20	17	17	174
Outdoor	9	8	8	76
Overheidsdiensten m.b.t. sport	12	12	12	182
Overige commerciële organisaties	61	45	41	343
Totaal	263	202	189	2.967

Tabel b8.2a – Organisaties in de sportbranches naar aantal betaalde sb-medewerkers

	Aantal medewerkers					
	0	1 t/m 5	6 t/m 10	11 t/m 50	51 t/m 100	101 of meer
Sportverenigingen	43	26	11	3	0	0
Fitness	4	20	15	14	1	3
Zwembranche	3	6	4	8	0	0
Sportbonden en sportondersteuning	3	10	3	3	1	0
Outdoor	1	5	2	1	0	0
Overheidsdiensten m.b.t. sport	0	5	1	5	1	0
Overige commerciële organisaties	20	21	8	12	0	0
Totaal	74	93	44	46	3	3

*Tabel b8.2b – Aantal vrijwilligers bij de sportverenigingen met sport en bewegen functies**

	Aantal vrijwilligers					
	0	1 t/m 5	6 t/m 10	11 t/m 50	51 t/m 100	101 of meer
Sportverenigingen	7	2	7	30	20	11

*: 6 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

Tabel b8.3 – Organisaties in de overige sectoren met betaalde medewerkers

	Totaal aantal organisaties	Organisaties met betaalde mede-werkers	Organisaties met betaalde sb-functies	Aantal mede-werkers met sb-functie
Toerisme en recreatie	15	12	10	68
Gezondheidszorg	28	27	17	109
Welzijn	31	28	16	95
Onderwijs	57	57	54	1.232
Veiligheid	13	13	11	258
Totaal	144	137	108	1.762

Tabel b8.4 – Organisaties in de overige sectoren naar aantal medewerkers met een sb-functie

	Aantal medewerkers					
	0	1 t/m 5	6 t/m 10	11 t/m 50	51 t/m 100	101 of meer
Toerisme en recreatie	5	5	3	2	0	0
Gezondheidszorg	11	10	5	2	0	0
Welzijn	15	12	3	1	0	0
Onderwijs	3	23	5	20	3	3
Veiligheid	2	7	2	1	0	1
Totaal	36	57	18	26	3	4

Tabel b8.5a – Type dienstverbanden in de sportbranches (in aantallen)

		Sportverenigingen	Fitness	Zwembranche	Sportbonden en sport-ondersteuning	Outdoor	Overheidsdiensten m.b.t. sport	Overige commerciële organisaties
Vast contract	Totaal	89	270	139	64	13	71	65
	N organisaties	15	31	13	7	5	9	17
Tijdelijk contract	Totaal	114	93	1	23	23	3	102
	N organisaties	17	19	1	5	5	2	14
Oproepkracht	Totaal	28	99	33	5	113	15	99
	N organisaties	2	18	3	3	5	3	11
Uitzendkracht	Totaal	-	3	36	-	-	7	7
	N organisaties	-	1	4	-	-	2	1
Gedetacheerd	Totaal	-	9	6	-	-	8	7
	N organisaties	-	3	3	-	-	4	1
Leerarbeids- / stageovereenkomst	Totaal	14	40	18	21	8	5	16
	N organisaties	4	13	4	2	3	1	11
Ander contract	Totaal	64	31	10	3	-	-	10
	N organisaties	3	5	1	2	-	-	3

Tabel b8.5b – Type dienstverbanden in de overige sectoren

		Toerisme en recreatie	Gezondheidszorg	Welzijn	Onderwijs	Veiligheid
Vast contract	Totaal	36	17	32	580	217
	N organisaties	8	4	10	33	7
Tijdelijk contract	Totaal	10	8	15	60	2
	N organisaties	3	3	6	14	1
Oproepkracht	Totaal	40	2	10	-	-
	N organisaties	2	1	2	-	-
Uitzendkracht	Totaal	-	-	-	-	2
	N organisaties	-	-	-	-	1
Gedetacheerd	Totaal	-	-	5	15	1
	N organisaties	-	-	1	3	1
Leerarbeids- / stageovereen-komst	Totaal	4	3	21	20	14
	N organisaties	2	2	6	5	4
Ander contract	Totaal	-	-	5	-	-
	N organisaties	-	-	3	-	-

Tabel b8.5c – Type dienstverbanden betreffende de vrijwilligers bij de sportverenigingen

Soort contract		Aantal
Vast contract	Totaal	100
	N organisaties	1
Tijdelijk contract	Totaal	91
	N organisaties	3
Oproepkracht	Totaal	20
	N organisaties	1
Uitzendkracht	Totaal	-
	N organisaties	-
Gedetacheerd	Totaal	-
	N organisaties	-
Leerarbeids- / stageovereenkomst	Totaal	30
	N organisaties	4
Geen contract	Totaal	784
	N organisaties	9
Vrijwilligerscontract	Totaal	102
	N organisaties	3
Ander contract	Totaal	28
	N organisaties	2

Tabel b8.7a – Functies in de sportbranches (fte's)

Functie		Sportverenigingen	Fitness	Zwembranche	Sportbonden en sport-ondersteuning	Outdoor	Overheidsdiensten m.b.t. sport	Overige commerciële organisaties	Totaal
Trainer / coach	Totaal	132	40	1	3	1	-	62	239
	N organisaties	27	11	1	1	1	-	16	57
Sport- en bewegingsbegeleider/sport-(bege)leider	Totaal	10	21	1	4	15	3	15	69
	N organisaties	3	7	1	2	2	2	6	23
Sportinstructeur	Totaal	16	100	1	1	15	-	37	170
	N organisaties	2	17	1	1	1	-	5	27
Docent LO / leraar bewegings-onderwijs	Totaal	4	1	-	0	-	1	-	6
	N organisaties	2	1	-	1	-	1	-	5
Overige sportgerelateerde docentfuncties	Totaal	7	20	1	4	-	-	1	33
	N organisaties	2	4	1	2	-	-	1	10
(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	Totaal	-	1	69	-	-	37	24	131
	N organisaties	1	1	10	-	-	4	4	20
Toezichthoudend zwembad-medewerker	Totaal	-	3	28	-	-	16	16	63
	N organisaties	-	1	5	-	-	3	4	13
Beleidsmedewerker sport	Totaal	-	8	1	1	2	4	1	17
	N organisaties	-	1	1	1	1	4	1	9
Sportopbouwwerker, sportbuurt-werker	Totaal	-	-	1	2	-	2	-	5
	N organisaties	-	-	1	1	-	1	-	3
Bewegingsagoog	Totaal	-	2	-	-	-	-	2	4
	N organisaties	-	2	-	-	-	-	2	4
Recreatiemedewerker	Totaal	-	5	-	-	-	-	3	8
	N organisaties	-	1	-	-	-	-	2	3
BOS-medewerker (inclusief LOBOS)	Totaal	-	-	-	-	-	5	-	5
	N organisaties	-	-	-	-	-	2	-	2
Verenigingsmanager	Totaal	3	-	1	-	-	-	1	5
	N organisaties	3	-	1	-	-	-	1	5
Verenigingsondersteuner	Totaal	-	-	-	1	-	2	1	4
	N organisaties	-	-	-	1	-	2	1	4
Manager (sport en bewegen)	Totaal	1	13	5	-	-	3	11	33
	N organisaties	1	10	4	-	-	2	7	24
Andere functies	Totaal	17	4	14	3	48	21	2	109
	N organisaties	2	3	3	2	3	5	1	19

Tabel b8.7b – Vrijwillige functies bij de sportverenigingen (fte's)

Functie		Aantal
Trainer / coach / instructeur	Totaal	657
	N organisaties	30
Scheidsrechter / official	Totaal	273
	N organisaties	22
Bestuurder	Totaal	239
	N organisaties	33
Andere functie	Totaal	104
	N organisaties	8

Tabel b8.8a – Organisaties in de sportbranches met een combinatiefunctionaris in dienst

Sportbranches	Aantal organisaties	Formatie combinatie-functionarissen (fte)
Sportverenigingen	1	1
Fitness	1	1
Zwembranche	1	1
Sportbonden en sportondersteuning	7	54
Outdoor	-	-
Overheidsdiensten m.b.t. sport	7	55
Overige commerciële organisaties	1	1
Totaal	18	112

Tabel b8.8b – Organisaties in de overige sectoren met een combinatiefunctionaris in dienst

Sportbranches	Aantal organisaties	Formatie combinatie-functionarissen (fte)
Toerisme en recreatie	2	11
Gezondheidszorg	-	-
Welzijn	5	6
Onderwijs	8	16
Veiligheid	-	-
Totaal	15	33

*Tabel b8.9 – Redenen waarom organisaties een combinatiefunctionaris in dienst hebben**

Redenen	Percentage organisaties (N=33)
Meer samenwerking met commerciële aanbieders van sport en bewegen	15%
Meer samenwerking met andere niet-commerciële aanbieders van sport en bewegen	39%
Meer samenwerking met ander sectoren	39%
Contacten met makelaars op het gebied van sport en bewegen (mensen die de vraag naar en het aanbod van sport en bewegen bij elkaar brengen)	27%
Een toenemend gebruik van sport en bewegen voor gezondheid (preventie)	48%
Een toenemend gebruik van sport en bewegen voor maatschappelijke en sociale doelen (zoals participatie, cohesie, maatschappelijke stages et cetera)	55%
Meer (politieke, lokale) belangstelling voor sport	21%
Een toenemende behoefte aan allround medewerkers	12%
Een toenemende behoefte aan flexibel inzetbare medewerkers	9%
Een toenemende behoefte aan goed geschoolde medewerkers	27%
Vraag naar meer variatie in het aanbod van sport en bewegen	24%
Andere ontwikkelingen	9%

*: respondenten konden meer antwoorden invullen

Tabel b8.10 – Functies in de overige sectoren (fte's)

		Toerisme en recreatie	Gezondheids-zorg	Welzijn	Onderwijs	Veiligheid	Totaal
Trainer / coach	Totaal	-	-	3	6	-	9
	N organisaties	-	-	2	2	-	4
Sport- en bewegingsbegeleider/sport(bege)leider	Totaal	1	1	10	5	-	17
	N organisaties	1	1	6	2	-	10
:teur	Totaal	2	-	-	7	23	32
	N organisaties	1	-	-	4	5	10
Docent LO / leraar bewegingsonderwijs	Totaal	6	-	7	355	1	369
	N organisaties	2	-	1	29	1	34
Overige sportgerelateerde docentfuncties	Totaal	-	-	3	30	15	48
	N organisaties	-	-	1	4	1	6
Beleidsmedewerker sport	Totaal	2	2	-	11	-	15
	N organisaties	2	2	-	1	-	5
Sportopbouwwerker, sportbuurtwerker	Totaal	4	-	5	-	-	9
	N organisaties	1	-	1	-	-	2
Bewegingsagoog	Totaal	-	6	-	2	-	8
	N organisaties	-	2	-	2	-	4
Recreatiemedewerker	Totaal	9	-	3	-	-	12
	N organisaties	2	-	1	-	-	3
BOS-medewerker (inclusief LOBOS)	Totaal	-	-	7	1	-	8
	N organisaties	-	-	2	1	-	3
Verenigingsondersteuner	Totaal	-	-	2	-	-	2
	N organisaties	-	-	1	-	-	1
Manager (sport en bewegen)	Totaal	4	-	1	5	40	50
	N organisaties	2	-	1	4	1	8
Andere functies	Totaal	-	5	2	5	160	172
	N organisaties	-	2	3	1	1	7

*Tabel b8.11 – Eisen aan minimaal niveau beroepsopleiding voor betaalde sb-functies naar sector**

	Sporteigen sector (N=157)	Overige sectoren (N=96)
Sportgerelateerde opleiding onder mbo niveau (vmbo sport, dienstverlening en veiligheid)	15%	3%
Mbo-opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. niveau	15%	5%
Niveau 2 Sport- en bewegingsbegeleider	9%	3%
Niveau 3 Sport- en bewegingsleider	20%	10%
Niveau 4 Sport- en bewegingscoördinator		
- zonder eisen uitstroomprofiel	18%	14%
- uitstroomprofiel Operationeel sport- en bewegingsmanager / sportmanagement en –beleid	11%	3%
- uitstroomprofiel Sport- en bewegingsconsulent (tot 2006) / BOS-medewerker	8%	7%
- uitstroomprofiel Trainer / coach	21%	3%
- uitstroomprofiel Bewegingsagoog	6%	9%
- niveau 4 oude stijl (vóór 2002/2003), Sport- en bewegingsleider	12%	8%
Andere mbo-opleiding, niet sportgerelateerd	4%	6%
Hbo-opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. soort opleiding	12%	15%
Academie lichamelijke Opvoeding (ALO)	21%	47%
PABO met leergang vakbekwaamheid	4%	11%
Sport, gezondheid en Management (SGM)	13%	4%
Sport en bewegingseducatie (SBE)	4%	0%
Sport en bewegen (SB)	9%	9%
Psychomotorische therapie, Bewegingsagogie	1%	3%
Andere sportgerelateerde opleiding op hbo-niveau	10%	7%
Andere hbo-opleiding, niet sportgerelateerd	8%	6%
Universitaire opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. soort opleiding	2%	2%
Universitaire opleiding bewegingswetenschappen	3%	2%
Andere sportgerelateerde opleiding op universitair niveau	3%	1%
Andere universitaire opleiding, niet sportgerelateerd	1%	0%
Bondsopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	4%	1%
Bondsopleiding, met bepaald niveau	19%	2%
Brancheopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	1%	2%
Brancheopleiding, met bepaald niveau	17%	0%
Geen opleidingseisen	6%	5%
Anders	6%	1%

**: meerdere antwoorden mogelijk*

*Tabel b8.12 – Eisen aan minimaal niveau beroepsopleiding voor vrijwillige sb-functies**

	Sporteigen sector (N=49)
Sportgerelateerde opleiding onder mbo niveau (vmbo sport, dienstverlening en veiligheid)	8%
Mbo-opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. niveau	8%
Niveau 2 Sport- en bewegingsbegeleider	4%
Niveau 3 Sport- en bewegingsleider	8%
Niveau 4 Sport- en bewegingscoördinator	
- zonder eisen uitstroomprofiel	2%
- uitstroomprofiel Operationeel sport- en bewegingsmanager / sportmanagement en –beleid	4%
- uitstroomprofiel Sport- en bewegingsconsulent (tot 2006) / BOS-medewerker	4%
- uitstroomprofiel Trainer / coach	16%
- uitstroomprofiel Bewegingsagoog	2%
- niveau 4 oude stijl (vóór 2002/2003), Sport- en bewegingsleider	4%
Andere mbo-opleiding, niet sportgerelateerd	2%
Hbo-opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. soort opleiding	4%
Academie lichamelijke Opvoeding (ALO)	8%
PABO met leergang vakbekwaamheid	6%
Sport, gezondheid en Management (SGM)	2%
Sport en bewegingseducatie (SBE)	2%
Sport en bewegen (SB)	4%
Psychomotorische therapie, Bewegingsagogie	2%
Andere sportgerelateerde opleiding op hbo-niveau	2%
Andere hbo-opleiding, niet sportgerelateerd	2%
Universitaire opleiding sport en bewegen, zonder eisen m.b.t. soort opleiding	2%
Universitaire opleiding bewegingswetenschappen	2%
Andere sportgerelateerde opleiding op universitair niveau	2%
Andere universitaire opleiding, niet sportgerelateerd	2%
Bondsopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	16%
Bondsopleiding, met bepaald niveau	29%
Brancheopleiding, zonder eisen m.b.t. niveau	4%
Brancheopleiding, met bepaald niveau	6%
Geen opleidingseisen	53%
Anders	6%

**: meerdere antwoorden mogelijk*

Tabel b8.13 – Veranderingen in de formatie van sport- en bewegenfuncties (organisaties)

	Toegenomen	Afgenomen	Gelijk gebleven
Sporteigen sector (N=202)	45%	12%	43%
Overige sectoren (N=121)	32%	16%	52%

Tabel b8.14 – Aantal sport-en-bewegen vacatures in de afgelopen 5 jaar

	Aantal vacatures (fte's)	Aantal organisaties
Sporteigen sector	749	133
Overige sectoren	247	70
Totaal	996	203

Tabel b8.15 – Vacatures vanwege uitbreiding en vervanging

	Uitbreiding	Vervanging
Sporteigen sector	210 (N=63)	277 (N=91)
Overige sectoren	119 (N=36)	96 (N=42)
Totaal	329	373

Tabel b8.16 – Aantal vervulde en niet-vervulde vacatures

	Vervuld		Niet vervuld	
	Aantal vacatures (fte's)	Aantal organisaties	Aantal vacatures (fte's)	Aantal organisaties
Sporteigen sector	402	120	50	12
Overige sectoren	198	63	4	4
Totaal	600	183	54	16

Tabel b8.17a – Vacatures vervuld door mensen met een sb-opleiding

	Wel		Niet	
	Aantal vacatures (fte's)	Aantal organisaties	Aantal vacatures (fte's)	Aantal organisaties
Sporteigen sector	461	109	96	30
Overige sectoren	159	59	35	15
Totaal	620	168	131	45

Tabel b8.17b – Vacatures geschikt als eerste baan voor gediplomeerden van een sb-opleiding (aantal organisaties)

	Wel geschikt	Niet geschikt
Sporteigen sector	298 fte (N=96)	210 fte (N=51)
Overige sectoren	77 fte (N=49)	80 fte (N=23)
Totaal	375 fte (N=145)	290 fte (N=74)

Tabel b8.18 – Vacatures in betaalde sport en bewegenfuncties in de afgelopen 5 jaar ingevuld door…

	Schoolverlaters met een opleiding op het gebied van s&b	Schoolverlaters met een andere opleiding	Ervaren krachten / mensen die niet onlangs van school zijn gekomen	Anders
Sporteigen sector	34%	8%	47%	11%
Overige sectoren	39%	10%	43%	8%

Tabel b8.19 – Mate waarin sprake was van knelpunten bij invullen vacatures voor sportgerelateerde functies (aantal organisaties)

	In zeer grote mate	In grote mate	Noch in grote mate, noch in kleine mate	In kleine mate	In zeer kleine mate
Sporteigen sector (N=148)	3%	15%	34%	24%	24%
Overige sectoren (N=87)	3%	8%	24%	17%	47%

Tabel b8.20 – Voornaamste knelpunten bij invullen vacatures voor sportgerelateerde functies (aantal organisaties)

	Sporteigen sector (N=95)	Overige sectoren (N=39)
Niet mogelijk de salarissen te bieden waar de sollicitanten om vragen	39%	18%
Vacatures te klein van omvang om aantrekkelijk te zijn	54%	67%
Weinig geschikt aanbod van personeel op de arbeidsmarkt gezien het niveau van hun opleiding	22%	15%
Weinig geschikt aanbod van personeel op de arbeidsmarkt gezien de richting van hun opleiding	19%	8%
Onregelmatige werktijden waardoor we onvoldoende aantrekkelijk zijn voor sollicitanten	32%	15%
Imago van onze organisatie/bedrijfstak spreekt sollicitanten te weinig aan	6%	15%
Andere knelpunten	11%	18%

Tabel b8.21a – Gebruikte wervingskanalen bij het invullen van sportgerelateerde vacatures

	Sporteigen sector (N=145)	Overige sectoren (N=76)
UWV WERKbedrijf	7%	11%
Advertentie in krant en/of vakblad	26%	24%
Commercieel uitzendbureau	5%	0%
Werknemerspool vanuit gemeente, sportraad of overkoepelende	6%	5%
Contact met sportgerelateerde opleiding mbo	29%	26%
Contact met sportgerelateerde opleiding hbo	13%	26%
Contact met sportgerelateerde opleiding universitair	1%	4%
Contact met bonds- of brancheopleidingen	14%	4%
Eigen netwerk	83%	72%
Eigen website van de organisatie	46%	51%
Andere sportgerelateerde websites (bv. vacaturesites sport)	19%	5%
Sociale media	29%	17%
Andere kanalen	8%	11%

Tabel b8.21b – Deel van sportgerelateerde vacatures ingevuld zonder extern wervingskanaal

	1% - 25%	26%-50%	51%-75%	76%-100%
Sporteigen subsectoren (N=88)	14%	7%	3%	76%
Sport binnen overige sectoren (N=47)	11%	9%	4%	77%

Tabel b8.22 – Verwachte ontwikkeling aantal betaalde sb-medewerkers (aantal organisaties)

	Toename	Blijft gelijk	Afname
Sporteigen subsectoren (N=185)	31%	60%	9%
Sport binnen overige sectoren (N=110)	12%	64%	24%

Tabel b8.23 – Oorzaken toename aantal betaalde sb-medewerkers (aantal organisaties)

	Sporteigen sector (N=55)	Overige sectoren (N=12)
Extra middelen combinatiefuncties	13%	8%
Nieuwe / andere subsidiestromen	18%	8%
Stijging van leerlingenaantallen	22%	17%
Toename van het aantal leden	60%	8%
Toename vraag van individuen	24%	8%
Toename vraag vanuit bedrijven	33%	17%
Toename vraag vanuit zorgverzekeraars	9%	17%
Onze organisatie boort nieuwe doelgroepen aan	58%	17%
Onze organisatie biedt nieuwe activiteiten aan	49%	33%
Meer samenwerking tussen organisaties in de regio	24%	33%
(Verdergaande) professionalisering van de organisatie	38%	50%
Overige factoren	7%	25%

*Tabel b8.24 – Oorzaken afname aantal betaalde sb-medewerkers (aantal organisaties)**

	Sporteigen sector (N=15)	Overige sectoren (N=25)
Wegvallen van subsidiestromen	33%	32%
Wegvallen van sponsorgelden	7%	8%
Daling van leerlingenaantallen	7%	48%
Afname van het aantal leden	33%	8%
Afname van vraag van individuen	7%	4%
Afname van vraag vanuit bedrijven	7%	8%
Afname vraag vanuit zorgverzekeraars	7%	4%
Overige factoren (o.a. bezuinigingen en reorganisaties)	27%	24%

**: meerdere antwoorden mogelijk*

*Tabel b8.25 – Ontwikkelingen waarmee organisaties te maken hebben**

	Sporteigen sector (N=172)	Overige sectoren (N=95)
Meer concurrentie van commerciële aanbieders van sport en bewegen	36%	11%
Meer samenwerking met commerciële aanbieders van sport en bewegen	23%	15%
Meer samenwerking met andere niet-commerciële aanbieders van sport en bewegen	27%	18%
Meer samenwerking met andere sectoren	31%	22%
Contacten met 'makelaars' op het gebied van sport en bewegen (mensen die de vraag naar en het aanbod van sport en bewegen bij elkaar brengen)	8%	6%
Een groeiend belang van de rol van de werkgever als ondernemer	13%	7%
Een terugloop van structurele financiële middelen	41%	56%
Een toename van (andere) geldstromen dan subsidies	8%	5%
Een afnemende afhankelijkheid van subsidies	10%	9%
Een toenemend gebruik van sport en bewegen voor gezondheid (preventie)	35%	22%
Een toenemend gebruik van sport en bewegen voor maatschappelijke/sociale doelen (zoals participatie, cohesie, maatschappelijke stages et cetera)	23%	17%
Meer (politieke, lokale) belangstelling voor sport	20%	14%
Positieve invloed van het Olympisch plan	5%	2%
Afname van het aantal vrijwilligers	27%	8%
Noodzaak tot (verdergaande) professionalisering van de organisatie	33%	15%
Een toenemende behoefte aan allround medewerkers	19%	13%
Toenemende behoefte aan flexibel inzetbare medewerkers	26%	13%
Een toenemende behoefte aan goed geschoolde medewerkers	22%	16%
Meer bedrijven als klant	17%	4%
Meer ouderen als klant	31%	6%
Meer vraag van de klant naar kwaliteit	31%	9%
Meer klantgericht werken, meer ingaan op individuele vragen van klanten	38%	16%
Vraag naar meer variatie in het aanbod van sport en bewegen	29%	14%
Andere ontwikkeling	6%	16%

**: meerdere antwoorden mogelijk*

Tabel b8.26 – Vervanging van sb-medewerkers in de sportbranches in de komende 5 jaar

	Aantal organisaties	FTE
Sportverenigingen	26	161
Fitness	14	16
Zwembranche	12	38
Sportbonden en sportondersteuning	6	8
Outdoor	4	43
Overheidsdiensten m.b.t. sport	4	10
Overige commerciële organisaties	13	20
Totaal	79	295

Tabel b8.27 – Vervanging van sb-medewerkers in de overige sectoren in de komende 5 jaar

	Aantal organisaties	FTE
Toerisme en recreatie	3	4
Gezondheidszorg	2	2
Welzijn	8	17
Onderwijs	17	41
Veiligheid	4	6
Totaal	34	70

Bijlage 9- Tabellen voor schatting omvang/ontwikkelingen sportmarkt

■ Arbeidsmarktvolume onderzoekspopulatie

Tabel b9.1 – Formatie, medewerkers en deeltijdfactor van respondenten werkgeversonderzoek AMMS 2013

Subsectoren	Formatie (fte)	Sportgere-lateerde fte	Aantal mede-werkers	Deeltijd-Factor AMMS 2013	Aandeel sport-gerelateer-de fte AMMS 2013	*Aandeel sport-gerelateer-de fte AMMS 2011*
Sporteigen sector						
- Sportverenigingen	146	100	321	0.45	0.69	*0.20*
- Sportbonden en sportondersteuning	163	94	232	0.70	0.58	*0.26*
- Fitness	1367	860	2343	0.58	0.63	*0.64*
- Zwembranche	129	103	276	0.47	0.80	*0.69*
- Outdoor	75	50	115	0.65	0.66	*0.49*
- Overheidsdiensten m.b.t. sport	953	127	1276	0.75	0.13	*0.07*
- Overige commerciële organisaties	509	171	799	0.64	0.34	*0.40*
Totaal sporteigen sector	3343	1506	5362			
Overige sector						
- Toerisme en recreatie	406	44	590	0.69	0.11	*0.07*
- Gezondheid	24109	64	43186	0.56	0.00	*0.00*
- Welzijn	557	53	912	0.61	0.10	*0.01*
- Onderwijs	7724	764	11037	0.70	0.10	*0.10*
- Veiligheid	30295	250	30995	0.98	0.01	*0.03*
Totaal overige sector	63091	1175	86720			
Totaal	66435*	2680	92082			

*: door afrondingen verschil in optelsom

■ Verdeling sportwerkgelegenheid tussen diverse sectoren

In de AMMS2011 is gebruik gemaakt van statistieken van het CBS om de gegevens uit het werkgeversonderzoek te extrapoleren naar landelijke data. In 2008 heeft een ingrijpende revisie van internationale bedrijfsindelingen plaatsgevonden. Banengegevens op het niveau van sector/branche zijn voor na 2009 (gebruikt in de AMMS2011) daarom (nog) niet beschikbaar via Statline. Bij het CBS is nagevraagd of deze gegevens via de zogenaamde microdataservices en een remote access verbinding wel te raadplegen zijn, maar de opbrengsten daarvan zouden volgens het CBS gering zijn en niet opwegen tegen de kosten. In overleg met de opdrachtgever is daarom bepaald hier geen gebruik van te maken.
Om verschuivingen zichtbaar te maken van de verdeling van sportwerkgelegenheid tussen de diverse sectoren dienen bovenstaande cijfers gewogen te worden. Een verandering in aandeel sportgerelateerde werkgelegenheid en/of deeltijdfactor op organisatieniveau in bijvoorbeeld de

sector outdoor heeft immers een kleiner effect op de totale sportwerkgelegenheid dan een verandering van een van deze factoren in de sector gezondheidszorg, gezien het feit dat in de eerstgenoemde sector in totaliteit minder banen zijn op macroniveau. Om uitspraken te kunnen doen over de verschuivingen van sportgerelateerde werkgelegenheid tussen de sectoren worden daarom de banencijfers in Nederland uit de voorgaande sportmonitor gehanteerd. Aangenomen wordt dat de verhoudingen tussen de diverse sectoren gelijk is gebleven. Door deze aanname dienen onderstaande cijfers te worden gezien als een ruwe schatting.

Tabel b9.2 – Berekening wegingsfactor op basis van gegevens AMMS2011

Subsectoren	Aantal organisaties	Aantal banen	Deeltijdfactor werkgevers-enquête	Fte	Wegingsfactor (belang sector in geheel van subsectoren)
Sportverenigingen	12.521	-	-	12521	0,010
Sportbonden en sportondersteuning	-	2.803	0,70	1962	0,002
Fitness	-	22.500	0,58	13050	0,010
Zwembranche	-	6.200	0,47	2914	0,002
Outdoor	-	2.000	0,65	1300	0,001
Overheid	-	177.000	0,75	132750	0,103
Overige commerciële organisaties	-	14.500	0,64	9280	0,007
Toerisme en recreatie	-	68.100	0,69	46989	0,036
Gezondheid	-	942.100	0,56	527576	0,408
Welzijn	-	153.400	0,61	93574	0,072
Onderwijs	-	392.000	0,70	274400	0,212
Veiligheid	-	180.000	0,98	176400	0,136
Totaal					1

Tabel b9.3 – Gewogen aandeel S&B werkgelegenheid

Subsectoren	Aandeel sport-gerelateerde fte werkgevers-enquête AMMS2013	Wegingsfactor (tabel b9.2)	Gewogen aan-deel sportgerela-teerde fte	Belang van sector in sport-arbeidsmarkt (=100%)
Sportverenigingen	0,69	0,010	0,007	13%
Sportbonden en sportondersteuning	0,58	0,002	0,001	2%
Fitness	0,63	0,010	0,006	12%
Zwembranche	0,8	0,002	0,002	3%
Outdoor	0,66	0,001	0,001	1%
Overheid	0,13	0,103	0,013	25%
Overige commerciële organisaties	0,34	0,007	0,002	4%
Toerisme en recreatie	0,11	0,036	0,004	7%
Gezondheid	0,003	0,408	0,001	2%
Welzijn	0,10	0,072	0,007	13%
*Onderwijs**	*0,04*	0,212	0,008	16%
Veiligheid	0,01	0,136	0,001	2%

*: factor uit voorgaande monitor gebruikt i.v.m. oververtegenwoordiging van instellingen die sportopleidingen aanbieden.

Tabel b9.4 – Aandeel S&B werkgelegenheid in 2013 en 2011

Sectoren en branches	Percentage AMMS2013	Percentage AMMS2011
Sporteigen sector	**60%**	**53%**
Sportverenigingen	13%	7%
Fitness	12%	11%
Zwembranche	3%	5%
Sportbonden en sportondersteuning	2%	1%
Outdoor	1%	1%
Overheidsdiensten m.b.t. sport	25%	23%
Overige commerciële organisaties	4%	5%
Overige sectoren	**40%**	**47%**
Toerisme en recreatie	7%	7%
Onderwijs	16%	22%
Gezondheidszorg	2%	5%
Welzijn	13%	2%
Veiligheid*	2%	11%
Totaal	100%	100%

*: schommelingen door kleine aantallen in responsgroep.

- Berekening ontwikkeling van de sportmarkt afgelopen 5 jaar

Tabel b9.5 – Uitbreidingsvraag sportgerelateerde functies in 2008-2013

	Sporteigen sector (N=165)	Overige sector (N=109)	Totaal (N=274)
Totaal aantal fte 2008	539,32	748,24	1287,56
Totaal aantal fte 2013	677	855,16	1.532,16
Omvang uitbreidingsvraag 2008-2013 (fte) *	137,68	106,92	244,60
Omvang uitbreidingsvraag 2008-2013 (%)	26%	14%	19%
Omvang uitbreidingsvraag 2005-2011 (%) (uit AMMS11)	*16,4%*	*9,9%*	*11,70%*

* *Uitbreidingsvraag gecorrigeerd voor krimp.*

Tabel b9.6 – Uitbreidingsvraag en vervangingsvraag sportgerelateerde functies in 2008-2013

	Sporteigen sector (N=165)	Overige sector (N=109)	Totaal (N=274)
Totaal aantal fte 2008	635,72	1681,01	2316,73
Omvang uitbreidingsvraag* 2008-2013 (fte)	137,68	106,92	244,60
Omvang uitbreidingsvraag 2008-2013 (%)	26%	14%	19%
Omvang vervangingsvraag 2008-2013 (fte)	64,85	21,5	86,35
Omvang vervangingsvraag 2008-2013 (%)	10%	1,3%	3,7%
Totale personele vraag 2008-2013 (fte)	202.53	128.42	330.95
Totale personele vraag 2008-2013 (%)	31,9%	7,6%	14,3%
Totale personele vraag 2006-2011 (%) (uit AMMS11)	*29,01%*	*15,78%*	*19,41%*

* *Uitbreidingsvraag gecorrigeerd voor krimp.*

- Berekening ontwikkeling van de sportmarkt komende 5 jaar

Tabel b9.7 – Ontwikkeling sportgerelateerde formatie in de komende 5 jaar

Ontwikkeling totale formatie	Sporteigen sector (N=169)	Overige sector (N=99)	Totaal (N=268)
Totaal aantal fte 2013	661.84	665.78	1327.62
Totaal aantal fte 2018	762.34	653.66	1416
Groei sportgerelateerde fte 2013-2018 absoluut	100.5	-12.12	88.38
Groei sportgerelateerde fte 2013-2018 procentueel	15.2%	-1.8%	6.7%
Groei sportgerelateerde fte 2011-2015 procentueel (uit AMMS11)	*5,2%*	*2,4%*	*3,4%*

* *Groeicijfers gecorrigeerd voor krimp.*

Tabel b9.8 – Uitbreidingsvraag en vervangingsvraag sportgerelateerde functies in 2013-2018

	Sporteigen sector (N=169)	Overige sector (N=99)	Totaal (N=268)
Totaal aantal fte 2013	661.84	665.78	1327.62
Omvang uitbreidingsvraag* 2013-2018 (fte)	100.5	-12.12	88.38
Omvang uitbreidingsvraag 2013-2018 (%)	15.2%	-1.8%	6.7%
Omvang vervangingsvraag 2013-2018 (fte)	118.13	62.16	180.29
Omvang vervangingsvraag 2013-2018 (%)	17.8%	9.3%	13.6%
Totale personele vraag 2013-2018 (fte)	218.63	50.04	268.67
Totale personele vraag 2013-2018 (%)	33.0%	7.5%	20.2%
Totale personele vraag 2011-2015 (%) (uit AMMS11)	*22,4%*	*18,8%*	*20,1%*

* *Uitbreidingsvraag gecorrigeerd voor krimp.*

Bijlage 10- Tabellen voor steekproef werkgeversonderzoek

Tabel b10.1 – Werkgelegenheid en aantal organisaties sportarbeidsmarkt

	Werkgelegenheid[a]	Aantal organisaties
Sectoren en branches		
Sporteigen sector	23.586	
Sportverenigingen	3.255	12.217[1]
Fitness	4.752	1.968[2]
Zwembranche	2.438	720[3]
Sportbonden en sportondersteuning	481	76[4]
Outdoor	412	252[5]
Overheidsdiensten m.b.t. sport	10.160	420[6]
Overige commerciële organisaties	2.088	982[7]
Overige sectoren	21.203	
Toerisme en recreatie	2.956	3.827[8]
Onderwijs	10.035	7.880[9]
Gezondheidszorg	2.247	2.281[10]
Welzijn	997	8.274[11]
Veiligheid	4.968	112[12]
Totaal	44.789	39.009

a: uit Arbeidsmarktmonitor Sport 2011
1: Ledentalrapportage, betreft 2011 (http://www.nocnsf.nl/cms/showpage.aspx?id=7677)
2: KvK, Fitnessbranche (SBI code 9313 en 93146, economisch actief)
3: aantal zwembaden in NL in 2009 volgens CBS (http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=7193SKCR&D1=0-4,7-11&D2=a&HDR=G1&STB=T&VW=T)
4: 76 sportbonden (http://www.nocnsf.nl/stream/info-sportbonden)
5: KvK, Overige buitensport (SBI 93129) en watersport (SBI 9315)
6: 12 provinciale sportraden (http://www.sportkracht12.nl/) en 408 gemeenten (http://www.vng.nl/vereniging/vng-leden/leden)
7: KvK, Exploitatie van: sporthallen, sportzalen en gymzalen (SBI 93112), sportvelden (SBI 93113), en overige sportaccommodaties (SBI 93119)
8: KvK, Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen; jeugdherbergen en vakantiekampen (SBI 552) en Kampeerterreinen (SBI 553)
9: In 2011/2012: 7.112 scholen voor primair onderwijs, 659 voor voortgezet onderwijs, 70 voor mbo en 39 voor hbo. (http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=03753&D1=0&D2=0-1,3,7-14&D3=0&D4=0&D5=17-21&HDR=T,G3,G4&STB=G2,G1&VW=T)
10: KvK, SBI 86101, 86102, 861031, 861032, 86104, 8710, 87302, 88101, 862222, 86922, 86923, 872001, 873011, 872002 en 873012
11: KvK, SBI 88911, 88912, 889931, 879021, 879011, 879012, 88991
12: - 40 (pi's, rijks- en particuliere jeugdinrichtingen) mbt justitie (http://www.dji.nl/Organisatie/Locaties/)
- 10 regionale politiekorpsen (http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/politie/organisatie-politie)
- 25 regionale verbanden bij de brandweer (http://www.brandweer.nl/organisatie/)
- 37 defensielocaties (http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2012/04/20/kerngegevens-defensie.html, p. 24)

Ad 1.
Totaal aantal verenigingen (in 2011) is 24.822, maar selectie gemaakt van sportverenigingen waarbij de kans dat er sprake is van betaalde arbeid het grootst is: Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond, Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond, Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie, Nederlandse Golf Federatie, Koninklijke Nederlandse Hockey Bond, Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie, Koninklijke Nederlandse Zwembond, Nederlandse Volleybal Bond, Nederlandse Ski Vereniging, Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie, Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond, Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging, Judo Bond Nederland, Nederlandse Basketball Bond, Nederlandse Tafeltennis Bond, Squash Bond Nederland.

Bijlage 11–Verantwoording onderzoeksaanpak

1. Probleemstelling en onderzoeksvragen

In het verlengde van de doelstelling van de beide vorige monitoren kan het doel van de AMMS 2013 als volgt worden omschreven:

- Het geven van een kwantitatief en kwalitatief beeld van de arbeidsmarkt in 2013 voor sportgerelateerde functies op mbo- en hbo-niveau; de aansluiting tussen sportopleidingen en sportarbeidsmarkt staat hierbij centraal (statisch beeld: momentopname/foto).

- Het zichtbaar maken van ontwikkelingen op de sportarbeidsmarkt anno 2013 (dynamisch beeld: film) door:
  - een retrospectieve vergelijking van de bevindingen uit de AMMS 2013 met de bevindingen uit de vorige monitoren;
  - werkgevers te vragen naar huidige en toekomstige ontwikkelingen binnen de sportarbeidsmarkt en de omgeving daarvan en de verwachte impact van deze ontwikkelingen op de arbeidsmarktvraag.

- Het genereren van gebruikswaarde op basis van deze uitkomsten voor:
  - de professionalisering van de sportarbeidsmarkt;
  - kwaliteit en kwantiteit van het opleidingenaanbod.

Centraal in de AMMS 2013 staat de vraag naar de aansluiting tussen afgestudeerden van SB-opleidingen enerzijds (aanbodzijde) en de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden anderzijds (vraagzijde). Deze centrale vraagstelling is uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen:

1 Wat is het volume van de arbeidsmarkt voor sport en bewegen anno 2013, hoe is de werkgelegenheid binnen dit arbeidsmarktsegment verdeeld over de diverse sectoren binnen dit arbeidsmarktsegment en hoe hebben dit volume en deze verdeling zich ontwikkeld in de periode 2011-2013?
2 Hoe zal het volume van de arbeidsmarkt voor sport en bewegen zich naar verwachting ontwikkelen in de periode 2013-2018, zowel in algemene zin als op het niveau van de diverse sectoren binnen de arbeidsmarkt voor sport en bewegen?
3 Hoe ziet de loopbaan van afgestudeerden van mbo- en hbo-opleidingen Sport en Bewegen eruit na het beëindigen van hun initiële beroepsopleiding:
   - In welke mate kiezen zij ervoor om verder te leren, te gaan werken of raken zij werkloos?
   - In welke mate kiezen zij voor sportgerelateerde vervolgopleidingen, in welke mate komen zij terecht in sportgerelateerde functies?
4 In welke mate is er sprake van een kwantitatieve aansluiting tussen de arbeidsmarktvraag naar sportgerelateerde functionarissen (vraagkant) en de gediplomeerde uitstroom uit de opleidingen Sport en Bewegen op mbo- en hbo-niveau (aanbodkant)?

5 Welke ontwikkelingen in de samenleving doen zich voor die van invloed zijn op de sportarbeidsmarkt en in het bijzonder op de aansluiting tussen vraag en aanbod op deze arbeidsmarkt?
6 In welke mate vragen de onderzoeksbevindingen ten aanzien van vraag 1 tot en met 6 om aanpassingen binnen de bestaande mbo- en hbo-opleidingen op het gebied van sport en bewegen?

2. Respons

2.1 Respons onder mbo-gediplomeerden

2.1.1 Cohort 2010-2011

In deze paragraaf wordt het onderzoek toegelicht onder afgestudeerde mbo'ers van de opleiding Sport en Bewegen die hun diploma hebben behaald in het schooljaar 2010-2011. Aan bod komen de achterliggende gegevens van de steekproef en de respons, representativiteit en betrouwbaarheid van de gegevens.

Steekproef
Diverse ROC's hebben contactgegevens aangeleverd van deelnemers die hun diploma in schooljaar 2010-2011 hebben behaald. In totaal gaat het om 1.347 unieke contactgegevens. Tabel b11.1 geeft de verdeling naar niveau weer.

Tabel b11.1 – Steekproef naar niveau

	Cohort 2010-2011 (N=1.347)
Niveau 2: Sport- en bewegingsbegeleider	12%
Niveau 3: Sport- en bewegingsleider	17%
Niveau 4: Sport- en bewegingscoördinator	67%
onbekend	3%
Totaal	100%

Respons
De gediplomeerden zijn in oktober/november 2013 per e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek, maar de respons op deze e-mail was gering. Daarom zijn in de periode november en december van datzelfde jaar de respondenten telefonisch benaderd.
Er hebben uiteindelijk 280 gediplomeerden meegewerkt aan het onderzoek. De behaalde respons is 21 procent. Figuur b11.1 geeft een overzicht van de responsverdeling.

Figuur b11.1 – Overzicht respons

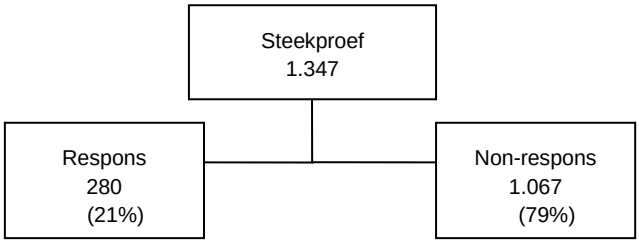

In de responsgroep zitten ten opzichte van de steekproef relatief veel niveau 4 gediplomeerden[1] (tabel b11.2). Door gerichte belacties is de vertegenwoordiging van niveau 2 en 3 gediplomeerden ten opzichte van de verdeling van de responsgroep in 2011 wel verbeterd.

Tabel b11.2 – Achtergrondkenmerken van de respondenten (niveau)

	Steekproef (N=1.347)	Responsgroep (N=280)
Niveau 2: Sport- en bewegingsbegeleider	12%	9%
Niveau 3: Sport- en bewegingsleider	17%	15%
Niveau 4: Sport- en bewegingscoördinator	67%	76%
Onbekend	3%	-
Totaal	100%	100%

In tabel b11.3 wordt de samenstelling getoond van de steekproef naar diverse achtergrondkenmerken. Ruim de helft (61 procent) van de respondenten is man. Het merendeel van de gediplomeerden heeft een BOL-opleiding afgerond (87%). De afgestudeerden van de mbo-opleidingen Sport en Bewegen hebben voornamelijk een Vmbo achtergrond (theoretische leerweg: 45% en kaderberoepsgerichte leerweg: 18%) Een enkeling komt van het havo (alleen niveau 3 en 4) en vwo (alleen niveau 4). Tot slot is het deel met een mbo achtergrond iets kleiner geworden ten opzichte van de vorige monitor.

Representativiteit en betrouwbaarheid van de onderzoeksgegevens

Tabel b11.4 bevat informatie over de omvang van de jaarlijkse gediplomeerde uitstroom op niveau 2, 3 en 4 aan de mbo-opleiding Sport en Bewegen in de periode 2008-2011. Te zien valt dat de totale gediplomeerde uitstroom in deze periode blijft groeien.

1 Deze afwijking is significant (chi kwadraat van 6.1 > kritische waarde van 5.99 bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%)

Tabel b11.3 – Achtergrondkenmerken van de respondenten

	2010-2011			Totaal (N=280)
	Niveau 2 (N=25)	Niveau 3 (N=41)	Niveau 4 (N=214)	
Geslacht				
Man	52%	51%	64%	61%
Vrouw	44%	49%	35%	38%
Onbekend	4%	0%	1%	1%
Leerweg				
BOL	80%	93%	87%	87%
BBL	20%	7%	10%	10%
Onbekend	0%	0%	3%	3%
Vooropleiding				
Vmbo SDV	8%	7%	6%	6%
Vmbo - theoretische leerweg	36%	39%	47%	45%
Vmbo - kaderberoepsgerichte leerweg	20%	22%	16%	18%
Vmbo overig	20%	10%	4%	6%
Mavo	0%	5%	4%	4%
Havo	0%	7%	12%	10%
Vwo	0%	0%	1%	1%
Mbo	4%	7%	5%	5%
Anders	12%	2%	5%	5%

Tabel b11.4 – Uitstroom gediplomeerde schoolverlaters mbo-opleiding Sport en Bewegen

	2008	2009	2010	2011
Niveau 2: Sport- en bewegingsbegeleider	650	615	676	740
Niveau 3: Sport- en bewegingsleider	626	742	901	941
Niveau 4: Sport- en bewegingscoördinator	1.871	1.923	2.034	2.251
Totaal	3.147	3.280	3.611	3.932

Bron: DUO (http://www.duo.nl/organisatie/open_onderwijsdata/databestanden/default.asp, september 2013).

Met een netto respons van 280 deelnemers voldoet de respons aan de eisen voor een betrouwbaarheidsniveau van ruim 90 procent voor een populatie van 3.932 afgestudeerden uit 2011.

In tabellen b11.5en b11.6 wordt een overzicht gegeven van enkele achtergrondkenmerken van de populatie. Net als in de responsgroep zijn er meer niveau 4 gediplomeerden, meer bol-gediplomeerden en meer mannen in de populatie. Met behulp van de Chi-kwadraat toets kan gecontroleerd worden of de verdeling in de responsgroep representatief is voor de gehele populatie.
Hoewel uit de gegevens blijkt dat niveau 4 gediplomeerden binnen de populatie de grootste groep vormen is deze groep in de responsgroep toch te groot[2]. Ook de verdeling bol/bbl en de

2 Chi kwadraat van 41.9> kritische waarde van 5.99 bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%.

verdeling man/vrouw is niet representatief voor de gehele populatie[3]. Bij het bekijken van de resultaten van het onderzoek dient goed in het achterhoofd gehouden te worden dat de responsgroep voor sommige kenmerken niet representatief is.

Tabel b11.5 – Populatie naar opleidingsniveau

	2010-2011
Niveau 2: Sport- en bewegingsbegeleider	19%
Niveau 3: Sport- en bewegingsleider	24%
Niveau 4: Sport- en bewegingscoördinator	57%
Totaal	100%

Bron: DUO (http://www.duo.nl/organisatie/open_onderwijsdata/databestanden/default.asp, september 2013).

Tabel b11.6 – Populatie naar geslacht en leerweg

	2010-2011			Totaal
	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	
Geslacht				
Man	78%	75%	66%	70%
Vrouw	22%	25%	34%	30%
Leerweg				
BOL	100%	97%	99%	98%
BBL	0%	3%	1%	2%

Bron: DUO (http://www.duo.nl/organisatie/open_onderwijsdata/databestanden/default.asp, september 2013).

2.1.2 Cohort 2008-2009

De steekproef voor het cohort 2008-2009 bestaat uit respondenten die hebben meegedaan aan de AMMS 2011. Voor dit betreffende cohort waren dat er 353 in 2011. Een groot aantal is in 2011 niet rechtstreeks door KBA uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. In totaal zijn 276 contactgegevens bekend. Dit aantal vormt de netto steekproef. Er hebben 95 respondenten meegewerkt aan het onderzoek (een responspercentage van 34%, zie figuur b11.2).

3 Beiden een Chi kwadraat (respectievelijk 93 en 9,2)< kritische waarde (bij beide 3,8).

Figuur b11.2 – Overzicht respons

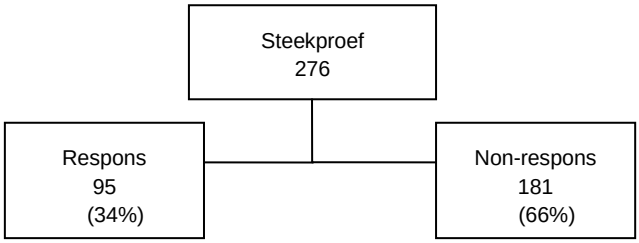

De respons kan niet zonder meer representatief worden genoemd voor de populatie. De tabellen b11.7a en b11.7b geven enkele kenmerken weer van de responsgroep in vergelijking met de populatie en de responsgroep uit 2011. Ten opzichte van de populatie is er sprake van een oververtegenwoordiging van niveau 4 gediplomeerden, BBL'ers en vrouwen[4]. Hier zal bij de interpretatie van de resultaten rekening mee gehouden moeten worden.

Tabel b11.7a – Achtergrondkenmerken van de respondenten (niveau)

	Populatie 2008-2009 (N=3.280)	Responsgroep 2008-2009 in 2011 (N=353)	Responsgroep 2008-2009 in 2013 (N=95)
Niveau 2: Sport- en bewegingsbegeleider	19%	8%	8%
Niveau 3: Sport- en bewegingsleider	23%	9%	10%
Niveau 4: Sport- en bewegingscoördinator	59%	83%	82%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel b11.7b – Achtergrondkenmerken van de respondenten

	Populatie 2008-2009 (N=3.280)			Responsgroep 2008-2009 in 2011 (N=353)			Responsgroep 2008-2009 in 2013 (N=95)		
	Niv 2	Niv 3	Niv 4	Niv 2	Niv 3	Niv 4	Niv 2	Niv 3	Niv 4
Geslacht									
Man	75%	68%	65%	67%	71%	58%	89%	69%	56%
Vrouw	25%	32%	35%	33%	29%	42%	11%	31%	44%
Leerweg									
BOL	100%	96%	100%	86%	84%	94%	88%	89%	97%
BBL	0%	4%	0%	14%	16%	6%	12%	11%	3%
N	615	742	1923	28	32	293	9	14	72

4 Significante verschillen met de kritische Chi-kwadraat (bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%).

In tabel b11.8 worden enkele belangrijke kenmerken van de “2013-responsgroep” afgezet tegen die van de gehele responsgroep uit 2011. Er zijn geen significante afwijkingen op basis van deze kenmerken, waardoor er met andere woorden geen sprake lijkt te zijn van loopbaanselectiviteit in de responsgroep.

Tabel b11.8 – Vergelijking responsgroep 2013 versus totale groep in 2011

	Responsgroep 2008-2009 in 2011 (N=353)	Responsgroep 2008-2009 in 2013 (N=95)
Minimaal een baan gehad	82%	83%
Minimaal een sportgerelateerde baan gehad	59%	61%
% met een sportgerelateerde baan	47%	46%
Aantal uren in sportgerelateerde baan	17	17
Aantal uren in sportgerelateerde baan per persoon	22	21
Werkzaam in sporteigen sector/werkzaam overige sectoren	61% / 39%	63% / 37%

2.2 Onderzoek onder hbo-gediplomeerden

2.1 Cohort 2010-2011

Steekproef en respons

In totaal heeft KBA 836 unieke contactgegevens ontvangen van de verschillende sporthogescholen. Daarvan hebben 227 alumni meegewerkt aan het onderzoek wat neerkomt op een responspercentage van 27 procent (figuur b11.3).

Figuur b11.3 – Overzicht respons

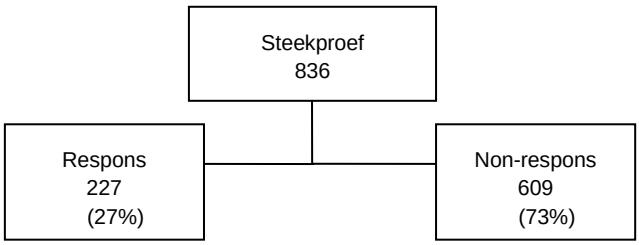

In tabellen b11.9 en b11.10 wordt de samenstelling getoond van de respondenten naar enkele achtergrondkenmerken. Ruim de helft (60 %) van de respondenten is man. Als vooropleiding hebben afgestudeerden aan hbo-sportopleidingen net als de respondenten uit de vorige monitor doorgaans de havo gevolgd. Dit aantal is in deze monitor beduidend lager dan in 2011 (45% nu versus 60% in de vorige monitor). Respondenten zijn wederom vaker afkomstig uit het mbo (CIOS en overig opgeteld nu 37% versus 29% in de vorige monitor). Deze stijging van respondenten met een vooropleiding mbo was al merkbaar in de voorgaande sportmonitors en lijkt zich door te zetten.

Van de afgestudeerden volgde 56 procent een lerarenopleidingen LO. Ongeveer vergelijkbaar met de voorgaande sportmonitor. De groep 'overige sportopleidingen' wordt voornamelijk gekleurd door afgestudeerden van de opleiding Sport, Gezondheid en Management (33%).
Voor het onderzoek zijn respondenten benaderd bij vijf verschillende hbo-sportinstituten.

Tabel b11.9 – Achtergrondkenmerken van de respondenten hbo

	2010-2011 (N=227)
Geslacht	
Man	60%
Vrouw	37%
Onbekend	4%

Tabel b11.10 – Achtergrondkenmerken van de respondenten hbo

	2010-2011 (N=227)
Vooropleiding	
Havo	45%
Vwo	13%
Mbo CIOS / Sport en Bewegen	33%
Mbo overig	4%
Anders	5%
Opleiding	
Lerarenopleidingen LO	56%
Overige hbo-sportopleidingen	44%
Instituut	
Haagse Hogeschool	5%
HAN	33%
Hanzehogeschool	30%
Fontys	30%
Windesheim	4%

Representativiteit en betrouwbaarheid van de onderzoeksgegevens
Tabel b11.11 bevat informatie over het aantal studenten dat in de periode 2008-2011 afstudeerde aan een hbo-sportopleiding op één van de zes Nederlandse hbo-sportinstituten (ALO's).

Tabel b11.11 – Uitstroom aantal gediplomeerde schoolverlaters hbo-sportopleidingen naar jaar van afstuderen

Aantal afgestudeerden	2008	2009	2010	2011
Lerarenopleidingen LO	710	902	845	690
Overige hbo-sportopleidingen*	568	590	570	749
Totaal	1.278	1.492	1.415	1.439

**: Sport, Management en Ondernemen / Sport en Bewegen / Sport en Bewegingseducatie / Sport, Gezondheid en Management / Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie*
Bron: Vereniging Hogescholen (http://cijfers.hbo-raad.nl/).

Over het geheel is sprake van een stijging van de gediplomeerde uitstroom met circa 13 procent. Deze stijging wordt veroorzaakt door de toename in gediplomeerden vanuit de overige hbo-sportopleidingen (32 procent). Bij de ALO is er sprake van een afname in het aantal gediplomeerden.
Met een netto respons van 227 gediplomeerden voldoet de respons aan de eisen voor een betrouwbaarheidsinterval van ongeveer 90 procent voor een in tabel 2.2 weergegeven populatie van 1.439 afgestudeerden uit 2011.

In tabel b11.12 wordt een overzicht gegeven van enkele achtergrondkenmerken van de totale populatie. Met behulp van deze gegevens kan er gecontroleerd worden of de steekproef representatief is voor die kenmerken. De man/vrouwverhouding van 58-42 procent uit deze tabel komt vrij goed overeen met de 60-37 procent in de steekproef van dit onderzoek[5]. Voor de verdeling Lerarenopleidingen LO en overige hbo-sportopleidingen geldt dat de steekproef niet representatief is.[6] Er zitten ten opzichte van de populatie te veel ALO'ers in de responsgroep. Ook dient opgemerkt te worden dat de respondenten niet representatief zijn verdeeld naar opleidingsinstituut. Hier zal bij de interpretatie van de resultaten rekening mee gehouden moeten worden.

Tabel b11.12 – Achtergrondkenmerken van de populatie

	2010-2011
Geslacht	
Man	58%
Vrouw	42%
Opleiding	
Lerarenopleidingen LO	48%
Overige hbo-sportopleidingen	52%
Instituut	
Fontys	13%
Haagse Hogeschool	13%
HAN	19%
Hanzehogeschool	16%
Hogeschool INHOLLAND	5%
Hogeschool van Amsterdam	15%
Windesheim	20%

Bron: Vereniging Hogescholen (http://cijfers.hbo-raad.nl/).

2.2 Cohort 2008-2009

De steekproef voor het cohort 2008-2009 bestaat uit respondenten die hebben meegedaan aan de AMMS 2011. In totaal ging het daarbij om 235 respondenten. Van een aantal van hen zijn de contactgegevens niet bij KBA bekend. De netto steekproef komt daarom uit op 205 alumni waarvan 101 alumni hebben meegewerkt aan het onderzoek (een responspercentage van 49%, zie figuur b11.4).

5 Chi kwadraat van 1.5<kritische waarde 3,8 bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%.
6 Chi kwadraat van 5.8>kritische waarde 3,8 bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%.

Figuur b11.4 – Overzicht respons

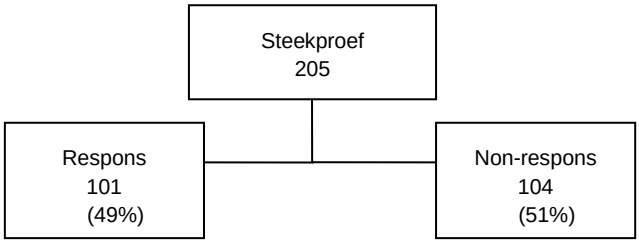

Tabel b11.13 geeft enkele kenmerken weer van de responsgroep in vergelijking met de populatie en de responsgroep uit 2011. Ten opzichte van de populatie is er sprake van een oververtegenwoordiging van de overige hbo sportopleidingen[7]. Ook zijn niet alle sporthogescholen even goed vertegenwoordigd. Hier zal bij de interpretatie van de resultaten rekening mee gehouden moeten worden.

Tabel b11.13 – Achtergrondkenmerken van de respondenten

	Populatie 2008-2009 (N=1.492)	Responsgroep 2008-2009 in 2011 (N=235)	Responsgroep 2008-2009 in 2013 (N=101)
Geslacht			
Man	60%	58%	58%
Vrouw	40%	42%	42%
Opleiding			
Lerarenopleidingen LO	61%	52%	49%
Overige hbo-sportopleidingen	39%	48%	51%
Instituut			
Fontys	21%	-	-
Haagse Hogeschool	14%	7%	-
HAN	11%	14%	12%
Hanzehogeschool	16%	57%	68%
Hogeschool InHolland	3%	-	-
Hogeschool van Amsterdam	19%	3%	-
Windesheim	16%	16%	20%
Onbekend	-	4%	-

Er is geen sprake van loopbaanselectiviteit in de responsgroep. Voor enkele belangrijke variabelen zijn er ten opzichte van de gehele responsgroep uit 2011 geen significante afwijking waar te nemen (tabel b11.14).

7 Significante verschillen met de kritische Chi-kwadraat (bij een betrouwbaarheidsinterval van 95%).

Tabel b11.14 – Vergelijking responsgroep 2013 versus totale groep in 2011

	Responsgroep 2008-2009 in 2011 (N=235)	Responsgroep 2008-2009 in 2013 (N=101)
Minimaal een baan gehad	95%	94%
Minimaal een sportgerelateerde baan gehad	79%	83%
% met een sportgerelateerde baan	67%	70%
Aantal uren in sportgerelateerde baan	27	26
Aantal uren in sportgerelateerde baan per persoon	32	31
Werkzaam in sporteigen sector/onderwijs/overige sectoren	42%/39%/19%	40%/41%/19%

2.3 VBO-leergang

Steekproef

De hogescholen Fontys en Inholland hebben contactgegevens aangeleverd van alumni die in het schooljaar 2010-2011 de leergang vakbekwaamheid bewegingsonderwijs hebben afgerond. In totaal ging het om 143 contactgegevens van Inholland. Van 3 personen is geen e-mailadres bekend. Omdat het om een webenquête gaat zijn deze personen verwijderd uit de steekproef. Door Fontys werden van 134 personen de contactgegevens aangeleverd. In totaal zijn 277 personen van cohort 2010-2011 uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek

Om de respons te vergroten, zijn later ook andere cohorten dan 2010-2011 van de hogeschool Fontys aan de steekproef toegevoegd. Van deze 1.477 personen waren van 114 personen geen contactgegevens bekend, waardoor er netto 1.363 personen zijn toegevoegd aan de steekproef. Samen met cohort 2010-2011 zijn er dus 1.640 verschillende personen benaderd. Tabel b11.15 geeft de verdeling naar cohort en opleiding weer.

Tabel b11.15 – Steekproef naar cohort en opleiding

	Steekproef (N=1.640)
Inholland cohort 2010-2011	9%
Fontys cohort 2010-2011	8%
Fontys overige cohorten	83%
Totaal	100%

Respons

De vbo-gediplomeerden zijn in december 2013 per e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Er hebben uiteindelijk 176 personen meegewerkt aan het onderzoek. De behaalde respons is 11 procent. Figuur b11.5 geeft een overzicht van de responsverdeling.

Figuur b11.5 – Overzicht respons

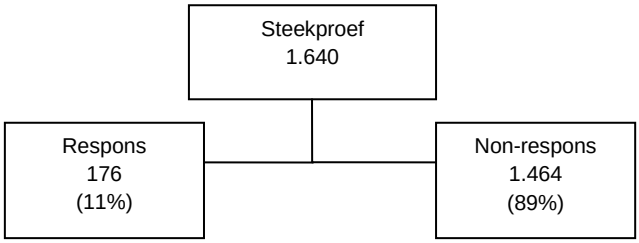

In tabel b11.16 Zijn de achtergrondkenmerken van de respondenten en de steekproef naar cohort en opleiding gepresenteerd. De responsgroep is naar opleiding en cohort vrijwel gelijk aan de steekproef.

Tabel b11.16 – Achtergrondkenmerken van de respondenten naar cohort en opleiding

	Steekproef (N=1.640)	Responsgroep (N=176)
Inholland cohort 2010-2011	9%	12%
Fontys cohort 2010-2011	8%	10%
Fontys overige cohorten	83%	78%
Totaal	100%	100%

In tabel b11.17 wordt de samenstelling getoond van de groep respondenten naar diverse achtergrondkenmerken.

Tabel b11.17 – Achtergrondkenmerken van de respondenten

	Fontys		Inholland		Totaal
	Voor 10-11	cohort 10-11	Na10-11	cohort 10-11	
Geslacht					
Man	5%	6%	24%	19%	11%
Vrouw	88%	94%	69%	81%	84%
Onbekend	6%	0%	7%	0%	5%
Aantal leerlingen					
Minder dan 199 leerlingen	27%	14%	20%	39%	26%
200 tot 399 leerlingen	46%	57%	43%	33%	45%
Meer dan 400 leerlingen	27%	29%	37%	28%	30%
Aantal leerkrachten					
Minder dan 15	30%	14%	20%	44%	28%
15 tot 25	33%	50%	43%	22%	36%
26 tot 35	20%	14%	10%	17%	17%
meer dan 35	17%	21%	27%	17%	19%
Totaal	100% (N_{max}=95)	100% (N_{max}=18)	100% (N_{max}=42)	100% (N_{max}=21)	100% (N_{max}=176)

Een meerderheid (84%) van de respondenten is vrouw. 45 Procent van de respondenten werkt bij een school waar 200 tot 399 leerlingen zijn, 30 procent bij een grotere school en 26 procent bij een kleinere school. Het aantal leerkrachten dat op de school van de respondent werkt is bij 28 procent minder dan 15. Bij 36 procent werken 15 tot 25 leraren op school, bij 17 procent werken 25 tot 35 leraren op school en bij de overige 19 procent werken meer dan 35 leraren op school.

2.4 Onderzoek onder werkgevers

Steekproef

Naar analogie van de voorgaande sportmonitor is er voor de AMMS2013 een steekproef getrokken uit het totaal aantal organisaties in de relevante sectoren en branches (sportverenigingen, sporteigen sectoren). Het totaal aantal organisaties in deze sectoren is vastgesteld op 39.009 (sporteigen subsectoren: 16.653; sport binnen overige sectoren: 22.374, zie bijlage 10). De omvang van de steekproef is gebaseerd op het totale aantal. Voor een betrouwbaarheidsniveau van 95 procent dienen circa 380 interviews te worden gehouden. Rekening houdend met een verwachte respons van 20 procent bedraagt de bruto steekproef 1.905 organisaties. Voor de verdeling van de steekproef *naar sector/branche* is de werkgelegenheidverdeling voor sport en bewegen zoals gerapporteerd in de AMMS2011 als verdeelsleutel gehanteerd (zie tabellen b11.18 en b11.9).

Tabel b11.18 – Steekproefgegevens werkgevers sportarbeidsmarkt

	Werkgelegenheid (fte)	Bruto steekproef	Netto steekproef
Alle sectoren	44.789	1.905	381
- sporteigen subsectoren	23.586 (52,7%)	1.005	201
- sport binnen overige sectoren	21.203 (47,3%)	900	180

Tabel b11.19 – Steekproef en beoogde respons

Sectoren en branches	Werkgelegenheid (fte)	Bruto Steekproef	Beoogde respons
Sporteigen sector	**23.586**	**1.005**	**201**
Sportverenigingen	3.255	139	28
Fitness	4.752	202	40
Zwembranche	2.438	104	21
Sportbonden en sportondersteuning	481	20	4
Outdoor	412	18	4
Overheidsdiensten m.b.t. sport	10.160	433	87
Overige commerciële organisaties	2.088	89	18
Overige sectoren	**21.203**	**900**	**180**
Toerisme en recreatie	2.956	99	20
Onderwijs	10.035	335	67
Gezondheidszorg	2.247	75	15
Welzijn	997	33	7
Veiligheid	4.968	166	33
Totaal	**44.789**	**1.905**	**381**

Contactgegevens van de sportverenigingen en -bonden zijn door het NOC*NSF verzameld en aangeleverd bij de onderzoekers. Kenniscentrum Calibris heeft gegevens van werkgevers in de overige sectoren beschikbaar gesteld. In totaal is de steekproef uitgekomen op 2.121 organisaties.

Respons
In totaal hebben 407 organisaties meegewerkt aan het onderzoek. Wat neerkomt op een responspercentage van 19 procent (figuur b11.6). Voldoende groot om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de gehele sector.

Figuur b11.6 – Overzicht respons

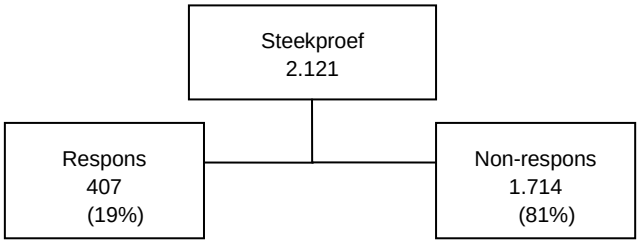

Op de overheidsdiensten met betrekking tot sport sector na zijn alle subsectoren in de sporteigen sector goed vertegenwoordigd in de responsgroep (tabel b11.20). De overige sectoren zijn minder goed vertegenwoordigd en met name conclusies ten aanzien van de sector veiligheid dienen met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd gezien de kleine aantallen ten opzichte van de steekproef.

Tabel b11.20 – Werkgevers naar sectoren en branche

	Aantal organisaties	Percentage
Sporteigen subsector		
Sportverenigingen	83	20%
Fitness	57	14%
Zwembranche	21	5%
Sportbonden en sportondersteuning	20	5%
Outdoor	9	2%
Overheidsdiensten m.b.t. sport	12	3%
Overige commerciële organisaties	61	15%
Overige sectoren		
Toerisme en recreatie	15	4%
Onderwijs	57	14%
Gezondheidszorg	28	7%
Welzijn	31	8%
Veiligheid	13	3%
Totaal	407	100%

Tabel b11.21 geeft een overzicht van de functies van de respondenten van organisaties die hebben meegewerkt aan het onderzoek. Het grootste gedeelte van de respondenten is eigenaar/directeur of heeft een managementfunctie. Vanuit de verenigingen hebben veel bestuursleden de enquête ingevuld.

Tabel b11.21 – Functies respondenten

	Aantal organisaties	Percentage
Sporteigen subsector		
Eigenaar/directeur	139	34%
Managementfunctie	112	28%
Functie op het gebied van P&O / HRM	31	8%
Bestuurslid	61	15%
Docent	13	3%
Andere functie	47	12%
Totaal	403	100%